

ANNUAL REPORT 2008

ÁRSSKÝRSLA 2008

iceida

Annual Report 2008/Ársskýrsla 2008

Icelandic bilateral development assistance from 1 January to 31 December 2008
Tvíhliða þróunarsamvinna Íslands 1. janúar til 31. desember 2008

Published by ICEIDA, P.O. Box 5330, IS-125 Reykjavík, Iceland
Útgefið af PSSI, P.O. Box 5330, 125 Reykjavík, Ísland

© Icelandic International Development Agency 2009
© Þróunarsvinnustofnun Íslands 2009

Editor / Ritstjóri: Gunnar Salvarsson
Co-Editor / Aðstoðarritstjóri: Þórarinna Söebech

Contributors / Eftirfarandi lögðu til efni:

Ágústa Gísladóttir
Árni Helgason
Ásdís Bjarnadóttir
Drífa Hrönn Kristjánsdóttir
Dulce Mungoi
Geir Oddsson
Gerður Gestsdóttir
Gioconda Guevara
Gísli Pálsson
Guðbrandur Þorkelsson
Guðmundur Valur Stefánsson
Gunnar Salvarsson
Gunnar Þórðarson
Hannes Hauksson
Jóhann Pálsson
Lilja Dóra Kolbeinsdóttir
Nína Helgadóttir (RKÍ/IRC)
Sighvatur Björgvínsson
Stefán Jón Hafstein
Stefán Kristmannsson
Stella Samúelsdóttir
Tumi Tómasson
Þórarinna Söebech
Þórdís Sigurðardóttir
Vilhjálmur Wium

Proofreading and translation / Prófarkarlestur og þýðing: Hildur Pétursdóttir og Oliver Kentish

Front and back cover / Forsíðu- og baksíðumynd: Gunnar Salvarsson

Graphic Design / Hönnun: Vatikanið ehf. og Vilborg Anna Björnsdóttir

Layout / Umbrot: Vilborg Anna Björnsdóttir

Printing / Prentun: Prentmet

ISSN 1670-7672

Contents

Efnisyfirlit

Foreword by the Director General of ICEIDA	4	5	Formáli framkvæmdastjóra þSSÍ
Highlights from the Home Office	8	9	Yfirlit frá aðalskrifstofu
Malawi	17	17	Malaví
Introduction	18	19	Inngangur
ICEIDA's Development Cooperation	21	21	Þróunarsamvinna þSSÍ
Support to the Health Sector	21	21	Stuðningur við heilbrigðismál
Support to the Social Sector	23	23	Stuðningur við félagsmál
Support to the Fisheries Sector	23	23	Stuðningur við fiskimál
Support to Water and Sanitation	24	24	Stuðningur við vatns- og hreinlætismál
Gender Mainstreaming	26	26	Samþætting kynjasjónarmiða
Namibia	27	27	Namibía
Introduction	28	29	Inngangur
ICEIDA's Development Cooperation	28	29	Þróunarsamvinna þSSÍ
Support to the Education Sector	31	31	Stuðningur við menntamál
Support to the Social Sector	32	33	Stuðningur við félagsmál
Support to the Fisheries Sector	32	33	Stuðningur við fiskimál
Gender Mainstreaming	34	34	Samþætting kynjasjónarmiða
Mozambique	36	36	Mósambík
Introduction	36	37	Inngangur
ICEIDA's Development Cooperation	36	37	Þróunarsamvinna þSSÍ
Support to the Health Sector	39	39	Stuðningur við heilbrigðismál
Support to the Social Sector	39	39	Stuðningur við félagsmál
Support to the Fisheries Sector	40	41	Stuðningur við fiskimál
Gender Mainstreaming	42	42	Samþætting kynjasjónarmiða
Uganda	43	43	Úganda
Introduction	44	45	Inngangur
ICEIDA's Development Cooperation	44	45	Þróunarsamvinna þSSÍ
Support to the Education Sector	47	47	Stuðningur við menntamál
Multisectoral Suppor	48	49	Fjölgearstuðningur
Support to the Fisheries Sector	48	49	Stuðningur við fiskimál
Support to Private Sector Development	50	49	Stuðningur við þróun einkageirans
Support to NGOs	50	50	Stuðningur við frjáls félagasamtök
Gender Mainstreaming	52	52	Samþætting kynjasjónarmiða
Sri Lanka	53	53	Srí Lanka
Introduction	54	55	Inngangur
ICEIDA's Development Cooperation	54	55	Þróunarsamvinna þSSÍ
Support to the Fisheries Sector	57	57	Stuðningur við fiskimál
Gender Mainstreaming	60	60	Samþætting kynjasjónarmiða
Nicaragua	61	61	Níkaragva
Introduction	62	63	Inngangur
ICEIDA's Development Cooperation	62	63	Þróunarsamvinna þSSÍ
Support to the Energy Sector	65	65	Stuðningur við orkumál
Support to the Social Sector	66	67	Stuðningur við félagsmál
Gender Mainstreaming	66	67	Samþætting kynjasjónarmiða
Financial Overview	68	69	Fjármálayfirlit
Annual Accounts	70	71	Ársreikningur
ICEIDA Administration, Personnel and Consultants in 2008	76	77	Framkvæmdastjórn, starfsfólk og ráðgjafar þSSÍ árið 2008
Abbreviations	84	84	Skammstafanir
Address list	87	87	Heimilisföng

Experiencing the Economical Turmoil

By Sighvatur Björgvinsson, Director General of ICEIDA

The Icelandic International Development Agency reflects the nation's standard of living, as do all other Icelandic institutions, businesses and homes. In prosperous times, the prosperity influences the whole environment in a positive way. "The fjord is beautiful when the fishing is good" was often said in Iceland in former times when the amount of fish in the sea had a direct bearing on whether the nation would do well or badly. The days are long gone when fish alone determined whether the Icelandic nation would be able to sustain itself.

Today, various other elements have emerged; elements that bear little or no relation to tangible resources, such as the fish in the sea. Elements that believe something can be made out of practically nothing, similar to alchemists in former centuries. Elements preaching that one could get anything for nothing. People infatuated with their own ability, even falling in love with their own reflection, much like Narcissus. Because of their actions, the fjord does not seem as beautiful at the end of 2008 as it did at the beginning of the year.

In 2008, the Icelandic nation had its worst crisis since independence. The State, which had been virtually debt free, has had to shoulder heavier debts than any other nation in this year of global economic crisis. Unemployment, previously almost non-existent in Iceland, has followed in the wake of this and is rising rapidly. The trust Iceland had built up over the years amongst other nations on account of its people's diligence, education, hard work and honesty disappeared instantly through the work of these alchemists.

The nation's currency, which had, despite its size, seemed one of the most trustworthy currencies available, collapsed virtually overnight. Very few were prepared for the storm. And as in any storm, a large number of Icelanders now see their assets disintegrate. Unsuspecting people looked up from their daily chores to witness this. And most could not react in time.

Inevitably, ICEIDA's operations in 2008, as well as in the years to come, will reflect Iceland's altered situation. The year started off well and further increases

in budget contributions toward development aid looked likely. The Minister for Foreign Affairs and the government decided to make development cooperation one of three cornerstones of Iceland's foreign policy. Subsequently, contributions to the sector were increased and it was foreseen that Iceland would, within a few years, be amongst the few nations reaching the UN goal to contribute 0.7% of the gross national income to development cooperation. Operations continued in the spirit of this policy, right until the fateful week in October when the whole financial system collapsed in Iceland. Then everything changed and the environment was completely transformed.

Immediately, ICEIDA took action. A very clear policy was adopted on the course of action needed, in collaboration with the Ministry for Foreign Affairs. Inevitably, tough decisions had to be made, decisions aimed at safeguarding what was left of the international community's faith in Iceland. Furthermore, it was inevitable that ICEIDA would have to downsize substantially, without in any way renegeing on the obligations that had been undertaken. ICEIDA would have to keep its word.

Pursuant to this policy, the Agency would receive the funds necessary to honour its obligations for 2008. At the same time, the decision was made that there would only be scope to fulfil the obligations already undertaken in regard to the preparations of plans for 2009. In other words, there would be no funding for new projects or their preparation.

In addition, it was decided that, in the middle of 2009, the Agency would close down its operations in the two partner countries most recently engaged in co-operation with ICEIDA, i.e. Sri Lanka and Nicaragua. However, ICEIDA would fulfil all obligations in regard to individual projects, some of which will be run until 2012. I was entrusted with the task to introduce this conclusion to the authorities and partners in these two countries, as well as see to arrangements in regard to the cessation of employment, in close cooperation with the authorities and the partners. ICEIDA has put great emphasis on leaving these

Starfsemin endurspeglar breytt umhverfi Íslendinga

eftir Sighvat Björgvinsson, framkvæmdastjóra þSSÍ

Þróunarsvinnustofnun Íslands endurspeglar lífskjör Íslensku þjóðarinnar á sama hátt og allar aðrar íslenskar stofnanir, fyrirtæki og heimili. Þegar vel árар ríkir velmegun meðal landsmanna og sú velmegun hefur jákvæð áhrif á allt umhverfið. „Það er fallegt við Breiðafjörður þegar vel veiðist“, var sagt á Íslandi hér á árum áður þegar fiskgengd á miðunum við landið réði því hvort þjóðinni farnaðist vel eða illa. Þeir dagar eru nú löngu liðnir þegar fiskurinn einn réði hvort íslenska þjóðin hefði í sig og á.

Nú hafa komið þar til sögunnar margvísleg önnur öfl sem oft eiga lítið eða ekkert skylt við ápreifanleg verðmæti eins og fisk í sjó. Öfl sem jafnvel telja sig geta búið til verðmæti úr nánast engu – líkt og gullgerðarmennirnir héldu sig geta forðum daga. Öfl sem boða að hægt sé að eignast allt án þess að eiga neitt. Fólk sem ofmetnaðist í trú á eigin ágæti og varð jafnvel ástfangið af spegilmynd sinni líkt og Narcissus. Fyrir þeirra tilverknað sýndist Breiðafjörðurinn ekki vera jafn fagur við árslok 2008 og hann virtist vera í ársþyrjun.

Á árinu 2008 varð íslenska þjóðin fyrir mesta áfalli sem þjóðin hefur orðið fyrir í sögu sinni sem sjálfstæð þjóð. Íslenska ríkið, sem nánast var skuldlaust með öllu, hefur orðið að taka á sig þyngri skuldabyrðar á skemmri tíma en nokkur önnur þjóð hefur þurft að gera á þessu ári heimskeppunnar. Atvinnuleysi, sem nánast var orðið óþekkt á Íslandi, hefur fylgt í kjölfarið og fer ört waxandi. Traust það sem íslenska þjóðin hafði áunnið sér í áranna rás meðal annarra þjóða fyrir dugnað, menntun, vinnusemi og heiðarleika hvarf eins og dögg fyrir sólu fyrir tilverknað gullgerðarmannanna.

Gjaldmiðill þjóðarinnar, sem þrátt fyrir smæð sína hafði virst vera einn traustasti gjaldmiðill sem völ var á, hrundi nánast á einni nótta. Óveðrið, sem skall á, kom flestum á óvart. Líkt og í fárviðri eru fjölmargir landsmenn nú að horfa á eignir sínar þyrlast burtu undan ofsaveðrinu. Fólk, sem ekki átti á neinu illu von, leit upp frá sínum daglegu störfum til þess að sjá þetta gerast. Og næsta fáir koma vörnum við.

Starfsemi Þróunarsvinnustofnunar Íslands á árinu 2008, sem og á næstu árum, hlýtur óhjákvæmilega að endurspeglar þetta breytta umhverfi Íslendinga. Árið 2008 byrjaði vel og gaf góð fyrirheit um áframhaldandi aukningu á opinberum framlögum til þróunaraðstoðar. Utanríkisráðherra og ríkisstjórnin mörkuðu þá nýju stefnu að þróunarsamvínna skyldi verða ein af þremur meginstöðum íslenskrar utanríkisstefnu. Í samræmi við það var áfram haldið að auka framlög til málflokkssins og hillti undir að innan fárra ára kæmist Ísland í hóp þeirra fáu þjóða sem náð hafa markmiði S.p. um að verja 0,7% af vergum þjóðartekjum til þróunarsamvinnu. Í anda þessarar stefnu var unnið allt fram til þeirrar örlagaríku viku í októbermánuði þegar gervallt íslenska fjármálakerfið hrundi til grunna. Þá breyttist allt. Umhverfið tók á sig gerólíka mynd.

Þá þegar var gripið til aðgerða á vegum þSSÍ. Í samráði við utanríkisráðuneytið var mörkuð mjög skýr stefna um hvernig bregðast skyldi við. Óhjákvæmilegt var að taka erfiðar ákværðanir en þær ákværðanir yrðu að miða við að traust umheimsins á Íslendingum yrði ekki fyrir meira áfalli en orðið hafði. Óhjákvæmilegt væri að þróunarsvinnustofnun Íslands drægi mjög mikil saman seglin en það yrði að gerast án þess að gengið væri í einu eða neinu gegn þeim skuldbindingum sem stofnunin hafði á sig tekið. Orð stofnunarinnar yrðu að standa.

Í fullu samræmi við þá stefnumótun voru stofnuninni tryggðir þeir fjármunir sem hún þurfti að halda til þess að geta staðið við allar skuldbindingar sínar á árinu 2008. Samhlíða var sú ákvörðun tekin að við undirbúning áætlana fyrir árið 2009 yrði ekki svigrúm til annars en að standa við þegar gerðar skuldbindingar. Engum fjármunum væri m.o. hægt að verja til nýrra verkefna eða til undirbúnings þeirra.

Einnig var afráðið að stofnunin hætti starfsemi sinni um mitt ár 2009 í þeim tveimur löndum sem voru nýjustu samstarfslönd stofnunarinnar, Sri Lanka og Níkaragva, en þó þannig að staðið yrði engu að síður við allar skuldbindingar sem stofnunin hafði undirgengist í þessum löndum, þar sem skuldbindingar vegna einstakra verkefna ná allt til loka árs 2012. Var mér sérstaklega falið að

Brotnar rúður í grunnskóla í Maputo, Mósambík
Broken windows at a primary school in Maputo, Mozambique

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

countries with reciprocal amicability and in full agreement with the partners and employees there.

The Icelandic International Development Agency has inevitably had to take on its share of the burden Icelanders now have to carry. Perhaps the situation in the Icelandic economy may not reveal this immediately. When comparing budget contributions for the Agency in the Icelandic króna for 2009 with that of 2008, the reduction does not seem significant. However, the Agency's obligations abroad are made in US dollars.

The rapid depreciation of the Icelandic króna means that the funds available to the Agency in its operating currency have been reduced to just under US\$ 15 million in 2009, compared to 22 million in 2008, a reduction of about 33%. Furthermore, the collapse in Iceland's gross national income has meant that public development aid contributions, in relation to gross national income, were, in this annus horribilis of 2008, around 0.36%, which may appear to be a great increase from the previous year and much more than expected. However, comparison of this type often does not reveal the truth. Rather, it may even conceal it.

In other respects, 2008 was also a historical year for ICEIDA. The Agency had up until then operated pursuant to the law adopted in 1981, which had become long outdated. This prevented ICEIDA from being able to work with other similar agencies and run its operation in the way practised by such agencies around the world. A review was, therefore, long overdue. The review was undertaken in 2008, when the Althingi adopted a new Act on Icelandic International Development Cooperation, giving the Agency full scope to run its projects in the way the Agency deems most suitable and which is currently practised by similar agencies in all our neighbouring countries.

It could be said that in 2008 ICEIDA was given the opportunity to work in the way it itself chooses, yet at the same time, and more than ever before, external circumstances limited the scope of its activities. This was truly a year of extremes.

Furthermore, the new Act stipulates the formulation of a coordinated policy under the auspices of the Ministry for Foreign Affairs, which includes all Icelandic parties, i.e. public parties, as well as NGOs, involved in providing development and humanitarian aid. A special consultative council, with the participation of the social partners, the university community, representatives of NGOs and public parties, was given, amongst other things, the role of coordination and consultation. In addition, the Act provides that the Parliamentary Committee on Foreign Affairs will be more closely involved in the policy-making than before, as well as elected members of the political parties.

With this change, the Board of ICEIDA, elected by the Althingi and having operated since the adoption of the law in 1981, was dissolved. The Board had always been an important consultative venue for ICEIDA, where decisions were made and discussed and policies and practices formulated. It is my opinion that it was necessary for the Agency to be obliged in this way to report to parties outside the Agency on all its operations and answer penetrating questions.

The Board also proved to be an important pillar of support to the Agency's employees in their oftentimes difficult work, being made up, as it was, of people having extensive experience and knowledge acquired in business life, public bodies and work for the various NGOs involved in development and humanitarian affairs. I will conclude by thanking all the Board members during my time as a Director-General for their solid and productive cooperation and in particular those who have held the position of chairperson through those years, Árni Magnússon, Björn Ingi Hrafnsdóttir and Sigrún Ólafsdóttir Helgason.

kynna stjórnvöldum og samstarfsaðilum í þessum tveimur löndum þessa niðurstöðu sem og að ganga frá samkomulagi um starfslok í góðri samvinnu við stjórnvöld og aðra þarlenda samstarfsaðila. Þung áhersla verður á það lögð af hálfu stofnunarinnar að þannig verði að málum staðið og að skilið sé við samstarfsaðila og starfsfólk í löndunum í góðu samkomulagi og í gagnkvæmri vinsemð og skilningi.

Þróunarsamvinnustofnun Íslands hefur óhjákvæmilega orðið að taka á sig sinn hluta af þeim byrðum sem á bak Íslendinga hafa verið lagðar. Aðstæður í íslenskum efnahagsmálum leiða það e.t.v. ekki í ljós við fyrstu sýn. Séu bornar saman fírarveitingar í íslenskum krónum á fjárlögum til stofnunarinnar á árinu 2009 miðað við árið 2008 virðist samdrátturinn ekki vera umtalsverður. Allar skuldbindingar stofnunarinnar erlendis eru hins vegar gerðar í bandaríkjadöllum.

Gengishrun íslensku krónunnar hefur valdið því að þrátt fyrir nær óbreyttar fírarveitingar í íslenskum krónum hefur ráðstöfunarfé PSSÍ í starfsmýnt stofnunarinnar, bandaríkjadöllum, lækkað úr 22 milljónum dollara árið 2008 í tæplega 15 milljónir dollara árið 2009 eða u.p.b. 33%. Hrun á vergum þjóðartekjum Íslendinga hefur svo einnig valdið því að opinber framlög til þróunaraðstoðar, mæld sem hlutfall af þjóðartekjum, hafa á hörmungarárinu 2008 reynst vera u.p.b. 0,36% sem virðist gefa til kynna að mikill vöxtur hafi á orðið frá fyrra ári – mun meiri en áætlað var. Svona samanburðartölur segja oft ekki sannleikann. Þær leyна honum jafnvel fremur.

Árið 2008 var einnig að öðru leyti sögulegt ár fyrir PSSÍ. Stofnunin hafði fram á það ár starfað samkvæmt lögum frá árinu 1981, sem löngu voru úrelt orðin og komu í veg fyrir að stofnunin gæti starfað með öðrum sambærilegum stofnum og á þann hátt sem gerist og gengur í starfsemi sliks stofnana í heiminum. Því var löngu orðið tímabært að endurskoða þessi gömlu lög. Það var gert á árinu 2008. Þá setti Alþingi ný lög um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands þar sem stofnuninni var m.a. gefið fullt svigrúm til þess að starfa að verkefnum sínum með þeim hætti sem stofnunin sjálf telur best henta og fylgt er hjá sambærilegum stofnunum í öllum nálægum löndum.

Á árinu 2008 má því segja að í senn hafi það gerst að PSSÍ voru opnaðar allar dyr til þess að sinna starfsemi sinni með þeim hætti sem stofnunin sjálf kys en jafnframt hafi hinarr ytri aðstæður takmarkað meira möguleika hennar til umsvifa en nokku sinni fyrr. Þar var til skiptis stigið í ökkla og eyra.

Þá var einnig í lögunum mótuð samræmd stefna undir umsjá utanríkisráðuneytisins sem nær til alla þeirra íslensku aðila, opinberra aðila, sem og frjálsra félagasamtaka, sem starfa að veitingu þróunar- og mannúðaraðstoðar. Sérstökum samstarfsráði með aðkomu aðila vinnumarkaðarins, háskólasamfélagsins, fulltrúa félagasamtaka og opinberra aðila var m.a. fengið í hendur samræmingar- og ráðgjafahlutverk, jafnframt því sem löginn gera ráð fyrir meiri aðkomu utanríkismálanefndar Alþingis að umræddri stefnumótun en verið hefur, sem og aðkomu kjörinna fulltrúa þingflokkka.

Með þessari breytingu var jafnframt lögð niður sérstök stjórn fyrir PSSÍ sem kjörin var af Alþingi og starfað hafði frá lagasetningunni frá 1981. Sú stjórn var PSSÍ allan þann tíma mikilvægur samráðsvettvangur þar sem ákváðan voru teknar og ræddar og stefna og starfshættir mótuð. Að álti þess sem þetta ritar var nauðsynlegt fyrir stofnunina að þurfa með þeim hætti að gera utanhússaðilum jafnan grein fyrir allri starfsemi á sínum vegum og svara þar gagnrýnum spurningum.

Stjórnin reyndist auk þess vera starfsmönnum stofnunarinnar mikil stoð í oft erfðum störfum enda skipaði stjórnina jafnan fólk með mikla reynslu og þekkingu bæði úr atvinnulifini, úr opinberum störfum og úr störfum fyrir hinum ymsu félagasamtök sem sinna þróunar- og hjálpstarfi. Ég vil ljúka þessari umfjöllun með því að þakka öllum þessum stjórnarmönnum, körlum og konum, fyrir gott og árangursríkt samstarf og þá sérstaklega þeim stjórnarformönnum sem ég hef starfað með, þeim Árna Magnússyni, Birni Inga Hrafnsyni og Sigrún Ólafsdóttir Helgasoni.

Highlights from the Home Office

Financial Crisis and New Legislation

Two events, in particular, affected ICEIDA's operation this year: the adoption of a new legislation on Icelandic International Development Cooperation and the collapse of the Icelandic financial system. Both these events occurred in the autumn and had widespread consequences for the Agency.

For the first ten months of the year, the attitude prevalent in Iceland was that development cooperation was at a crossroads. Development cooperation had become one of the cornerstones of Icelandic foreign policy, and the plan was to place Iceland amongst those nations that donated most generously to development cooperation in relation to gross national income. The upcoming year would be a year of increased activities and new opportunities. This vision was not to be realised.

Three detailed reports on Iceland's development cooperation were compiled in the former half of the year. All of them were characterised by the aforementioned optimism to the effect that ahead lay years of increasing contributions to development cooperation, and that the operations would be modified and extended in keeping with the new legislation.

These three reports are:

Organisational Structure for Icelandic International Development Cooperation within the Ministry for Foreign Affairs, a report, including proposals, submitted to the Minister for Foreign Affairs, by Dr. Sigurbjörg Sigurgeirsdóttir, strategic policy adviser; **Iceland's Action Plan on Development Cooperation**, proposals of the working group on development cooperation, peace and humanitarian issues, and; **Iceland and Africa**, a report by the working group of the Ministry for Foreign Affairs and ICEIDA.

At the end of February, the Minister for Foreign Affairs, Ingibjörg Sólrún Gísladóttir, submitted a Bill on Icelandic International Development Cooperation, later adopted on 11 September. On this occasion, the Minister said that the Act would be a watershed as it incorporated the aim stated in the government's coalition agreement to make development cooperation the new cornerstone of Iceland's foreign policy. In addition, the Minister stated that development cooperation was a key issue in the international community and a prerequisite for world security, peace and justice. With the Act, the Althingi had taken a historical step to fulfil Iceland's obligations vis-à-vis the international community, and added flexibility to the implementation of development cooperation.

Pursuant to the new Act, ICEIDA would no longer be governed by a special board, as its role would, in part, be taken over by a steering group under the direction of the Permanent Secretary of State. The Board's last meeting was held on 27 October, being the 311th such meeting since ICEIDA's foundation in 1981.

With the collapse of the Icelandic financial system and the Icelandic banks at the beginning of October, all circumstances in the Icelandic economy were altered virtually overnight. In the middle of November, the Minister for Foreign Affairs presented proposals for rationalisation, pursuant to which contributions to the Icelandic Development Agency were cut by 33% in 2009, as compared to the Budget Bill. In addition, the closure of four diplomatic missions was announced, including one of ICEIDA's country offices, in Colombo, Sri Lanka. Proposals on rationalising ICEIDA operations entail that the Agency will not undertake any new obligations in 2009, however honouring all current obligations in the partner countries.

When the final budget was adopted at the end of the year, it emerged that, due to the depreciation of the Icelandic króna, operations would be cut by over 40% and contributions reduced from US\$ 22 million in 2008 to about US\$ 13 million in 2009.

In 2008, ICEIDA's total expenses were 22.3 million USD, which is an increase by 28% compared to the previous year. ICEIDA's operations in the six partner countries are covered in detail in special sections in the annual report. It may also be pointed out that in the section on finances in the same report, the division of contributions by country and fields is demonstrated graphically.

Four New Country Directors

In 2008, there were changes in country directors in four out of ICEIDA's six partner countries. Three new country directors took over: Geir Oddsson in Nicaragua, Stefán Jón Hafstein in Malawi, and Tumi Tómasson in Sri Lanka. Two country directors were transferred to ICEIDA's head office in Reykjavík, Ágústa Gísladóttir and Gísli Pálsson.

Main Tasks of the Director of Fisheries Desk at the Head Office

There was a change of desk directors in the middle of the year. Geir Oddsson left the Head Office to take over as Country Director in Nicaragua. He was replaced by Ágústa Gísladóttir, former Country Director in Uganda.

A number of projects were transferred when new directors of fisheries and social desk took over. Geothermal matters became the responsibility of the Director of Social Desk and relations with the NGOs were transferred to the Director of Fisheries Desk.

The Director of Fisheries Desk visited one partner country, Malawi, in 2008. The purpose of the visit was to provide internal control regarding the implementation of projects, and to give support in the selection of projects and their preparation in the field. However, preparations for new projects ceased at the beginning of October due to the uncertainties created by the financial crisis. In 2008, a new arrangement regarding relations with NGOs was developed, which, for example, entailed a standardised application form and a draft for guidelines for grant awards.

The Director of Fisheries Desk attended several meetings and conferences during the year, both at home and abroad. Amongst others, she attended the meeting, of Nordic experts regarding fisheries in the developing countries, held in the Faroe Islands, as well as a Board meeting of the World Bank's PROFISH project in Washington, at the request of the Ministry for Foreign Affairs. The Director further attended the meeting between Iceland and small island states in the Caribbean, held in Barbados in March, the purpose of which was to investigate the possibilities of development cooperation. In addition, the Director continued the review of procedures concerning the preparation, implementation, monitoring and auditing of ICEIDA's projects.

Yfirlit frá aðalskrifstofu

Fjármálakreppa og ný löggyjöf

Tvennt setti öðru fremur mark sitt á starfsemi þSSÍ á árinu: setning nýrrar lögjafar um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands og hrún íslenska fjármálakerfisins. Hvort tveggja gerðist á haustdögum og breytti miklu fyrir stofnunina.

Tíu fyrstu mánuði ársins var það viðhorf uppi í íslensku samfélagi að þróunarsamvinna væri á tímamótum. Hún væri orðin einn af hornsteinum íslenskrar utanríkisstefnu og sú stefna mörkuð að Ísland verði meðal þeirra þjóða sem veiti mest til þróunarmála miðað við vergar þjóðartekjur. Ár aukinna umsvifa og nýrra tækifæra færði hönd. Annað átti eftir að koma á daginn.

Fyrri hluta ársins var unnið að þremur ítarlegum greinargerðum um þróunarsamvinnu Íslendinga sem allar einkenndust af framangreindri bjartsýni um að framundan væru ár með síhækkandi framlögum til þróunarsamvinnu og breytri og öflugri starfsemi þSSÍ í samræmi við nýja löggyjöf.

Þessar þjár greinargerðir eru:

Skipulag þróunarsamvinnu Íslands innan utanríkisráðuneytisins, greinargerð með tillögum til utanríkisráðherra eftir Sigurbjörgu Sigurgeirs dóttur stjórnsýslufræðing; **Aðgerðaáætlun Íslands í þróunarsamvinnu**, tillögur vinnuhóps um þróunarsamvinnu, friðar- og mannúðarmál, og; **Ísland og Afríka**, skýrsla vinnuhóps frá utanríkisráðuneyti og þróunarsamvinnustofnun.

Í lok febrúar mælti Ingibjörg Sólrún Gísladóttir utanríkisráðherra fyrir frumvarpi til laga um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands og 11. september voru löginn samþykkt. Utanríkisráðherra sagði við það tilefni að löginn marki tímamót, með þeim sé innisiglað markmið stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar um að þróunarsamvinna sé nýr hornsteinn íslenskrar utanríkisstefnu. Ráðherra sagði enn fremur að þróunarsamvinnu væri lykilmál alþjóðasamfélagsins og forsenda heimsöryggis, friðar og réttlætis. Með nýju lögnum hafi Alþingi stigið sögulegt skref til að uppfylla skyldur Íslands í samfélagi þjóðanna og með þeim hafi skapast aukinn sveigjanleiki við framkvæmd þróunarsamvinnu.

Samkvæmt nýju lögnum er ekki sérstök stjórn lengur yfir þSSÍ en stýrihópur undir stjórn ráðuneytisjóra tekur að hluta við hlutverki stjórnarinnar. Síðasti fundur stjórnarinnar var haldinn 27. október og var sá 31. frá því þSSÍ tók til starfa árið 1981.

Með hruni íslenska fjármálakerfisins og íslensku bankanna í byrjun október breyttust allar aðstæður í íslenskum þjóðarbúskap nánast í einni andrá. Hagræðingartillögur voru kynntar af hálfu utanríkisráðherra og samkvæmt þeim verða framlög til þróunarsamvinnustofnunar Íslands lækkuð um 33% á árinu 2009 frá því sem fjárlagafrumvarpið gerði ráð fyrir. Jafnframt var tilkynnt að fjórum sendiskrifstofum yrði lokað, þar af einni umdæmisksrifstofu þSSÍ, í Colombo á Sri Lanka. Tillögur til sparnaðar í útgjöldum þróunarsamvinnustofnunar fela í sér að stofnunin tekur ekki á sig nýjar skuldbindingar árið 2009 en hins vegar verður staðið við allar skuldbindingar í samstarfslöndum sem þegar hefur verið skrifað undir.

Við endanlega afgreiðslu fjárlaga í árslok var ljóst að vegna falls íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum myndi draga úr umsvifum stofnunarinnar erlendis um riflega 40% miðað við fyrra ár og fjárfamlög lækka úr 22 milljónum bandaríkjadalara árið 2008 niður í um 13 milljónir árið 2009.

Á árinu 2008 námu heildarútgjöld þSSÍ 1.959,5 milljónum íslenskra króna sem er 76% aukning frá fyrra ári. Helsta skýringin er veiking íslensku krónunnar þar sem um 90% af útgjöldum stofnunarinnar er í erlendum gjaldmiðlum. Nánar og ít-

arlega er fjallað um starfsemi þSSÍ í samstarfslöndunum sex í sérköflum í árs-skýrslunni. Einnig er vert að benda á sérkafa um fjármál í ársskýrslunni þar sem greint er með grafískum hætti frá skiptingu framlaga eftir löndum og sviðum.

Fjórir nýir umdæmisstjórar

Í fjórum af sex samstarfslöndum Próunarsamvinnustofnunar Íslands urðu skipti á umdæmisstjórum á árinu. Þrír nýir umdæmisstjórar tóku við störfum, Geir Oddsson í Níkaragva, Stefán Jón Hafstein í Malaví og Tumi Tómasson á Sri Lanka. Tveir umdæmisstjórar fluttust til starfa á aðalskrifstofu þSSÍ í Reykjavík, Ágústa Gísladóttir og Gísli Pálsson.

Helstu mál sviðsstjóra á aðalskrifstofu í fiskimálum

Sviðsstjóraskipti urðu á miðju ári. Geir Oddsson létt af störfum á aðalskrifstofu og tók við starfi umdæmisstjóra í Níkaragva. Í stað hans kom Ágústa Gísladóttir, fráfarandi umdæmisstjóri í Úganda.

Með nýjum sviðsstjórum fiski- og félagsmála varð nokkur tilfærsla á verkefnum. Jarðhitamál fluttust yfir til sviðsstjóra félagsmála og samskipti við frjáls félagssamtök til sviðsstjóra fiskimála.

Sviðsstjóri fiskimála heimsótt eitt samstarfsland á árinu, Malaví. Heimsóknin var farin í þeim tilgangi að veita innra aðhald varðandi framkvæmd verkefna og til að aðstoða við verkefnaval og undirbúning verkefna á vettvangi. Undirbúningi nýrra verkefna var hinsvegar hætt í byrjun október vegna óvissunnar sem skapaðist vegna bankareppunnar. Á árinu 2008 voru lagðar línlur varðandi nýtt fyrirkomulag samskipta við frjáls félagssamtök og m.a. útbúið staðlað umsóknareyðublað og drög að viðmiðunarreglum varðandi styrkúthlutani.

Sviðsstjóri fiskimála sótti nokkra fundi og ráðstefnur á árinu, bæði innanlands og erlendis. Meðal annars sótti hann fund norrænna sérfræðinga í fiskimálum þróunarlanda í Færeyjum og stjórnarfund PROFISH-verkefnis Alþjóðabankans í Washington að beiðni utanríkisráðuneytisins. Sviðsstjórinn sótti fund Íslands og smáeyríkja í Karíbahafinu sem haldin var á Barbados í mars en tilgangur hans var að kanna mögulegt samstarf í þróunarmálum. Auk þess vann sviðsstjórinn að áframhaldandi endurskoðun verkferla við undirbúning, framkvæmd, eftirlit og úttekt verkefna stofnunarinnar.

Helstu mál sviðsstjóra á aðalskrifstofu í orku- og félagsmálum

Sviðsstjóraskipti urðu á miðju ári. Margrét Einarsdóttir létt af störfum á aðalskrifstofu og leysti fyrst um sinn af sem umdæmisstjóri í Mósambík en hóf síðan störf tímabundið á þróunarsviði utanríkisráðuneytisins. Í stað hennar kom Gísli Pálsson fráfarandi umdæmisstjóri í Níkaragva.

Flestir konur og stúlkur í strjálbýli Malaví ganga marga kílómetra á hverjum degi
Most women and girls from rural areas in Malawi walk long distances every day

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

Main Tasks of the Director of Energy and Social Desk at the Head Office

In the middle of the year, there was a change of desk directors. Margrét Einarsdóttir left the Head Office and acted, to begin with, as stand-in Country Director in Mozambique, before starting provisional work at the Ministry's Department of Development Cooperation. She was replaced by Gísli Pálsson, the departing Country Director in Nicaragua.

The departing Director visited Namibia in March. The purpose of the visit was to examine proposals for new development cooperation projects between ICEIDA and the Namibian authorities. Additionally, to gain an insight into ICEIDA's support in both short- and long-term projects, as well as to assess their status. The new Director of Energy and Social Desk visited Uganda in November. The purpose of this visit was, first and foremost, to attend the annual meeting of ARGeo, which was held in Entebbe. The Millennium Village under the UN Millennium Project in Uganda was also visited and during the year the project officers prepared a report on ICEIDA's rural development projects in Malawi and Uganda.

On behalf of ICEIDA, the Director held a reception for Ecuador's Minister of Energy and Mining, and the Prime Minister of Nevis, as both these countries have shown interest in cooperating with Iceland in regard to the use of geothermal energy. Following this, closer cooperation with ICEIDA and other Icelandic parties was developed during the year.

Course on Development Issues

A successful and informative two-day course on policies, trends, methodology and implementation of development cooperation was held in May. ICEIDA and the Ministry for Foreign Affairs held the course jointly for their employees, as well as representatives from partner institutions in the field of development.

Course instructors were Ken Grant and Mark Pearson, both from HLSP, a British firm, which provides consultancy mainly in the health sector, as well as to development cooperation agencies, international organisations and governments throughout the world.

The first day of the course was attended by just under fifty people and the second by around thirty people. The talks were broadcast live to ICEIDA country offices in the partner countries in Africa.

Interns

Since 2004, ICEIDA has hired interns to work abroad in the Agency's partner countries. For a period of five months, university students are given the opportunity to become acquainted with the operations of the Agency and its partner countries. The aim is to give the students a chance to learn about such operations in the field and gain insight into various aspects of the operation. The interns learn about data collection, preparation and implementation of projects, as well as project monitoring and in this way, acquire practical knowledge and training in field work.

As in previous years, interest in internship was considerable with around 160 applications submitted in 2008. Five posts were available, one in each partner country, with the exception of Sri Lanka. The interns selected this year were: Ásdís Bjarnadóttir, MSc in development studies, for Malawi, Nanna Rún Ásgeirs dóttir, MA student of international relations, for Mozambique, Katrín Magnúsdóttir, MA student of anthropology, for Namibia, Guðrún Birna Jóhannsdóttir, MA student in development studies, for Uganda, and Þóra Bjarnadóttir,

Fráfarandi sviðsstjóri heimsótti Namibíu í mars. Markmið ferðarinnar var að kanna tillögur að nýjum samvinnuverkefnum þSSÍ og namibískra stjórnvalda. Ennfremur að fá yfirlit yfir verkefni sem þSSÍ hefur veitt stuðning í lengri og/ eða skemmi tíma og skoða stöðu þeirra. Nýr sviðsstjóri orku- og félagsmála heimsótti Úganda í nóvember. Tilgangur ferðarinnar var fyrst og fremst að sitja ársfund ARGeo sem haldinn var í Entebbe. Þúsaldarþorp þúsaldarverkefnis Sameinuðu þjóðanna í Úganda var einnig heimsótt, en fulltrúar þess verkefnis unnu skýrslu á árinu um byggðaþróunarverkefni þSSÍ í Malaví og Úganda.

Sviðsstjóri sá einnig fyrir hönd stofnunarinnar um móttöku orkumálaráðherra Ekvador og forsætisráðherra Nevis, en bæði þessi ríki höfðu áhuga á samstarfi við Ísland um nýtingu jarðvarma. Í kjölfarið þróaðist frekara samstarf við stofnunina og aðra íslenska aðila á árinu.

Námskeið um þróunarmál

Tveggja daga vel heppnað og fræðandi námskeið um stefnur, strauma, aðferðafræði og framkvæmd þróunarsamvinnu var haldið í maí. Þróunarsamvinnustofnun Íslands og utanríkisráðuneytið efndu sameiginlega til námskeiðsins fyrir starfsmenn sína og fulltrúa samstarfsstofnana á svíði þróunarmála.

Leiðbeinendur á námskeiðinu komu frá breskri ráðgjafastofnun, HLSP, þeir Ken Grant og Mark Pearson, en stofnunin veitir ráðgjöf, einkum á svíði heilbrigðismála, þróunarsamvinnustofnunum, alþjóðastofnunum og stjórnvöldum víða um heim.

Tæplega fimmtíu þáttakendur voru á námskeiðinu fyrri daginn og um þrjátíu þann síðari. Erindi á námskeiðinu voru send út í beinni útsendingu til umdæmis-skrifstofa í samstarflöndum Prónunarsamvinnustofnunar í Afríku.

Starfsnemar

Þróunarsamvinnustofnun hefur frá árinu 2004 ráðið til sín starfsnema til starfa í samstarflöndum stofnunarinnar. Um er að ræða fimm mánaða tímabil þar sem háskólanemar fá tækifæri til að kynnast starfsemi stofnunarinnar og samstarflöndum hennar. Markmiðið er að gefa nemum tækifæri til að kynnast starfsemi þróunarsamvinnu á vettvangi og gefa þeim innsýn í ólíkar hliðar starfsins. Nemarnir fá að kynnast gagnaöflun, undirbúningi og framkvæmd verkefna, ásamt eftirliti með þeim, og fá með þeim hætti hagnýta leiðsögn og þjálfun hvað varðar starf á vettvangi.

Eins og árin á undan sýndu fjölmargir starfsnámi stofnunarinnar áhuga og bárust um 160 umsóknir árið 2008. Auglýstar voru fimm stöður, ein í hverju samstarfslöndum fyrir utan Síri Lanka. Nemarnir sem valdir voru í stöðurnar þetta árið voru Ásdís Bjarnadóttir, MSc í þróunarfræðum, sem fór til Malaví, Nanna Rún Ásgeirs dóttir, MA nemi í alþjóðasamskiptum, til Mósambík, Katrín Magnúsdóttir, MA nemi í mannfræði, til Namibíu, Guðrún Birna Jóhannsdóttir, MA nemi í þróunarfræðum, til Úganda og Þóra Bjarnadóttir, MA nemi í þróunarfæði, til Níkaragva. Allar unnu þær að fjölbreyttum verkefnum undir leiðsögn umdæmisstjóra og verkefnastjóra þSSÍ í samstarflöndunum. Guðrún Birna var í kjölfarið ráðin til sex mánaða í afleysingar á skrifstofu stofnunarinnar í Kampala, Úganda og Ásdís Bjarnadóttir sem sérfræðingur á skrifstofuna í Lilongve, Malaví, einnig til sex mánaða.

Styrkir

Líkt og undanfarin ár auglýsti Prónunarsamvinnustofnun að vorlagi eftir umsóknir um tvo styrki til doktorsnáms og tvo styrki til meistaránáms í samvinnu við Rannsóknarþjónustu Háskóla Íslands. Alls bárust tuttugu umsóknir, ellefu vegna

MA student in development studies, for Nicaragua. All worked on diverse projects under the guidance of ICEIDA country directors and project managers in the partner countries. Subsequently, Guðrún Birna was temporarily employed for a period of six months at the office in Kampala, Uganda, and Ásdís as an expert at the office in Lilongwe in Malawi, also for a period of six months.

Scholarships

In the spring, as in previous years, ICEIDA invited applications for two scholarships offered to students at the doctorate level and two scholarships for students at the master's level, in cooperation with the Research Liaison Office of the University of Iceland. A total of twenty applications were received, eleven from masters students and nine from doctoral students. In addition, ICEIDA supported students from the United Nations University Fisheries Training Programme, UNU-FTP, and the UN University Geothermal Training Programme, UNU-GTP, in much the same way as in previous years.

The conclusion of the evaluation committee of the Research Liaison Office was that ICEIDA should, "due to increased activity, added interest in development cooperation, and the large number of strong applications," award three scholarships at the doctorate level instead of the usual two. This recommendation was approved by the Board. Recipients of scholarships at the doctorate level were Sigríður Björk Þormar, Kristinn Hermannsson and Pétur Waldorff, whilst scholarships at the master's level were awarded to Þórður Örn Hjálmarsson and Jakob Hafþór Björnsson.

Two students from Mozambique, one from Malawi, and one from Ghana received grants from the UNU Fisheries Training Programme. These were: Alda Maria Salia and Celine Animbal Malichocho from Mozambique, Kingsley Matalo Thengo from Malawi and Vida Osei from Ghana.

One student from Nicaragua, Francisco Ruiz, received a grant from the UNU Geothermal Training Programme.

Meeting of Administrative Coordinators in Iceland 16-21 June

Six administrative coordinators at ICEIDA offices and Icelandic embassies in ICEIDA partner countries came to Iceland in the week 16-21 June, for a study and fact-finding visit. In all the countries, save for one, the coordinators are women from the country in question, except in Kampala, the capital of Uganda, where the office is run by an Icelandic woman.

Some of the administrative coordinators in the partner countries have worked for Iceland for many years. However, only one of them had previously visited Iceland. During the visit, emphasis was placed on instruction in ICEIDA's financial and archiving system, but the coordinators were also given the opportunity to do some sightseeing in Reykjavík and its environs. The visit also included a lunch with Ingibjörg Sólrún Gísladóttir, Iceland's Minister for Foreign Affairs at the time.

The ARGeo Project

ARGeo is a cooperation project under preparation for the exploitation of geothermal power in six countries in Northeast Africa, including Kenya, Uganda, Djibouti, Ethiopia, Eritrea and Tanzania. Besides these six countries, the preparatory group includes representatives of the World Bank, the United Nations Environment Programme (UNEP), as well as donors from Germany, Italy, France and Iceland (ICEIDA).

Preparations, with the participation of ICEIDA, have now lasted for more than three years and the representatives of various other donors have declared their interest in participating, including representatives from the USA, the African Development Bank and several European states. The cooperation has inter alia the objective to decrease the need for wood as fuel in the African participating countries, thereby reducing the fast increasing deforestation, by supporting the exploitation of geothermal power, since all these six countries lie across active fault lines in the East African rift valley, where considerable exploitable geothermal power has been discovered, not least due to research carried out by Icelandic geoscientists.

Firstly, the ARGeo project is aimed at promoting further basic research on geothermal power in this area, secondly to enhance cooperation between the countries on research and knowledge dissemination, thirdly to facilitate the participation of foreign investors in the exploitation of geothermal power, and in the fourth place to establish a kind of reciprocal risk guarantee fund for the experimental drilling, providing guarantees for the refunding of a certain percentage of the drilling cost in areas deemed, on grounds of research, to be the most likely areas for such exploitation, should results turn out to be below expectations.

A basic research project on geothermal power in cooperation with the Ugandan authorities, which was part of ICEIDA's contribution to the ARGeo project, was completed during the year. Further contributions by ICEIDA in this field were in the form of geophysical studies in Eritrea. The project, which commenced in November, was carried out by ÍSOR and the results should be available next March.

Nordic Plus

ICEIDA has, for a number of years, participated in the activities of the Nordic Plus Group, which is a consultative group of development agencies and ministries of all the Nordic countries, plus Britain, Ireland and the Netherlands. The consultative meeting of Nordic Plus Directors General was held in Delft, Holland, 17-18 January. Amongst the topics under discussion were: cooperation in regard to reviewing, preparations for the Accra meeting later in the year concerning the results in development cooperation, with regard to the goals of the Paris Declaration, discussions concerning unstable states, joint action plan, etc. The Icelandic representatives explained the current changes in legislation on Icelandic international development cooperation. These meetings are held annually; the next meeting will be held in the UK.

Development Cooperation with Small Island States

Representatives of ICEIDA attended a meeting between Iceland and small island states of the Caribbean, which was held in Barbados in March. The meeting was instigated by the Ministry for Foreign Affairs, its purpose being to investigate the possibilities of development cooperation. Following this meeting, an agreement was concluded with the Icelandic National Energy Authority to provide the islands of Dominique and Nevis with assistance in assessing the regulatory framework of geothermal energy. Work began later in the year and will be completed by April next year. ICEIDA also hired experts from domestic agencies and the university community to prepare reports on the possibilities of cooperation with the small island states in both the Pacific and Caribbean. As well as a general overview, geothermal and fisheries matters were examined especially and the experts submitted their report in the middle of the year.

meistaranáms og níu vegna doktorsnáms. Ennfremur styrkti Próunarsamvinnustofnun nemendur í Sjávarútvegsskóla Háskóla Sameinuðu þjóðanna og Jarðhitaskóla Háskóla Sameinuðu þjóðanna með svipuðum hætti og fyrri ár.

Matsnefn Rannsóknarþjónustu Háskóla Íslands lagði til við stjórni þSSÍ að „vegna mikillar grósku, mikils áhuga á þróunarsamvinnu og fjölda góðra umsókna“ yrðu veittir þrír styrkir til doktorsnáms í stað tveggja eins og vaninn er og var sú tillaga samþykkt á stjórnarfund. Doktorsnámsstyrkina hlutu Sigríður Björk Þormar, Kristinn Hermannsson og Pétur Waldorff, en meistaranámsstyrkina hlutu Þórður Örn Hjálmarsson og Jakob Hafþór Björnsson.

Tveir nemendur frá Mósambík, einn frá Malaví og einn frá Gana voru styrkþegar í Sjávarútvegsskóla Háskóla Sameinuðu þjóðanna, þær Alda Maria Salia og Celina Animbal Malichocho frá Mósambík, Kingsley Madalo Thengo frá Malaví og Vida Osei frá Gana.

Einn nemandi frá Níkaragva, Francisco Ruiz, var styrkþegi í Jarðhitaskóla Háskóla Sameinuðu þjóðanna.

Skrifstofustjórafundur á Íslandi 16.-21. júní

Sex skrifstofustjórar þSSÍ á skrifstofum og sendiráðum Íslands í samstarflöndum Próunarsamvinnustofnunar Íslands komu til Íslands í náms- og kynnisferð vikuna 16.-21. júní. Í öllum löndunum eru skrifstofustjórnar konur frá viðkomandi landi með þeirri einu undantekningu að íslensk kona stýrir skrifstofunni í Kampala, höfuðborg Úganda.

Skrifstofustjórar samstarfslandanna hafa margar hverjar unnið fyrir Íslendinga um langt árabil en aðeins ein þeirra hefur áður komið til landsins. Í heimsókninni var sérstök áhersla lögð á fræðslu um fjármála- og skjalavistunarkerfi stofnunarinnar en skrifstofustjórunum gafst þó einnig tækfærri til að skoða sig um í höfuðborginni og næsta nágrenni. Meðal annars áttu skrifstofustjórnar hádegisverðarfund með Ingibjörgu Sólrúnu Gísladóttur, þáverandi utanríkisráðherra.

ARGeo-verkefnið

ARGeo er samstarfverkefni í undirbúningi um nýtingu jarðhita í sex löndum í Norðaustur-Afríku, þ.e. í Keniu, Úganda, Djibúti, Eþíóþíu, Erítreu og Tansaníu. Auk landanna sex eru í undirbúningshópnum fulltrúar Alþjóðabankans, Umhverfisstofnunar S.p. (UNEP), auk veitenda próunaraðstoðar frá Þýskalandi, Ítalíu, Frakklandi og Íslandi (þSSÍ).

Undirbúningur með aðild þSSÍ hefur staðið í á fjórða ár og hafa fulltrúar nokkurrá annarra veitenda próunaraðstoðar lýst áhuga sínum á að skoða þátttöku, þá m. fulltrúar frá Bandaríkjunum, Próunarbanka Afríku og nokkrum Evróplöndum. Samstarfið hefur m.a. það markmið að draga úr þörf fyrir eldvið í afrísku þátttökulöndunum og þar með úr hraðvaxandi skógaeyðingu en stuðla þess í stað að nýtingu jarðhita þar sem öll löndin sex liggja á virku sprungusvæði, sigdalnum í Austur-Afríku þar sem umtalsverður virkjanlegur jarðhiti hefur fundist, m.a. fyrir tilverknað rannsóknarstarfa íslenskra jarðvísindamanna.

ARGeo-verkefnið er í fyrsta lagi ætlað að stuðla að frekari grunnrannsóknun á jarðhita á umræddu svæði, í öðru lagi að efla samstarf ríkjanna um rannsóknir og þekkingarmiðlun, í þriðja lagi að auðvelda aðkomu erlendra fjárfesta að nýtingu jarðhita og í fjórða lagi að koma á fót eins konar gagnvirkum ábyrgðarsjóði vegna tilraunaborana þar sem ábyrgð yrði veitt á endurgreiðslu á tilteknu hlutfalli borunarkostnaðar á svæðum sem rannsóknir hefðu úrskurðað líklegustu nytjasvæðin, ef árangur yrði ekki sem skyldi.

Grunnrannsóknaverkefni á jarðhita með stjórnvöldum í Úganda lauk á árinu en verkefnið var hluti framlags þSSÍ til ARGeo. Annað framlag stofnunarinnar til þessa samstarfs voru jarðeðlisfræðilegar rannsóknir í Erítreu. Verkið, sem hóst í nóvember, var unnið af ÍSOR og munu niðurstöður liggja fyrir í mars n.k.

Nordic Plus

ÞSSÍ hefur undanfarin ár tekið þátt í starfi Nordic Plus hópsins sem er samráðsþópur próunarstofnana/próunarráðuneyta allra Norðurlandanna, Bretlands, Írlands og Hollands. Samráðsfundur framkvæmdastjóra Nordic plus var haldinn í borginni Delft í Hollandi dagana 17.-18. janúar. Meðal umræðuefna á fundinum var samstarf próunaraðila á sviði endurskoðunar, undirbúningur fyrir Accra-fundinn síðar á árinu um árangur af próunarsamvinnu í ljósi markmiða Parísalýfirlýsingarinnar, umræður um óstöðug ríki, sameiginleg aðgerðaáætlun o.fl. Íslensku fulltrúarnir sögðu frá fyrstandandi breytingum á lögum um alþjóðlega próunarsamvinnu Íslands. Fundir þessir eru haldnir árlega og verður næsti fundur haldinn í Bretlandi.

Próunarsamstarf smáeyríkja

Fulltrúar Próunarsamvinnustofnunnar Íslands sóttu fund Íslands og smáeyríkja í Karíbahafinu sem haldin var á Barbados í mars. Fundurinn var haldinn að undirlagi utanríkisráðuneytisins en tilgangur hans var að kanna mögulegt samstarf í próunarmálum. Í kjölfar þessa fundar var gerður samningur við Orkustofnun Íslands um að veita eyjunum Dóminíku og Nevis aðstoð við mat á regluverki jarðhitamála. Verkið hófst síðla árs og mun ljúka í apríl á næsta ári. Stofnunin réði einnig á árinu sérfræðinga frá innlendum stofnunum og háskólasamfélögum til að vinna skýrslur um möguleika á samstarfi við smáeyjaríki í Karíbahafinu og Kyrrahafi. Auk almenns yfirlits voru þar sérstaklega skoðuð jarðhita- og fiskimál og skiluðu sérfræðingarnir verki um mitt ár.

The Making of a Documentary in Namibia

A film crew worked on a new documentary for ICEIDA in Namibia at the beginning of February. ICEIDA sought cooperation with programme maker Margrét Blöndal and film maker Vilhjálmur Þór Guðmundsson for this project, the aim of which was to shed light on the conditions of the Deaf society in Namibia. The film was produced in collaboration with the Icelandic National Broadcasting Service.

ICEIDA's largest project in Namibia is called *Signs Speak as Loud as Words* and is concerned with improving the education of the Deaf, emphasising Sign Language. The main theme of the film is the story of a young deaf woman who teaches in a small kindergarten in the north of Namibia and has overcome numerous obstacles in her life. The film, titled *Sign of Hope*, was completed in October and privately screened for members of the ICEIDA Board as well as members of staff.

Final Meeting of the ICEIDA Board

According to a transitional provision stipulated in the new Act of 11 September on Icelandic International Development Cooperation, ICEIDA's Board would keep its mandate and operate until 1 November 2008. The Board's final meeting was therefore held on 27 October. At the end of the meeting, the Chairman, Sigurður Helgason, thanked the Director General, the staff and the Board for their good work, excellent collaboration, adding his best wishes to all. Other Board members also thanked ICEIDA staff, as well as their fellow Board members for satisfactory and constructive cooperation through the years.

Present at this final meeting were the following:

Sigurður Helgason, Chairman, Skúli Helgason, Vice Chairman, Bryndís Friðgeirsdóttir, Regional Manager, Rev. Hjálmar Jónsson, Jón Skaptason, Certified Translator, Katrín Ásgrímsdóttir, Horticulture Manager, Haukur Már Haraldsson, Teacher, and Sigfús Ólafsson, Business Administrator.

Observer on behalf of the Ministry for Foreign Affairs was Þórður Bjarni Guðjónsson.

Visits

A Visit from Sri Lanka

The administrative coordinator at ICEIDA's country office in Sri Lanka, Thecla Thangarthalasani Pillai, visited Iceland to attend the administrative coordinators' meeting in Reykjavík 16-21 June.

Visits from Nicaragua

Nicaragua's Minister for Energy and Mining, Emilio Rappaccioli, came to Iceland in January. The purpose of his visit was to acquaint himself with the geothermal sector in Iceland and to visit the relevant institutions and companies. The Minister and his entourage, Magdalena Perez, Director of Geothermal Unit in the Ministry, and Javier Chamorro, Executive Director of Nicaragua's Investment Promotion Agency PRONICARAGUA, were in Iceland under their own auspices and whilst in Iceland, the Minister signed a cooperation agreement with ICEIDA for a five-year development project in the field of geothermal energy.

Sharon Pondler, administrative coordinator at ICEIDA's country office in Nicaragua, came to Iceland to attend the administrative coordinators' meeting in Reykjavík 16-21 June.

A Visit from Malawi

Linley Magwira, administrative coordinator at ICEIDA's country office in Malawi, came to Iceland to attend the administrative coordinators' meeting in Reykjavík 16-21 June.

Gerð heimildamyndar í Namibíu

Kvikmyndagerðarfólk vann við tökur á nýrrí heimildamynd á vegum Þróunar-samvinnustofnar í Namibíu fyrstu daga febrúarmánaðar. ÞSSÍ leitaði eftir samstarfi við Margréti Blöndal dagskrágerðarmann og Vilhjálm Þór Guðmundsson kvikmyndagerðarmann um gerð myndarinnar en markmið með henni var að varpa ljósí á stöðu og samfélag heyrnarlausra í Namibíu. Myndin var framleidd í samstarfi við Ríkisútvarpið.

Stærsta verkefni þSSÍ í Namibíu kallast „Táknin tala“ og lýtur að umbótum á menntun heyrnarlausra með áherslu á táknmál. Aðalefni myndarinnar er saga ungrar heyrnarlausrar konu sem kennir í litlum leikskóla í norðurhluta Namibíu og hefur sigrast á margvíslegu mótlæti í lífinu. Myndin, sem hlaut heitið „Tákn vonar“ var fullunnin í október og þá var efnt til forsýningar fyrir stjórn og starfsmenn þSSÍ.

Síðasti fundur stjórnar Þróunarsamvinnustofnar

Samkvæmt bráðabirgðaákvæði sem sett var við samþykkt nýrra laga um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands 11. september átti stjórn Þróunarsamvinnustofnar að halda umboði sínu og starfa til 1. nóvember 2008. Síðasti fundur stjórnarinnar var því haldinn 27. október. Í lok þess fundar þakkaði Sigurður Helgason formaður framkvæmdastjóra, starfsfólk og stjórn þSSÍ fyrir vel unnin störf, gott samstarf og óskaði öllum velfarnaðar. Aðrir stjórnarmenn þökkuðu einnig öllu starfsfólk stofnunarinnar og samstarfsfólk i stjórn fyrir gott og uppbyggilegt samstarf í gegnum árin.

Aðalfulltrúar á síðasta stjórnarfundi voru eftirtaldir:

Sigurður Helgason, formaður, Skúli Helgason, varaformaður, Bryndís Friðgeirsdóttir, svæðisstjóri, Hjálmar Jónsson, dómirkirkjuprestur, Jón Skaptason, löggiltur skjalabýðandi, Katrín Ásgrímsdóttir, garðyrkjubýndi, Haukur Már Haraldsson, kennari og Sigfús Ólafsson, viðskiptafræðingur.

Áheyrnarfulltrúi utanríksráðuneytis var Þórður Bjarni Guðjónsson.

Heimsóknir

Heimsókn frá Srí Lanka

Thecla Thangarthalasani Pillai, skrifstofustjóri á umdæmissskrifstofu þSSÍ í Sri Lanka, kom til Íslands og sótti fund skrifstofustjóra sem haldinn var í Reykjavík 16.-21. júní.

Heimsóknir frá Níkaragva

Emilio Rappaccioli, orkumálaráðherra Níkaragva, kom til Íslands í janúar. Tilgangur ferðarinnar var að kynna sér stöðu jarðhitamála á Íslandi og heimsækja stofnanir og fyrirtæki sem að þeim málum koma. Ráðherrann og fylgdarlið, Magdalena Perez, yfirmaður jarðhitamála í ráðuneytinu og Javier Chamorro yfirmaður Fjárfestingastofu Níkaragva, PRONICARAGUA, komu til landsins á eigin vegum en í ferðinni skrifaði hann undir samstarfssamning við þróunarsamvinnustofun Íslands um fimm ára þróunarverkefni á sviði jarðhitamála.

Sharon Pondler, skrifstofustjóri á umdæmissskrifstofu þSSÍ í Níkaragva, kom til Íslands og sótti fund skrifstofustjóra sem haldinn var í Reykjavík 16.-21. júní.

Heimsókn frá Malaví

Linley Magwira, skrifstofustjóri á umdæmissskrifstofu þSSÍ í Malaví, kom til Íslands og sótti fund skrifstofustjóra sem haldinn var í Reykjavík 16.-21. júní.

A Visit from Mozambique

Gilda Lopes, administrative coordinator at ICEIDA's country office in Mozambique, came to Iceland to attend the administrative coordinators' meeting in Reykjavík 16-21 June.

Visits from Namibia

Jenny van Bosch, administrative coordinator at ICEIDA's country office in Namibia, came to Iceland to attend the administrative coordinators' meeting in Reykjavík 16-21 June.

Lizette Beukes, ICEIDA's Project Coordinator for Sign Language, visited Iceland in August to study the teaching of Sign Language, interpretation, translation and other aspects concerning Sign Language and teaching of the Deaf. She also acquainted herself with the operations of the Communications Centre for the Deaf and Hard of Hearing in Iceland.

Visits from Uganda

Guðrún Filippíá Kristjánasdóttir, administrative coordinator at ICEIDA's country office in Uganda, came to Iceland to attend the administrative coordinators' meeting in Reykjavík 16-21 June.

The President of Uganda, Yoweri K. Museveni, accompanied by his wife, Janet Museveni, made an official visit to Iceland on 17-18 September. Accompanying them were Uganda's Foreign Minister, Sam Kuteesi, members of the Ugandan Parliament and officials. The main purpose of the visit was to become acquainted with the exploitation of geothermal energy in Iceland, development in the fisheries sector, education in information technology and its utilisation within the administration. During his visit, the President met with Ágústa Gísladóttir, ICEIDA's former country director in Uganda.

Visits in relation to a Course on Development Issues

Ken Grant, Director of the consulting company HLSP Institute in London, and Mark Pearson, Lead Specialist in Health Economics and Financing at HLSP, held a course in Reykjavík 6-7 May. The purpose of the course was to give an overview of current trends in the development sector and review methods and organisation with regard to results and efficiency of development contributions. The course was tailor-made to Iceland and intended for both staff and advisers of ICEIDA and the Foreign Ministry who work on policy-making, preparation, organisation, implementation and assessment of development activities.

A Visit in Connection with ICEIDA's Adult Education Projects in Malawi and Uganda

Alan Rogers, professor of adult education at the University of East Anglia, UK, made two visits to Iceland in 2008 as part of his consultancy involving a review and assessment of ICEIDA's adult education projects in Uganda and Malawi. His first visit was from 26-27 February, the second from 15-17 September. The findings in his comparative study may be viewed on ICEIDA's website.

A Visit in Relation to a Comparative Assessment of ICEIDA's Approach in the Rural Development Projects and of the UN Millennium Villages Project Approach.

Margaret Wanjiku, from the Millennium Development Goals Centre (MDG) in Kenya, made a visit to Iceland in September. The MDG Centre was contracted to examine and make a comparative assessment of ICEIDA's approach in regard to rural development projects and the approach of the United Nations in regard to the Millennium Village Project (MVP). A team from the MDG Centre visited ICEIDA's rural development projects in Malawi and Uganda in October and November. The opinion of the MDG Centre contributes to ICEIDA's proposed policy-making in regard to rural development. The first draft of the MDG Centre's report was ready at the end of the year, while the final draft will be delivered in January 2009.

Heimsókn frá Mósambík

Gilda Lopes, skrifstofustjóri á umdæmisskrifstofu PSSÍ í Mósambík, kom til Íslands og sótti fund skrifstofustjóra sem haldinn var í Reykjavík 16.-21. júní.

Heimsóknir frá Namibíu

Jenny van Bosch, skrifstofustjóri á umdæmisskrifstofu PSSÍ í Namibíu, kom til Íslands og sótti fund skrifstofustjóra sem haldinn var í Reykjavík 16.-21. júní.

Lizette Beukes, verkefnisfulltrúi táknmálsverkefnis PSSÍ, kom til Íslands í ágúst til að kynna sér táknmálskennslu, túlkun, þýðingar og ýmislegt sem viðkemur táknmáli og kennslu heyrnarlausra. Hún kynnti sér einnig starfsemi Sam-skiptarmiðstöðvar heyrnar kertra og heyrnarlausra á Íslandi.

Heimsóknir frá Úganda

Guðrún Filippíá Kristjánasdóttir, skrifstofustjóri á umdæmisskrifstofu PSSÍ, í Úganda kom til Íslands og sótti fund skrifstofustjóra sem haldinn var í Reykjavík 16.-21. júní.

Yoweri K. Museveni, forseti Úganda, og eiginkona hans, frú Janet Museveni, komu í opinbera heimsókn til Íslands 17.-18. september. Með þeim í för voru utanríkisráðherra landsins Sam Kuteesi, þingmenn og embættismenn. Markmið heimsóknarinnar var einkum að kynna sér nýtingu jarðhita á Íslandi, þróun sjávarútvegs, menntun í upplýsingatækni og beitingu hennar í þágu opinbarrar stjórnsýslu. Í heimsókninni átti forsetinn fund með Ágústu Gísladóttur, fyrrverandi umdæmisstjóra PSSÍ í Úganda.

Heimsóknir í tengslum við námskeið um þróunarmál

Þeir Ken Grant, forstjóri ráðgjafyrirtækisins HLSP Institute í London, og Mark Pearson, sérfræðingur í heilsuhagfræði og fjármálum hjá HLSP, héldu námskeið í Reykjavík dagana 6.-7. maí. Tilgangur námskeiðsins var að gefa yfirlit yfir strauma og stefnur í þróunarmálum og fara yfir aðferðir og skipulag með tilliti til árangurs og skilvirkni þróunarframlaga. Námskeiðið var sérsniðið að íslenskum aðstæðum og ætlað starfsfólk og ráðgjöfum PSSÍ og utanríkisráðuneytisins sem vinna að stefnumótun, undirbúningi, skipulagningu, framkvæmd og mati á þróunarstarfi.

Heimsókn í tengslum við skoðun á fullorðinsfræðslu-verkefnum PSSÍ í Malaví og Úganda

Alan Rogers, prófessor í fullorðinsfræðslu við Háskólan í Austur Anglíu í Bretlandi, heimsótti Ísland tvívar á árinu í tengslum við ráðgjöf sem hann tók að sér við að skoða og leggja mat á fullorðinsfræðsluverkefni sem PSSÍ stýður í Úganda og Malaví. Fyrri heimsókn hans stóð yfir dagana 26.-27. febrúar og sú síðari 15.-17. september. Þráð yfirskýrslu hans um verkefni eru aðgengilegar á vefsíðu PSSÍ.

Heimsókn í tengslum við samanburð á nálgun PSSÍ í byggðaþróunarverkefnum sínum og nálgun Þúsaldarþorpaverkefnis Sameinuðu þjóðanna

Margaret Wanjiku, frá Þúsaldarstofnuninni (MDG Centre) í Keníu, heimsótti Ísland í september en stofnunin var ráðin til að skoða og gera samanburð á nálgun byggðaþróunarverkefna PSSÍ og nálgun Þúsaldarþorpaverkefnis Sameinuðu þjóðanna (MVP). Teymi frá Þúsaldarstofnuninni heimsótti síðan í október og nóvember Byggðaþróunarverkefni Próunarsamvinnustofnunar í Malaví og Úganda. Skoðun Þúsaldarstofnunarinnar er innlegg í fyrirhugaða stefnumörkun stofnunarinnar á svíði byggðaþróunar. Fyrstu drög að skýrslu Þúsaldarstofnunarinnar lágu fyrir í lok árs en lokaskýrslu verður skilað í janúar 2009.

MALAWI

MALAVÍ

Introduction

A recent census carried out in Malawi in 2008, showed a population of more than 13 million, of which almost half is under the age of 18. The population of the country is growing fast, creating a significant and growing pressure on land use as more than 80% of the population are farmers engaged in subsistence farming. Malawi is one of the world's poorest countries and remains in the group of countries at the bottom of the UN Human Development Index (HDI). On the other hand, the economy has progressed over past years, with economic growth amongst the best in Africa, and exports have likewise increased, especially in tobacco and other raw commodities. Nonetheless, Malawi is still far from being able to sustain itself and receives extensive and multifarious development aid. The main donor countries estimate that almost half of state expenditure is covered by donations. In addition to this, development agencies, organisations and individuals run numerous development projects in the country.

The country's food acquisition is largely based on the cultivation of maize. Crop failure could have very serious consequences as demonstrated in 2005 when hunger hit many households. Most of the current population has experienced famine; one child in four is believed to be undernourished and over 40% of all children suffer from stunted growth due to poor diet. Therefore, the present government of Malawi has subsidised fertilisers for farmers to increase maize production. Initially, this decision was criticised, especially by those who maintain that market solutions are optimal for developing countries. In the second half of 2008, this criticism subsided to a degree as it had been demonstrated that maize crops had increased through the increased use of fertilisers. Most of Malawi's chief donor countries have themselves subsidised their own domestic banks and other industries due to the current world recession and are, therefore, not in a position to criticise state aid. As a matter of fact, most donor states subsidise their agriculture themselves. Many outside observers commend Malawi for its policy and contend that the "Malawian way" of food security is a model for other African states. In recent years, Malawi has managed to produce enough food, but only just. Cultivation is a prominent economic and political issue in Malawi and has been heavily debated in the 2009 election campaign. One issue, which needs to be addressed, is how to

improve the storage of corn as at present there is an annual depletion of up to as much as 30-40 percent of the harvest according to some estimates. Furthermore, the aim is to increase production substantially through irrigation.

Although Malawi has in many ways succeeded economically, e.g. received good prices for tobacco and raw commodities, other factors counter this positive development, such as rising prices of various imported goods. Furthermore, deadlock in the political arena, characterised by disputes between politicians, has brought parliament to a virtual standstill for long periods of time. The dispute is mainly between the current president, Muthurika, and the former president, Muluzi. President Muthurika split with the largest political party where the two had previously been comrades in arms to form his own party. In the process a number of MPs followed suit and crossed the floor. The ensuing rivalry has been quite bitter at times. Foreign observers have closely followed the election preparations in Malawi and many think it most important that the elections are credible, not least in the light of the state of affairs in neighbour-

Malawi - Key Figures

Land area	118,484 km ²
Population	13 million
Population growth rate	2.5%
GDP per capita PPP	546 US\$
GDP growth rate	7.1%
Life expectancy at birth	46.3 years
Adult literacy rate (age 15 and above)	64.1%
HIV/AIDS prevalence	14.1%
ICEIDA contribution 2008	5,129,101 US\$

Statistical Sources: *Malawi Census, 2008, Economist Intelligence Unit; Country Report Malawi April 2009 and Human Development Report 2007/08*, published by the United Nations Development Programme

ing countries, such as Zimbabwe and Kenya. Voters' registration was by and large successfully conducted in 2008. An electoral committee has been operating under close scrutiny to ensure transparency. The election and its preparation is financed to a substantial degree by the major donor states.

In recent years, Malawi has enjoyed increasing goodwill of states providing development aid. This can be attributed to the fact that despite political disputes the economy has been stable and economic growth impressive. In addition, certain steps have been taken towards improved governance. The ratio of development aid in the country's economy remains very high and will stay high in the foreseeable future. It is evident to anyone living and working in Malawi that there is still much work to be done to secure improved living conditions, health and education for the people. In certain areas, Malawi makes progress towards the UN Millennium Development Goals and in other areas these goals will not be reached in the foreseeable future. Malawi's future is uncertain but could improve with more stability in the political arena, with the elections conducted in a credible manner and if the economy continues to grow. The country's infrastructure is nonetheless extremely weak, roads poor, the power grid

Inngangur

Nýtt manntal leit dagsins ljós í Malaví 2008 sem sýndi að íbúar eru riflega 13 milljónir, þar af nær helmingur undir 18 ára aldri. Fólksfjölgun er hröð í landinu og veldur miklu og vaxandi álagi á landkosti þar sem meira en 80% íbúa eru sjálfþurftarbændur. Landið er eitt hið fátækasta í heimi og í neðsta flokki ríkja sem mæld eru á lífskjaralista Sameinuðu þjóðanna (Human Development Index). Hins vegar hafa orðið framfarir í efnahag á liðnum árum, hagvöxtur verið með því besta sem um getur í Afríku og útflutningur aukist, einkum á tóbaki og annarri hrávöru. Eigi að síður á Malaví langt í land með að standa á eigin fótum og biggur mikla og margvíslega þróunarðstoð. Mat helstu framlagsríkja er að upp undir helmingur af ríkisútgjöldum sé styrkjafé. Eru þá ótalín fjölmög þróunarverkefni á vegum þróunarstofnana, félagasamtaka og einstaklinga í landinu.

Meginuppistaða í matvælaöflun landsmanna er maísrækt og bregðist hún er vá fyrr dyrum eins og raunin varð árið 2005 þegar lítið var um mat á mörgum heimilum. Flestir núlifandi landsmenn hafa upplifað hungursneyð; talið er að fjórða hvert barn sé vannært og allt að helmingur barna þjáist af vaxtarhömlun vegna

þótt Malaví hafi gengið ýmislegt í haginn á efnahagssviðinu, t.a.m. fengið gott verð fyrir tóbak og hrávöru, koma aðrir þættir á móti, svo sem hækkaní vöruverð á ýmsum aðföngum. Þá hefur þrátefli á stjórnálásviðinu orðið landinu til trafala og einkenndist árið 2008 mjög af þrætum stjórnálamanna og var þingið nánast óstarfhæft langtínum saman af þeim sökum. Helstu deilendur eru núverandi forseti, Muthurika, og fyrrum forseti, Muluzi. Muthurika forseti klauf sig frá helsta stjórnálaflokknum þar sem þeir tveir voru áður samherjar til að mynda sinn eigin flokk og fylgdu honum margir þingmenn. Erlend ríki hafa fylgst vandlega með kosningaundirbúningi Malava og ljóst að mörgum þykir mikið í húfi að vel takist til, ekki síst í ljósi ófremdarástands í nálægum ríkjum eins og Simbabve og Keníu. Kjörskrá var gerð 2008 og þótti takast vel. Kjörstjórn hefur starfað og þótt standa sig ágætlega að mestu leyti, en helstu framlagsríki fjármagna kosningarnar og undirbúning þeirra.

Á undanförnum árum hefur Malaví notið vaxandi velvildar ríkja sem veita þróunarðstoð. Það helgast af því að þrátt fyrir deilur í pólitík hefur efnahagur verið

Malaví – Helstu lykiltölur

Flatarmál	118.484 km ²
Mannfjöldi	13 milljónir
Fólksfjölgun	2,5%
VLF á mann, jafnvirðisgildi (PPP)	546 US\$
Hagvaxtarprósenta (VLF)	7,1%
Lífslíkur við fæðingu	46,3 ár
Læsi (15 ára og eldri)	64,1%
Tíðni HIV/alæmis	14,1%
Framlag þSSÍ 2008	451.719.919 ISK

Heimildir: *Manntal Malaví 2008, Economist Intelligence Unit; Country Report Malawi April 2009 og Human Development Report 2007/08*, útgefið af: the United Nations Development Programme

lélegrar fæðu. Malaví hefur því leitast við að styrkja og efla maísrækt og ríkisstjórnin niðurgreitt áburð til bænda. Þessi ákvörðun var gagnrýnd í upphafi, einkum af þeim sem telja markaðslausrnir vænlegar fyrir þróunarlönd. Á síðari hluta ársins 2008 hljóðnuðu þær raddir nokkuð þar sem sýnt er að maísrækt hefur heppnast betur en áður með aukinni notkun áburðar. Þá hafa öll helstu framlagslönd Malaví sjálf beitt miklum ríkisstyrkjum heima fyrir til banka og annarra fyrirtækja vegna heimskreppunnar og því ekki í stöðu til að gagnrýna ríkisstyrki nú frekar en áður, enda niðurgreiða þau flest eigin landbúnað. Margir utanaðkomandi aðilar hafa hrósað þessari stefnu malavískra stjórnvalda og telja „malavísku leiðina“ til fæðuöryggis til fyrrmyndar fyrir önnur ríki Afríku. Undanfarin ár hefur Malaví framleitt nóg fyrir sig og sína en ekki leifir mikið af. Ræktunarmál eru eitt stærsta mál í efnahag og stjórnálum Malaví og mikið til umræðu í undirbúningi kosninga 2009. Eitt helsta framtíðarmál landsins er að bæta geymslur á korni því nú rýrnar uppskera um allt að 30-40% árlega. Einnig er stefnt að því að auka framleiðslu verulega með áveitum.

stöðugur og hagvöxtur allmikill, auch þess sem greina má ákveðin skref í átt til bættra stjórnarháttu. Hlutur þróunaraðstoðar í efnahag landsins er áfram gríðarlega mikill og verður um fyrrsjánlega framtíð því engum dylst, sem lifir og starfar í Malaví, að þar er mjög mikið óunnið til að tryggja íbúum lífvænleg kjör, heilbrigði og menntun. Á sumum sviðum þokast Malaví í átt til þess að ná þúsaldarmarkmiðum S.p. en á öðrum verður markinu ekki náð í fyrrsjánlegri framtíð. Framtíð Malaví er ótrygg en gæti farið batnandi ef friður tekst á stjórnálásviðinu, kosningar verða til fyrrmyndar og efnahagur batnar áfram. Innviðir landsins eru eftir sem áður ákaflega veikir, vegir lélegir, orkunetið bilanagjarni, heilsugaelsan ófullkomin og mannaður rýr þar sem rétt rúmlega helmingur barna nær að ljúka barnaskóla og innan við 10% fara í framhaldsskóla. Sálast þykir mörgum að horfa upp á ungbarndauða og eina hæstu tíðni dauðsfalla af völdum barnsfara í heiminum. Malaria, öndunarfærasjúkdómar og vannæring eru helsta dánarorsök barna. HIV-smit er algengt og tekur mikinn toll, en talið er að 14% landsmanna hafi smitast þó að tölur um smit séu á reiki. Víða er aðgangur að hreinu vatni mjög takmarkaður og kólerutilfelli koma upp árlega.

Hjól og uxakerrur sjást ofar en bílar á vegum í Malaví
Bicycles and oxcarts are more common than cars on Malawi roads

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

prone to failure, health service defective and human resources meagre. Only just over half of the children complete primary education, with less than 10% going on to secondary school. For the majority, infant mortality is the hardest to bear, along with one of the highest ratios of childbirth mortality in the world. The leading causes of death in children are malaria, respiratory illnesses and undernourishment. HIV infection is common and claims many lives with an estimate of up to 14% of the population infected. In many places access to clean water is limited and every year there is an outbreak of cholera.

ICEIDA's Development Cooperation

In 2009, 20 years will have passed since Iceland started its development cooperation with Malawi. ICEIDA's activities are concentrated mainly in the Mangochi District, especially the Monkey Bay area, with projects in the field of education, health, fisheries and water and sanitation. Malawi was, in 2008, as in previous years, ICEIDA's single largest recipient, receiving around 23% of the total financial support.

In April, Stefán Jón Hafstein took over from Skafti Jónsson as Country Director in Malawi. Two new project managers were hired: in February a new project manager took over the health project and in March a new project manager commenced work in the field of water and sanitation. An intern was employed for six months and a special administrator to the office employed on a temporary basis throughout the year. Locally employed full-time staff of ICEIDA totalled 19 with an additional core of up to 20 provisional local workers.

Icelandic and foreign consultants for various projects, as well as staff from ICEIDA's head office in Reykjavík and the Ministry for Foreign Affairs, visited Malawi in the first half of the year. Furthermore, a delegation from the primary school Mýrarhúsaskóla visited its sister school in Monkey Bay, the primary school Namazizi. One student doing his masters in development studies did his research project in Monkey Bay with the support of ICEIDA.

Support to the Health Sector

ICEIDA and the Government of Malawi (GoM) have collaborated within the Monkey Bay Health Zone Area since the year 2000, when ICEIDA began supporting the Monkey Bay Health Centre, which gradually became the Monkey Bay Community Hospital (MBCH). Prior to ICEIDA's commitment to the area, health care was rudimentary and services were lacking. Now, eight years later, a health institution with a wide array of services has risen and is growing fast.

Some important milestones in making the MBCH a fully fledged community hospital, as specified by Malawian guidelines, were reached in 2008. The surgical theatre became operational on July 1 when the first C-section was performed. Since then 55 more C-sections have been performed and a total of 194 various operations have been done, such as orthopaedic operations, evacuations for abortions, etc. The utilisation of the surgical theatre has been good in terms of its intended purpose but some days have gone by without any surgeries as there is only one anaesthetic clinical officer at the hospital. Proper laundry facilities are essential for the good running of any surgical theatre. Construction of a new and improved laundry started in September, scheduled to be ready in 2009. In the Nankumba Health Centre, the building of three new staff houses was completed in the first part of the year.

As in previous years, ICEIDA supported various educational and training courses for the staff in the Monkey Bay Health Zone Area, including refresher courses for TBAs (Traditional Birth Attendants) and CBDAs (Community-Based Distribution Agents), cholera training for new staff in the zone, and surgical theatre technique orientation for health workers and support staff. One scholarship for further education in nursing and midwifery was granted and the

Þróunarsamvinna þSSÍ

Á árinu 2009 verða 20 ár liðin frá því að Ísland hóf þróunarsamvinnu við Malaví og fer starfsemi þSSÍ aðallega fram í Mangochi-héraði, einkum á Monkey Bay svæðinu þar sem unnið er að verkefnum á sviðum menntamála, heilbrigðismála, fiskimála og vatns- og hreinlætismála. Malaví var á árinu 2008, líkt og árin á undan, það land sem þSSÍ veitti mesta þróunaraðstoð, með um 23 % af heildarfjárstuðningi.

Stefán Jón Hafstein tók í apríl við starfi Skafta Jónssonar sem umdæmisstjóri í Malaví. Tveir nýir verkefnisstjórar tóku til starfa á árinu: í febrúar tók nýr verkefnisstjóri við heilbrigðisverkefninu og í mars kom nýr verkefnisstjóri til starfa á sviði vatns- og hreinlætismála. Starfsnemi var ráðinn frá júní til nóvember. Staðarráðnir starfsmenn í fullu starfi voru 19, en þar að auki voru allt að 20 starfsmenn í tímabundnum störfum.

Ráðgjafar fyrir hin ýmsu verkefni, jafnt innlendir sem erlendir, sem og starfsfólk frá aðalskrifstofu þSSÍ í Reykjavík og utanríkisráðuneytinu, sóttu Malaví heim á fyrr hluta ársins. Þá heimsótti sendinefnd frá Mýrarhúsaskóla Namazizi barnaskólan í Monkey Bay í apríl en skólanir tveir eru vinaskólar. Einn nemur í mastersnámi í þróunarfræðum vann að rannsókn sinni í Monkey Bay með stuðningi þSSÍ.

Stuðningur við heilbrigðismál

þSSÍ og ríkisstjórn Malaví hafa átt í samstarfi innan heilsugæslusvæðis Monkey Bay frá árinu 2000 en þá hóf þSSÍ stuðning við heilsugæsluna í Monkey Bay sem smátt og smátt þróaðist yfir í svæðissjúkrahús Monkey Bay (MBCH). Áður en þSSÍ byrjaði að sinna svæðinu var heilsugæsla þar ekki upp á marga fiska og þjónusta af skornum skammti. Nú, átta árum síðar, er risin heilbrigðisstofnun sem veitir fjölbreyttu þjónustu og fer ört stækandi.

Nokkrum mikilvægum markmiðum, sem miðuðu að gera MBCH að fullgildu svæðissjúkrahúsi samkvæmt viðmiðum Malaví, var náð árið 2008. Skurðstofa var tekin í gagnið 1. júlí þegar fyrsti keisaraskurðurinn var framkvæmdur. Síðan þá hafa 55 keisaraskurðir verið framkvæmdir og alls 194 aðgerðir af mismunandi toga, t.d. bæklunarskurðagerðir og útskaf vegna fóstureyðinga. Nýting skurðstofunnar hefur verið góð miðað við ætlað hlutverk hennar en þó hafa komið dagar þar sem engar aðgerðir hafa verið framkvæmdar þar sem aðeins einn svæfingartæknir starfar á sjúkrahúsini. Lykillinn að rekstri góðrar skurðstofu er góð aðstaða til þvotta. Bygging nýrrar og endurbættrar þvottaaðstöðu hófst í september og er áætlað að henni ljúki 2009. Byggingu þriggja nýrra starfsmannahúsa við heilsugæslustöð Nankumba var lokið á fyrsta hluta ársins.

Eins og undanfarin ár hefur þSSÍ styrkt margvísleg fræðslu- og þjálfunarnámskeið fyrir starfsmenn innan heilsugæslusvæðis Monkey Bay, þar með talin endurmenntunámskeið fyrir yfirsetukonur (TBAs) og fólk sem sinnir heilbrigðisþjónustu í samfélögnum (CBDAs), þjálfun í viðbrögðum við kóleru fyrir nýtt starfsfólk innan svæðisins og kynning á skurðstofunni og búnaði hennar fyrir heilbrigðisstarfsmenn og aðstoðarmenn. Veittur var einn námsstyrkur til framhaldsmenntunar í hjúkrunar- og ljósmóðurfræðum og verkefnisfulltrúanum var einnig veittur styrkur til að fara til Svasílands í mars-apríl til frekara náms í lýðheilsustjórnun. þSSÍ styður rekstur sjúkrabifreiðapjónustu á svæðinu og rekstur vélhjóla fyrir heilsugæslustöðvar sem veita þjónustu á afskekktum svæðum.

Undirbúningur nýs verkefnisskjals fyrir svæðissjúkrahúsið hófst í ágúst eftir að tveir ráðgjafar frá Háskóla Reykjavíkur höfðu gert úttekt á verkefni í maí-júní. þSSÍ hefur skuldbundið sig til áframhaldandi stuðnings verkpáttá á heilsugæslusvæði Monkey Bay fram til ársins 2011 og mun starfa með ríkisstjórn Malaví að því að gera MBCH að fullgildu svæðissjúkrahúsi.

project coordinator was sponsored to go to Swaziland for training in public health management in March-April. ICEIDA supports the operation of ambulance services in the area and of motorcycles for the outreach clinics.

Work on a new Project Document for the MBCH was initiated in August after an evaluation of the project in May-June by two consultants from the University of Reykjavík. ICEIDA is committed to continue to support the project activities in the Monkey Bay Health Zone Area until 2011, and will work in collaboration with the Malawian government towards the goal of making the MBCH a fully functioning community hospital.

Staffing and a chronic lack of medicines are major problems at the MBCH but there have been some improvements. Staff levels were increased from one clinical officer, who is able to perform C-sections, to two, and the number of nurses increased from 10 to 15. Attendance at the MBCH is on the rise and the annual bed occupancy increased from 68% in 2007 to 77% in 2008. More people are accessing patient services, and deliveries by trained health personnel have also increased with the surgical facilities available. The Monkey Bay Community Hospital serves an area of 110,000 inhabitants.

In 2008, the planning for a new three-year extension of ICEIDA's support to the hospital was brought to a conclusion and presented to the Ministry of Health. The main thrust of the support in coming years will include completion of new structures, such as a maternity-paediatric ward and an outpatient department. ICEIDA also plans to support services in the health zone, such as clinics and outreach. Furthermore, ICEIDA will provide consultancy and limited financial support towards maintenance and operations. It is foreseen that by 2011 the MBCH will be fully integrated into the Malawian health system.

As in previous years, ICEIDA supported the Bwaila Hospital in Lilongwe, through collaboration with a charity organisation, Friends of Kamuzu Central Hospital in Lilongwe.

Support to the Social Sector

Adult literacy

According to household surveys in Malawi, older women living in the rural area in the southern region of Malawi, have much higher illiteracy rates than other groups. Since 2001, ICEIDA has been targeting this group by assisting the Government of Malawi by sponsoring an Adult Literacy Project (ALP) in T/A Nankumba, Mangochi District. The project's catchment area was expanded in 2008 when twenty new circles were established in the area. Now there are 84 circles operating, serving more than 90 villages in T/A Nankumba. The average number of participants is around 1,200, mainly women.

A process review of the ALP in Nankumba was carried out by Dr. Alan Rogers and Dr. Foster Kholowa in early 2008. The results from their findings will be used for the future planning of ICEIDA's adult literacy policy and they will also be included in the future work plan of the ALP.

A refresher course in Training of Trainers (ToT) was conducted for 18 participants from the Ministry of Women and Child Development (MoWCD) and from the Mangochi District. In the training, outcomes of the process review were emphasized and used as a focal point to promote efficiency of training participants in implementing ALP using the REFLECT approach. Two more students from the National Adult Literacy Centre in Lilongwe, which falls under the Ministry of Women and Child Development, were chosen to receive a scholarship from ICEIDA to further their education in adult literacy at universities in Malawi. ICEIDA supported the celebration of the International Literacy Day as has been the case in previous years. This year, the ceremony focused on education and health. Four ministers were invited to the function to draw attention to the importance of ALP.

Piloting of livelihood activities started in 2008 to boost economic empowerment of participants with income generating activities. Eleven groups were chosen, selecting winter cropping, goat keeping and poultry as their focus. All of them received training in management and technical skills.

Construction of a Community Resource Centre in Monkey Bay started in 2008 and continued throughout the year. The plan is to accommodate the ALP offices, library, conference hall, smaller rooms for seminars and staff houses. The building will be completed in the first half of 2009.

Primary schools

One primary school was built in 2008, St. Augustine I, in Mangochi Boma, which has around 4,000 students. The project was relatively large and constructions consisted of four school blocks, administration building, pit latrines and extensive renovations of older school blocks. The school was, in addition, provided with furniture that will be handed over in 2009. ICEIDA financed renovations of three primary schools, in Mponya in T/A Nankumba, Masasa and Malenga, which are closer to Mangochi Boma. School blocks, pit latrines and teachers' houses were refurbished and the schools were given furniture that will be handed over in 2009. Bunda Primary School in Lilongwe was assisted. The community asked ICEIDA to support them in finalizing a block intended for usage as a science lab, library and for children with learning difficulties. All work was done by the community. Furniture was provided.

Less support was given to the National Nutrition, HIV & Aids Quiz Programme to introduce their programme in secondary schools in the Mangochi District.

ICEIDA gave support to the District Education Office in Mangochi. This included funds to implement a sensitisation programme for the communities in Mangochi to actively participate in school management and primary school education for the benefit of the students in the area.

Advancement of women

ICEIDA continued supporting the Society for the Advancement of Women (SAW). The focus was on the promotion of the rights and empowerment of women and institutional support for the running of a women's shelter in Lilongwe for victims of gender based violence.

Support to the Fisheries Sector

The Small-Scale Offshore Fishery Technology Development Project (SOFTDP), a community-based project, was initiated in 2005 in collaboration with the Directorate of Fisheries, now under the Ministry of Agriculture and Food Security. The overall goal is to aid in the development of an offshore fishery to allow small-scale fishers to expand their operations to under-exploited resources in the deep offshore water demersal and pelagic zones of Lake Malawi. The aim is to improve both food security and income of rural fishing communities. This is done by developing appropriate offshore fishing technology and creating awareness of navigational safety for the small-scale fishery on Lake Malawi. This will be concluded during the first five year pilot phase of the project. In the second phase it is proposed to develop the technology further and promote it to the fishing communities.

The project is based in the Nankumba Peninsula in the Mangochi District and has three main components: Gear and Craft Technology, Fishery Research and Capacity Building. For gear technology development, potential gear types were identified and their operational potential established. Recommendations from stakeholders' workshops were carried out in developing safer crafts made from locally accessible alternative materials. The design and construction of two kinds of craft was completed in 2008 and initial results have been positive. In the latter part of 2008, fisheries research under the project was conducted during the economic fishing trials where fisheries biologists from the Department of Fisheries sampled catches.

Starfsmannamál og viðvarandi lyfjaskortur er verulegt vandamál fyrir sjúkrahúsíð en þó hefur að nokkru ræst úr þeim málum. Stöðugildum var fjölgæð úr einum læknatækni, sem getur framkvæmt keisaraskurði, í two og hjúkrunarfæðingum var fjölgæð úr 10 í 15. Aðsókn að sjúkrahúsínu hefur aukist og nýting rúma einnig, úr 68% árið 2007 í 77% árið 2008. Fleiri sækja nú þjónustu fyrir sjúklinga og fæðingum með hjálp þjálfandaðs heilbrigðisstarfsfólks fjölgæði einnig með tilkomu skurðstofunnar. Svæðissjúkrahúsíð þjónar svæði með 110.000 íbúum.

Árið 2008 lauk PSSÍ við að skipuleggja þriggja ára framlengingu á stuðningi við sjúkrahúsíð og var hún kynnt heilbrigðisráðuneytinu. Stuðningur næstu árin mun einkum felast í því að reisa nýjar byggingar og gera endurbætur á eldri byggingum, s.s. fæðingar- og barnadeild og göngudeild. PSSÍ áætlað einnig að styðja við þjónustu á heilsugæslusvæðinu með stuðningi við heilsugæslustöðvar og heilsugæslu fyrir íbúa á afskekktum svæðum. Enn fremur mun PSSÍ veita ráðgjöf og takmarkaðan fjárvæðing til viðhalds og rekstrar. Áætlað er að svæðissjúkrahúsíð muni verða að fullu starfhæf eining innan heilbrigðiskerfisins Malaví árið 2011.

Líkt og undanfarin ár styrkti PSSÍ Bwaila-sjúkrahúsíð í Lilongwe með samstarfi við góðgerðarsamtökum Friends of Kamuzu Central Hospital í Lilongwe.

Stuðningur við félagsmál

Fullorðinsfræðsla

Samkvæmt heimiliskönnunum í Malaví er ólæsi mun algengara meðal eldri kvenna í dreifbýli í suðurhéruðum Malaví en meðal annarra hópa. PSSÍ hefur, frá árinu 2001, beint sjónum sínum að þessum hópi og aðstoðað ríkisstjórn Malaví með því að styrkja fullorðinsfræðsluverkefninum (ALP) í Traditional Authority Nankumba í Mangochi-héraði. Áhrifasvæði verkefnisins var stækkað árið 2008 þegar tuttugu nýjum leshringjum var komið á fót. Nú eru 84 leshringir starfandi og þjóna þeir meira en 90 þorrum í Traditional Authority Nankumba. Meðalfjöldi þátttakenda er um 1.200, meirihlutinn konur.

Dr. Alan Rogers og Dr. Foster Kholowa önnuðust snemma árs 2008 mat á framvindu fullorðinsfræðsluverkefnisins í Nankumba. Niðurstöður athugana þeirra verða notaðar við að skipuleggja stefnu PSSÍ í fullorðinsfræðslu í framtíðinni og verða einnig tekna upp í vinnuáætlun fullorðinsfræðsluverkefnisins.

Upprifjunarnámskeið fyrir þjálfendur leiðbeinenda verkefnisins (ToT) var haldið fyrir 18 þátttakendur frá kennamálaráðuneytinu (MoWCD) og Mangochi-héraði. Í þjálfuninni var lögð áhersla á niðurstöður framvindumatsins og þær lagðar til grundvallar til að efla virkni þátttakenda við framkvæmd fullorðinsfræðsluverkefnisins með REFLECT-nálguninni. Tveir nemendur til viðbótar frá landsmiðstöð fullorðinsfræðslu í Lilongwe, sem heyrir undir kennamálaráðuneyti, fengu námsstyrk frá PSSÍ til áframhaldandi náms á svíði fullorðinsfræðslu við háskóla í Malaví. PSSÍ styrkti hátíðarhöld á alþjóðlegum degi læsingar og undanfarin ár. Í ár var við hátíðarhöldin lögð áhersla á menntun og heilbrigði. Fjórum ráðherrum var boðið til hátíðarhaldanna til að vekja athygli á mikilvægi fullorðinsfræðslu.

Á árinu 2008 hófust tilraunir með lífsviðurværisverkefni í þeim tilgangi að efla fjárhag þátttakenda með störfum sem gefa af sér tekjur. Ellefu hópar voru valdir og kusu þeir að leggja áherslu á vetraruppskeru, geitabúskap og alifugla. Allir hóparnar fengu þjálfun í stjórnun og tæknilegri færni.

Bygging samfélagsmiðstöðvar í Monkey Bay hófst árið 2008 og héldu framkvæmdir áfram út árið. Áætlað er að þar verði hægt að hýsa skrifstofur fyrir fullorðinsfræðsluna, bókasafn, ráðstefnusal, smærri herbergi fyrir málstofur, sem og aðstöðu fyrir starfsfólk. Áætluð verklok eru á fyrrihluta árs 2009.

Grunnskólar

Einn grunnskóli, St. Augustine I, var reistur í Mangochi Boma árið 2008 og eru nemendur þar um 4.000. Verkefnið var fremur umfangsmikið og tók til byggingar fjögurra skólahúsa, húss fyrir yfirstjórn, gerð salernisaðstöðu og umfangsmikillar endurnýjunar á eldri skólabyggingum. Að auki var skólanum látin í té húsgögn sem verða afhent 2009. PSSÍ fjármagnaði endurnýjun á þremur grunnskólum, í Mponya í Traditional Authority Nankumba, í Masasa og í Malinga sem eru nær Mangochi Boma. Skólabyggingar, salernisaðstaða og hús kennara voru endurnýjuð og skólanum útveguð húsgögn sem afhent verða 2009. Bunda-grunnskólinn í Lilongwe fékk aðstoð. Samfélagið óskaði eftir aðstoð PSSÍ við að ljúka við byggingu sem er ætluð fyrir rannsóknarstofu, bókasafn og börn sem eiga við námserfiðleika að stríða. Samfélagið sá um allar framkvæmdir. Húsgögn voru útveguð.

Verkefnið National Nutrition, HIV & Aids Quiz Programme fékk styrk til að kynna starfsemi sína í framhaldsskólum í Mangochi-héraði.

PSSÍ studdi menntamálastkrifstofu Mangochi-héraðs og lagði fram fjármagn til fræðsluverkefna um vitundarvakningu samfélaga á svæðinu í skólastjórnun og grunnskólanámi til góða fyrir nemendur svæðisins.

Framgangur kvenna

PSSÍ hélt áfram stuðningi sínum við The Society for the Advancement of Women (SAW). Megináhersla var lögð á að efla réttindi og þátttöku kvenna og ástofnanastuðning vegna rekstrar kvennaathvarfs í Lilongwe fyrir fórnarlömb kynbundins ofbeldis.

Stuðningur við fiskimál

Verkefnið um tækniprórun smábáta við Malavívatn (Small Scale Offshore Fishery Technology Development Project, SOFTDP) er samfélagslegt verkefni sem hófst árið 2005 í samvinnu við fiskirannsóknastöðina í Monkey Bay sem fellur undir deild fiskveiðimála sem heyrir nú undir ráðuneyti landbúnaðar og matvælaöryggis. Meginmarkmiðið er að aðstoða við þróun djúpvatnsveiða í því skyni að gera smábátautgerðum kleift að auka veiðar á vannýttum fiskistofnum í Malavívatni. Stefnt er að því að bæta matvælaöryggi og auka tekjur fiskveiðisamfélaga í dreifbýli. Þetta er gert með því að þróa viðeigandi tækní við djúpvatnsveiðar og auka vitund um siglingaöryggi smáútgerða á vatninu. Þessu mun ljúka á þeim fimm árum sem tilraunaáfangi verkefnisins stendur. Í öðrum áfanga verkefnisins er lagt til að tækni verði þróuð enn frekar og henni komið á framfæri í fiskveiðisamfélögum.

Áhorfendur á þorpshátið í Mangochi héraði
Spectators at a village festival in Mangochi

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

The African Development Bank entered into cooperation with ICEIDA in 2008 with the aim of strengthening research and share results. Unfortunately, LMA-FDP had not started its part of the operation by year's end.

SOFTDP continued to train the fishing communities in safety at the Lake. Training of trainers (frontline staff of the Department of Fisheries) was completed in 2007 but the last 40 received their certificates in 2008, of which 6 were women, or 15%. A total of 1,695 individuals in non-project area fishing villages were trained in safe navigation and first aid in 2008, of which 6% were women. This makes the number of individuals from fishing villages trained in safety navigation and first aid 3,123 in total from the beginning of the project, of which 8% were women. Training in Business Management for small-scale fishing traders continued in 2008 in the project area. These well-received courses of empowerment have now been given to 739 beneficiaries in fishing communities, of which 45% are women.

Development and rehabilitation of a fish handling and processing facility was carried out in the fishing village of Madzedze, which is a fish landing site close to Monkey Bay. In addition to an improved landing site, it is envisioned that the facility will be used as a training centre for post harvest fish handling and processing in the fishing communities in the future.

The project was reviewed by an independent team of experts in 2008. Its findings and recommendations were important for charting the way forward for the project to achieve its chief goals. Main findings were that the capacity building part of the project had been in the forefront with good results but at the cost of progress in others. The main recommendations were to prioritize testing of developed deep-water fishing gear and modified vessels and evaluate their economic viability during 2009.

Support to Water and Sanitation Issues

The UN Millennium Development Goals on development provide, amongst others, for improved access to water and sanitation facilities in the developing countries in order to increase economic growth. Poor sanitation and access to potable water leads to water-related diseases, such as cholera and diarrhoea. Such health problems are more prominent in rural rather than urban areas. In 2005, ICEIDA received a request from the Malawian authorities for support in regard to improvement of water and sanitation facilities in TA Nankumba on the Nankumba peninsula in the Mangochi District, and subsequently a project document was signed by both parties in early 2007. Around 110,000 people live in TA Nankumba, with over 22,000 homes in around one hundred villages. There have been cholera outbreaks every year in this area, leaving tens of thousands infected and hundreds of lives lost.

The main objective of the project is to reduce water and hygiene-related diseases in the area. In order to achieve this goal both sanitation and sanitation facilities for the inhabitants have been improved and access to clean potable water improved. The aim is that by the end of the project period in 2010, sanitation facilities will have been improved substantially and the inhabitants in the project area been given access to potable water within 500m of their homes. The plan is to establish 400 water points (100 boreholes and 300 shallow wells) in the area rehabilitate another 50 and help most homes with improvement of their sanitation facilities, e.g. by erecting ecological latrines. Improved sanitation requires a new way of thinking and changes in daily habits and therefore emphasis has been placed on sensitisation, education and dialogue amongst people in the local communities. The project is based on requests and demands by the communities themselves. A water supply system will be established if the locals request it on the premise that they themselves will initiate transformation in sanitation matters. The project is therefore carried out in close cooperation with the locals who provide, amongst other things, labour and material

Verkefnið er unnið á Nankumba-skaganum í Mangochi-héraði og byggir á þremur þáttum: tækni tengd veiðarfærum og bátakosti, fiskveiðirannsóknir og uppbygging á þekkingu og færni. Í fyrsta þættingum var unnið að greiningu á hugsanlegum veiðarfærum og mögulegum afköstum þeirra. Unnið var eftir tilmælum frá vinnufundi hagsmunaaðila í tengslum við þróun öruggari bátakosts úr óhefðbundnum efniviði af svæðinu. Hönnun og bygging tveggja gerða báta var lokið árið 2008 og eru fyrstu niðurstöður jákvæðar. Á síðari hluta árs 2008 fóru fiskirannsóknir á vegum verkefnisins fram á meðan hagkvæmni var metin með tilraunaveiðum þar sem fiskifræðingar frá rannsóknastöðinni tóku sýni úr afla.

Þróunarbanki Afríku og PSSÍ hófu samstarf árið 2008 með það að markmiði að efla rannsóknir og deila niðurstöðum. Því miður hafði þáttur LMAFDP (e. *Lake Malawi Artisanal Fisheries Development Project*) ekki hafist í árslok.

SOFTDP hélt áfram að sinna þjálfun í fiskveiðisamfélögum í öryggi á vatnini. Þjálfun kennara (starfsmenn í útibúum fiskmálayfirvalda) lauk 2007 en síðustu 40 fengu skírteini sín 2008, þar af 6 konur eða 15%. Alls hlutu 1.695 einstaklingar í fiskiþorþum utan svæðis verkefnisins þjálfun í öruggri siglingu og skyndihjálp árið 2008, þar af voru 6% konur. Þannig hafa því 3.123 einstaklingar úr fiskiþorþum hlotið slíka þjálfun frá því að verkefnið var hleypt af stokkunum, þar af 8% konur. Þjálfun í undirstöðu viðskiptum hélt áfram á svæðinu árið 2008. Þessi námskeið, sem hafa fengið góðar undirtektir, hafa nú nýst 739 manns í fiskveiðisamfélögum og voru konur 45% þeirra.

Þróun og endurnýjun aðstöðu til meðhöndlunar og vinnslu á fiskafla var gerð í fiskiþorpinu Madzedze, sem er löndunarstöð í nágrenni við Monkey Bay. Auk þess að bæta löndunarstöðina er vonast til þess að aðstaðan muni nýtast í framtíðinni í fiskveiðisamfélögum sem þjálfunarmiðstöð vegna meðhöndlunar og vinnslu fiskafurða og nýjar aðferðir prófaðar.

Hópur óháðra sérfræðinga gerði úttekt á verkefnið árið 2008. Niðurstöður og tilmæli reyndust mikilvægir þættir við að aðlagu verkefnið þannig að ná mætti fram meginmarkmiðum þess. Helstu niðurstöður voru þær að áhersla á þann þátt verkefnisins, sem beindist að því að auka þekkingu og færni, hefði gefið góða raun en þó á kostnað annarra þáttu verkefnisins. Helstu tilmæli voru þau að setja í forgang prófanir á þróuðum djúpvatnsveiðarfærum og breyttan bátakost og að meta hagkvæmni þeirra á árinu 2009.

Stuðningur við vatns- og hreinlætismál

Þúsaldarmarkmið Sameinuðu þjóðanna um þróun kveða meðal annars á um að bæta aðgengi að vatns- og hreinlætisaðstöðu í þróunarlöndum til að auka hagvöxt. Bágtr hreinlæti og aðgengi að neysluhæfu vatni leiðir til vatnstengdra sjúkdóma eins og kóleru og niðurgangs. Slík heilbrigðisvandamál eru meira áberandi í dreifbýli en þéttbýli. Árið 2005 barst PSSÍ beiðni frá stjórnvöldum í Malaví um stuðning við endurbætur í vatns- og hreinlætismálum í TA (Traditional Authority) Nankumba á Nankumba-skaganum við Malavívatn í Mangochi-héraði og var verkefnasamningur undirritaður af báðum aðilum snemma árs 2007. Um 110 þúsund manns byggja TA Nankumba. Þar eru riflega 22 þúsund heimili í um 100 þorþum. Kólerufaldrar hafa brotist út árlega á þessu svæði með þeim afleiðingum að tugir þúsunda íbúa hafa smitast og hundruðir týnt lífi.

Höfuðmarkmiðið með verkefnið er að draga úr sjúkdómum á svæðinu sem tengjast vatni og bágu hreinlæti. Til að ná því markmiði er unnið að því að bæta hreinlæti og hreinlætisaðstöðu á meðal íbúa og auka aðgengi að hreinu, neysluhæfu vatni. Stefnt er að því að við lok verkefnistímans 2010 hafi hreinlætisaðstaða batnað til muna og íbúar heimila á verkefnissvæðinu fengið aðgang að neysluhæfu vatni innan 500 metra frá heimilum sínum. Þannig er áætlað að koma upp 400 vatnsbólum (100 borholum og 300 grunnum brunnum) á svæðinu, gera við 50 til viðbótar, og aðstoða sem flest heimili við að endurbæta salernisaðstöðu, t.d. með uppsætingu vistvænna kamra. Bætt hreinlæti krefst hugarfarsbreytingar og

insofar as they are able. The waterpoints will be under their ownership and the aim is to disseminate knowledge on how to build and maintain wells and ecological latrines in the area in order to ensure sustainability.

Towards the end of 2008, around 120 shallow wells and 60 boreholes, as well as 8000 improved latrines, mostly ecological, have been constructed. In addition, ICEIDA established two solar-powered water supply systems. One of these serves three areas of the village Chabwera in the Nankumba health-zone and the other the health centre in the Malembo health-zone. The ministry overseeing water issues welcomed this ICEIDA initiative as solar-powered water systems could be a future solution in the rural areas of the country. For the duration of the project, these systems and their efficiency will therefore be closely monitored.

Gender Mainstreaming

Education is the key to improving the status of women, as investment in education and training for girls and women has high social and economic returns. However, access to education for girls and women is considerably more restricted than that of boys and men in most developing countries, and Malawi is no exception.

The Adult Literacy Project (ALP) in the Mangochi District places particular emphasis on reducing these imbalances in the education opportunities of the genders. It targets illiterate people of whom the majority is women. In Mangochi, there is a significant gender difference in adult literacy rates, with less than 33 percent of women in the area literate but over 72 percent literacy among men. Literacy of women is the key to improving health, nutrition and education in the family, and to empowering women to participate in decision-making in society. The ALP links literacy training to community development and empowerment. Information on cross-cutting issues, such as HIV/AIDS, family planning, gender, environment, is disseminated through drama performances, radio programmes, newspapers and easy-to-read materials, and guest speakers are invited from time to time to the literacy circles. The ALP also provides circle participants and other community members with opportunities for income generating activities through livelihood projects, such as vegetable growing, goat-keeping and poultry. In addition to being a source of income and nutrition, these projects also expose participants to training in management and technical skills, and, therefore, the benefits are multiple. Over 90 percent of circle participants are female learners. This can partly be explained by the substantial gender difference in adult literacy rates in the district but also by the fact that men seem to be more reluctant to attend adult literacy classes.

Increased basic education of parents is a crucial part of ensuring school attendance of children. In Malawi, nearly as many girls as boys start primary school but the drop-out rates for girls are much higher than for boys. As part of its Primary School Project, ICEIDA has supported special courses that are designed to raise awareness among teachers and parents of the importance of educating girls as well as boys. School facilities also have impact on the pupils. The Primary School Project focuses on improving the learning environment by constructing and rehabilitating school buildings. Efforts are made to invest in gender-friendly infrastructure by building separate sanitary facilities for boys and girls, which is important in keeping girls at school because the lack of safe, separate and private sanitation and hygiene facilities in schools has an even stronger negative impact on girls than on boys.

A report from the District Education Office in Mangochi indicates that school attendance is higher in ICEIDA's project area than in other areas within the same district, and it is considered that this good result can be attributed to, among other things, the Primary School Project and the Adult Literacy Project going hand in hand.

breyingar á daglegum venjum og því er lögð mikil áhersla á kynningu, fræðslu og skoðanaskipti meðal íbúa. Verkefnið byggist á óskum og eftirspurn íbúanna sjálfrá. Vatnskerfi verða sett upp ef íbúar óska eftir því gegn því að þeir sjálfir hafi frumkvæði að umþytingu í hreinlætismálum. Verkefnið er því unnið í nánu samstarfi við heimamenn sem útvega meðal annars vinnuafli og efni eins og tök eru á enda er eignarhaldið þeirra og stefnt að því að þekking á brunnagerð og uppsettningu vistvænna kamra og viðhaldi haldist á svæðinu til að tryggja sjálfbærni.

Undir lok árs 2008 hafði verið komið upp, á grundvelli verkefnisins, um 120 grunnum brunnum, 60 borholum og átta þúsund endurbættum kömrum, flestum vistvænum. Gert hefur verið við 30 eldri vatnsból. Þá setti PSSÍ upp tvö vatnskerfi knúin sólarorku. Annað þjónar þremur íbúasvæðum Chabweraþorps á Nankumba-heilsusvæðinu og hitt heilsugæslustöð á Malembo-heilsusvæðinu. Ráðuneyti vatnsmála fagnaði þessu frumkvæði PSSÍ enda er talið að vatnskerfi knúin sólarorku geti verið lausn til framtíðar í dreifðum byggðum landsins. Því verður í þessu verkefni fylgst náið með reynslu af notkun þessara kerfa og skilvirkni þeirra í framtíðinni.

Samþætting kynjasjónarmiða

Lykillinn að bættri stöðu kvenna felst í menntun því fjárfesting í menntun og þjálfun stúlkna og kvenna skilar sér vel jafnt í félagslegu og fjárhagslegu tilliti. Hins vegar hafa stúlkur og konur mun lakari aðgang að menntun en drengir og karlar í flestum þróunarlöndum og er Malaví þar engin undantekning.

Í fullorðinsfræðsluverkefni ICEIDA í Mangochi-héraði er lögð sérstök áhersla á að draga úr ójafnvægi í tækifærum kynjanna til menntunar. Sjónum er beint að ólæsum en þar eru konur í meirihluta. Mikill munur er á hlutfalli læsra meðal kynjanna í heraðinu þar sem minna en 33% kvenna eru læsar en yfir 72% karla. Bætt heilsa, næring og menntun innan fjölskyldna grundvallast á læsi kvenna, sem og efling þeirra til þátttöku í ákvarðanatöku í samfélaginu. Í fullorðinsfræðslunni er læsi tengt þróun og virkri þátttöku í samfélaginu. Upplýsingum um málefni sem taka til marga sviða, s.s. HIV/AIDS, fjölskyldustefnu, kynjamála og umhverfis, er komið á framfærni í gegnum leiksýningar, útværpsþætti, dagblöð og auðlesið efni og er gestafyrirlesurum einnig boðið að mæta í lesringi öðru hvoru. Einneig veitir fullorðinsfræðlan þátttakendum í leshringum og öðrum meðlimum samfélagsins tækifæri til tekjuöflunar í gegnum lífskjárabótaverkefni á borð við grænmetisráktun, geitabúskap og alifugla. Auk þess að vera uppsprettar næringar og tekna veita þessi verkefni þátttakendum einnig þjálfun í stjórnun og tæknilegri færni og er ávinningurinn því margfaldur. Yfir 90% þátttakenda í leshringjunum eru konur. Þetta má að hluta til skýra með hinum mikla kynbundna mun í læsi fullorðinna í heraðinu en einnig með því að karlar virðast vera tregari til að mæta í leshringina.

Bætt grunnmenntun foreldra er nauðsynlegur þáttur í því að tryggja skólagöngu barna. Í Malaví hefja nánast jafnmargar stúlkur og drengir nám í grunnskóla en mun hærri tíðni brottafalls er á meðal stúlkna en drengja. PSSÍ hefur statt sérstök námskeið, á vettvangi grunnskólaverkefnisins, til að auka vitund kennara og foreldra um mikilvægi þess að mennta stúlkur til jafns við drengi. Aðstaða í skólunum hefur einnig áhrif á nemendurna. Grunnskólaverkefnið miðar að því að bæta aðstöðu til náms með því að reisa og endurbæta skólabyggðingar. Unnið er að því að fjárfesta í kynjavænum grunnvirkjum með því að reisa aðskilda salernisaðstöðu fyrir hvort kyn, sem er mikilvægur liður í því að stúlkur til að halda áfram námi þar sem skortur á öruggri sérhreinlætis-aðstöðu í skólum hefur neikvæðari áhrif á stúlkur en drengi.

Skýrsla menntamálaskrifstofu Mangochi-héraðs bendir til þess að skólasókn sé meiri á verkefnasvæði PSSÍ en á öðrum svæðum í sama héraði og er talið að rekja megi þessar jákvæðu niðurstöður meðal annars til þess að reka grunnskólaverkefnið og fullorðinsfræðsluverkefnið samhliða.

NAMIBIA

NAMIBÍA

Introduction

In Namibia, the year 2008 was filled with political tension. The founding of the Rally for Democracy and Progress (RDP) in the latter part of 2007 was one reason. Since independence, the SWAPO party has held a dominant position in the nation's parliament and appears to be threatened by the new party. There have been minor skirmishes at RDP mass meetings, when supporters of SWAPO have tried to break up the gatherings. Police action has been resolute and the police have shown admirable restraint and impartiality. Parliamentary and presidential elections are scheduled for November 2009, which explains to a degree the tension that has developed.

The international financial crisis has not affected the country to any extent and it is thought unlikely that its financial institutions will suffer. Foreign currency restrictions have played a large part in this respect. However, demand for various Namibian export goods, such as diamonds and fish, has diminished. It is clear that the country is heading towards a period of recession and increased unemployment. Unemployment is already extensive and official figures put cur-

rent unemployment at a minimum of 36%. Economic growth for 2008 is expected to be around 2.7%, which is a slight reduction from the almost 5% of the previous year. Inflation increased during the year and has not been higher for many years. At the end of the year, inflation measured 10.9% on an annual basis, after having been at 12% for the preceding four months. Prices of food and other necessities have risen noticeably. The government decided to abolish VAT on various necessities, such as bread and flour, but with no discernible success.

After a period of serious drought in the latter part of 2007, the situation changed dramatically at the beginning of the following year. In the first part of 2008, rainfall exceeded all records. Conditions were not improved by the fact that flooding spread over the border between Namibia and Angola. These floods caused widespread damage to property and loss of human life. The northern regions were particularly badly affected, with the government declaring a state of emergency in several areas.

ICEIDA's Development Cooperation

All ICEIDA's projects are undertaken in collaboration with the Namibian authorities. A general agreement on forms and procedures for development cooperation between the two countries remains in force until the end of 2010 and this date undeniably put its mark on the operations in Namibia. Almost without exception, the projects are organised with a view to being completed by this date. In 2004, it was decided to reduce the number of projects in the fisheries sector and concentrate on helping those in a vulnerable position in Namibian society. Today, the main emphasis of operations in Namibia is education for the Deaf and development in the indigenous areas.

A new project manager of social projects took over in March when the previous one took over as Country Manager in Malawi. This is the third project manager in three years. Such frequent changes are rather undesirable as it always takes time for new staff to familiarise themselves with the operation.

Namibia - Key Figures

Land area	825,418 km ²
Population	2.1 million
Population growth rate	1.3%
GDP per capita PPP	6,375 US\$
GDP growth rate	2.7%
Life expectancy at birth	51.6 years
Adult literacy rate (age 15 and above)	85%
HIV/AIDS prevalence	19.6%
ICEIDA contribution 2008	2,634,726 US\$

Statistical Sources: Bank of Namibia: *Quarterly Bulletin March 2009*, Economist Intelligence Unit; *Country Report Namibia March 2009* and *Human Development Report 2007/08*, published by the United Nations Development Programme

At the beginning of the year, a Namibian project coordinator for the Sign Language project joined ICEIDA. She is a teacher at the School for Children with Hearing Impairments and Communication Difficulties in Windhoek and was seconded to the project from the Namibian Ministry of Education. In April, a local accountant was hired to work in the country office. The scope of operations has increased in recent years, which involves more strain on the accountancy. Due to the increased number of staff it became necessary to renovate the office premises of the country office. This renovation was completed in May. An intern worked at the country office during the latter half of the year. She was mainly involved in the preparation of a kindergarten project. A number of short-term consultants worked for the country office during the year, both Icelandic and Namibian.

The ICEIDA Board did not visit Namibia in 2008. However, some staff from the head office visited the country office. In March, the Director of Social Desk came to familiarise herself with the social sector projects in the country and study the possibilities for new projects. ICEIDA's financial manager arrived in May to review work procedures and to train a new member of staff. Several changes have been made to ICEIDA's archiving system and the head archivist

Inngangur

Á stjórnmálasviðinu einkenndist árið 2008 af spennu í Namibíu. Stofnun Lýðrædis- og framfarafylkingarinnar (e. Rally for Democracy and Progress) á seinni hluta árs 2007 hefur vakið upp ýmsar væringar. SWAPO-hreyfingin hefur frá sjálfstæði haft yfirburðastöðu á þingi landsins og virðist stafa ógn af nýju fylkingunni. Hefur komið til vægra átaka á fjöldafundum Lýðrædis- og framfarafylkingarinnar, þegar fylgjendur SWAPO hafa reynt að leysa upp fundina. Lögregla hefur tekið af röggsemi á málum og sýnt aðdáunarverða stillingu og hlutleysi. Í nóvember 2009 verða þing- og forsetakosningar og liggur þar án efa hluti skýringar á þeirri spennu sem myndast hefur.

Alþjólega fjármálakreppan hefur ekki haft mikil áhrif í landinu og ólíklegt þykir að fjármálastofnanir verði fyrir barðinu á henni. Höft á gjaldeyrisflutningum hafa þar sitt að segja. Hins vegar hefur spurn eftir ýmsum namibískum útflutningsvörum dregist saman, s.s. demontum og fiski. Þykir einsýnt að stefnt sé inn í samdráttarskeið og aukið atvinnuleysi. Á atvinnuleysi er varla bætandi en mat hins opinbera er að atvinnuleysi í landinu sé ekki undir 36%. Hagvöxtur

Þróunarsamvinna PSSÍ

Öll verkefni Þróunarsamvinnustofnunar eru unnin í samráði við namibísk stjórnvöld. Allsherjarsamningur um fyrirkomulag og starfshætti þróunarsamvinnu landanna gildir til loka árs 2010 og setur sú dagsetning óneitanlega mark sitt á starfsemi stofnunarinnar í landinu. Nær undantekningalaust eru verkefni skipulögð með það í huga að þeim ljúki á þeim tímapunkti. Árið 2004 var tekin sú ákvörðun að draga úr verkefnum í fiskimálum en einbeita sér að málefnum þeirra sem minna mega sín í namibísku samfélagi. Í dag eru helstu áherslur starfsins í Namibíu menntun heyrnarlausra og uppbrygging á frumbyggjasvæðum.

Í mars urðu verkefnastjóraskipti er verkefnastjóri félagslegra verkefna tók við stöðu umdæmisstjóra í Malaví og nýr var ráðinn í staðinn. Er um að ræða þriðja verkefnastjórrann á þremur árum. Svo ör skipti eru frekar óæskileg því alltaf tekur tíma fyrir nýtt starfsfólk að komast inn í mál.

Namibia – Helstu lykiltölur

Flatarmál	825.418 km ²
Mannfjöldi	2,1 milljónir
Fólksfjölgun	1,3%
VLF á mann, jafnvirðisgildi (PPP)	6.375 US\$
Hagvaxtarprósenta (VLF)	2,7%
Lífslíkur við fæðingu	51,6 ár
Læsi (15 ára og eldri)	85%
Tíðni HIV/alnæmis	19,6%
Framlag PSSÍ 2008	232.040.341 ISK

Heimildir: *Bank of Namibia: Quarterly Bulletin March 2009, Economist Intelligence Unit; Country Report Namibia March 2009 og Human Development Report 2007/08*, útgefið af: the United Nations Development Programme

ársins 2008 er áætlaður u.p.b. 2,7% sem er nokkur lækkun frá tæplega 5% vexti árið á undan. Verðbólgja jókst á árinu og hefur ekki verið hærri til margra ára. Í árslok var hún um 10,9% á ársgrundvelli, eftir að hafa legið í 12% fjóra mánuðina þar áður. Hefur verð á matvælum og ýmsum nauðsynjavörum hækkað svo eftir er tekið. Gripu stjórnvöld til þeirra ráða að fella niður virðisaukaskatt á ýmsum nauðsynjum, t.d. brauði og hveiti, en án teljandi árangurs.

Eftir mikið þurkatímabil á síðari hluta 2007 snarsnerist ástandið við í ársbyrjun. Á fyrri hluta 2008 rigndi svo mikið að elstu menn muna varla annað eins. Ekki bætti úr skák að mikil flóð bárust yfir landamæri Namibíu og Angólu. Hlutust miklir skaðar af þessum vatnavöxtum, bæði á eignum og mönnum. Urðu norðursýslur landsins sérstaklega illa úti og lýstu stjórnvöld yfir neyðarástandi á ýmsum svæðum.

Í ársbyrjun hóf namibískur verkefnisfulltrúi í táknmálsverkefninu störf. Er sá kennari við heyrnleysingjaskóla í Windhoek en menntamálaráðuneyti Namibíu býður krafta hans fram. Í apríl var ráðinn innlendir bókari til starfa á umdæmisskrifstofuna. Umfang starfseminnar hefur farið vaxandi undanfarin ár en því fylgir aukið bókhaldsálag. Vegna aukins starfsmannafjölda var nauðsynlegt að endurbæta húsnæði umdæmisskrifstofunnar. Lauk endurbótum í maí. Starfsnemi var á umdæmisskrifstofunni seinni hluta árs. Vann hann einkum að undirbúningi leikskólaverkfnis. Ýmir skammtímaráðgjafar unnu fyrir umdæmisskrifstofuna á árinu, bæði íslenskir og namibískir.

Ekki varð úr vettvangsferð stjórnar PSSÍ til Namibíu á árinu. Hins vegar heimsóttu nokkrir starfsmenn aðalskrifstofu umdæmisskrifstofuna. Sviðsstjóri félagsmála reið á vaðið í mars til að kynna sér félagsleg verkefni í landinu og skoða möguleg ný verkefni. Fjármálastjóri stofnunarinnar kom í maí til að fara yfir verkferla og þjálfá nýjan starfsmann. Ýmsar breytingar hafa verið gerðar á skjalavistunarkerfi stofnunarinnar og sótti skjalastjóri umdæmisskrifstofuna heim og hélt námskeið fyrir starfsfólk. Um svipað leyti kom tölvusérfræðingur frá utanríkisráðuneytinu og uppfærði tölvubúnað, bæði vél- og hugbúnað.

Heyrnarlaus drengur
Deaf boy

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

visited the country office to hold a workshop for the staff. At about the same time, a computer expert from the Ministry for Foreign Affairs visited to upgrade the computer system, both hardware and software.

The financial crisis in Iceland has affected the operations in Namibia. Several tasks, which should have been carried out in October and November, were postponed. For a time, there were difficulties transferring funds from Iceland to the country office, nonetheless ICEIDA managed to fulfill its obligations.

Support to the Education Sector

ICEIDA's main education project in Namibia is called *Signs Speak as Loud as Words*. The main aim of this project is to improve the education of Namibia's Deaf community and to increase understanding of its issues. At the beginning of the year, the country's Ministry of Education supplied the country office with a project coordinator whose main task is to prepare the establishment of a Communication Centre for Deaf Studies in Namibia.

Twice during the year, a Sign Language teacher came to Namibia to hold courses for Deaf Sign Language teachers. The courses took place in the north of the country where the majority of the Deaf community lives. An Icelandic Sign Language interpreter also visited the country on two occasions to hold interpretation workshops. Sign Language interpreters are few in Namibia and it is necessary to increase their number to ensure the progress of the project.

At the beginning of the year came the welcome news that two Deaf students had passed their 10th grade exams. To put this into perspective, only a third of all students who take the 10th grade exams in Namibia pass them. The Ministry of Education requested assistance from ICEIDA to support these Deaf students in further studies. The students studied in a mainstream school and had access to the necessary interpretation. At the end of the year, they had passed their 11th grade exams, thereby becoming pioneers in the education of the Deaf in Namibia. On grounds of this, they became role models for younger Deaf children who now see a real opportunity for continuing their education. This part of the project will be continued in 2009 as four Deaf students in addition will start their 11th grade at the beginning of the year.

In October, staff from the country office, accompanied by consultants, went to Rundu, a town in the northeast of Namibia. The purpose of the trip was to support the education of the Deaf in the area. Sign Language courses were organised and two Sign Language interpreters received training. Representatives from ICEIDA toured the region to acquaint themselves with the circumstances of the Deaf. In addition, collaboration with the town's vocational training centre, COSDEC, was launched, which will now, for the first time, give Deaf people access to vocational training. During the year, the idea to offer Sign Language as minor option in teachers' training was discussed with the Windhoek College of Education. The College welcomed the idea and from the beginning of 2009 this option will be available. The teacher trainees seem very interested in this elective. Over the next two years, ICEIDA will provide funding equivalent to the position of one lecturer.

Around the middle of the year, preparations got underway for adult education for the Deaf in collaboration with the Ministry of Education. A large proportion of the Deaf community is unable to use Sign Language, which naturally presents these people with many difficulties. Without Sign Language the Deaf have no way of participating in Namibian society. To begin with, the adult education courses will be concerned with teaching Sign Language, followed by other subjects such as reading, writing and arithmetic.

A film crew came to Namibia in February in order to make a documentary on the state of the Deaf community in the country. The main theme of the film,

Fjármálakreppan á Íslandi hafði áhrif á starfsemina í Namibíu. Ýmsum framkvæmdum, sem vinna átti í október og nóvember, var frestað um nokkurt skeið. Erfiðlega gekk um tíma að koma peningum frá Íslandi til umdæmisskrifstofunnar en þó tókst að standa við skuldbindingar.

Stuðningur við menntamál

Helsta menntaverkefni þSSÍ í Namibíu nefnist Táknin tala. Meginmarkmið þess er að bæta menntun heyrnarlausa í Namibíu og auka skilning á málefnum þeirra. Í ársbyrjun lét menntamálaráðuneyti landsins umdæmisskrifstofunni í té verkefnisfulltrúa. Helsta verkefni hans er undirbúningur stofnunar samskiptamiðstöðvar fyrir heyrnarlausa í landinu.

Tvisvar á árinu kom táknmálskennari til Namibíu og stóð fyrir námskeiðum fyrir heyrnarlausa táknmálskennara. Fóru námskeiðin fram í norðanverðu landinu en þar býr stærstur hluti heyrnarlausa. Íslenskur túlkakennari kom einnig tvisvar til landsins og hélt túlkánámskeið. Táknmálstúlkar eru fáir í Namibíu og er fjölgun þeirra forsenda þess að tryggja framgang verkefnisins

Þær ánægjulegu fréttir bárust í ársbyrjun að tveir heyrnarlausir nemendur hefðu staðist próf í 10. bekk en ekki nema þriðungur allra nemenda sem þreyta samraemd 10. bekkjar próf í Namibíu standast þau. Óskaði ráðuneyti menntamála eftir aðstoð þSSÍ til að styðja við þessa heyrnarlausu nemendur í áframhaldandi nám. Stunduðu nemendurnir nám í skóla fyrir heyrandi en fengu þá túlkaþjónustu sem nauðsynleg er. Í árslok stóðust þeir 11. bekkjar próf og eru þar með orðin frumkvöðlar í menntun heyrnarlausa í landinu. Um leið eru þeir fyrirmyn dir yngri heyrnarlausa barna sem sjá nú raunveruleg tækifæri til áframhaldandi náms. Þessi þáttur verkefnisins mun halda áfram 2009 en fíjorun heyrnarlausir nemendur til viðbótar hefja nám í 11. bekk í byrjun þess árs.

Starfsmenn umdæmisskrifstofunnar og ráðgjafar fóru í október til Rundu, bæjar í norðausturhluta Namibíu. Tilgangurinn var að styðja við menntun heyrnarlausa á svæðinu. Sett voru á laggirnar táknmálsnámskeið og tveir túlkar voru þjálfadóir. Fulltrúar þSSÍ fóru um héraðið og kynntu sér aðstæður heyrnarlausa. Einnig hófst samstarf við verknámsmiðstöðina COSDEC í bænum sem mun nú í fyrsta skipti geta veitt heyrnarlausum aðgang að verknámi. Á árinu stóðu yfir viðræður við kennaraskóla Windhoek-borgar um að bjóða táknmál sem valfag í námi kennara. Tók skólinn vel í þessa hugmynd og frá og með ársbyrjun 2009 verður þessi möguleiki til staðar. Virðist mikill áhugi meðal kennaranema á þessum valkost. Mun þSSÍ veita fjárhagsstuðning næstu tvö árin, sem samsvarar stöðu lektors við skólann.

Um mitt ár hófst undirbúningur að fullorðinsfræðslu fyrir heyrnarlausa í samstarfi við menntamálaráðuneytið. Stór hluti heyrnarlausa kann illa táknmál og veldur það miklum erfioleikum fyrir það fólk eins og gefur að skilja. Án táknmáls er ekki vinnandi vegur fyrir heyrnarlausa að taka þátt í namibísku samfélagi. Fyrst um sinn mun fullorðinsfræðslan snuast um táknmálskennslu en síðar er stefnt að fræðslu í öðrum greinum, svo sem lestri, skrift og reikningi.

Í febrúar kom kvíkmyndatökulið til Namibíu til að gera heimildarmynd um stöðu heyrnarlausa í landinu. Er aðalefni myndarinnar, sem hlaut nafnið Tákn vonar, saga ungrar heyrnarlausrar konu sem vinnur sem sjálfboðaliði og kennir í litlum leikskóla í norðurhluta Namibíu. Myndin verður sýnd í íslensku sjónvarpi og verður boðin namibísku sjónvarpinu til sýningar endurgjaldslaust.

Allt frá 2006 hefur staðið til að hefja myndarlegan stuðning við leikskólamál í Namibíu, einkum með það fyrir augum að styðja við landsvæði og þjóðfélags-hópa sem eiga undir högg að sækja. Hefur aðstoðarforsætisráðherra Namibíu sótt hart að þSSÍ að styðja við leikskólamenn Sana, sem eru án efa sá hópur fólkis í landinu sem heyr erfioasta lífsbaráttu. Um mitt ár skrifuðu stjórnvöld í Namibíu og þSSÍ undir viljayfirlýsingum um þróun leikskólamála. Voru ráðnir

titled *Sign of Hope*, is the story of a young Deaf woman, who works as a volunteer and teaches in a small kindergarten in the north of Namibia. The film will be screened on Icelandic television and offered free of charge for screening on Namibian television.

Since 2006, it has been the aim to strongly support Early Childhood Development (ECD) in Namibia, and, in particular, vulnerable areas and groups in society. The Deputy Prime Minister of Namibia has purposefully applied to ICEIDA to support pre-school education of the San people, without a doubt the group burdened with the heaviest struggle for their livelihood of all in Namibia. In mid-year, ICEIDA and the Namibian authorities signed a Memorandum of Understanding on Integrated Early Childhood Development. Namibian experts in ECD were hired to prepare the project. This was intended as ICEIDA's largest project in Namibia up to the end of 2010. The main aim was twofold: on the one hand to make concerted efforts in the education of educators in kindergartens and on the other to improve conditions in kindergartens in rural areas, where particular emphasis was to be placed on minorities' issues, including the San and Himba people. Preparatory meetings with stakeholders were held in four regions, and the major part of ICEIDA's work in the latter half of the year was related to this project. It emerged that there was significant need for support in this field in Namibia and clear that there was strong correlation between kindergarten attendance and success at later stages of education, which justified the scope of the project. Towards the end of the year, a Project Document was ready, but the financial collapse in Iceland caused the project to be abandoned. This is unfortunate, as expectations had been raised amongst the people in the regions, who thought that this field would finally receive its deserved support.

Nonetheless, some progress was made in regard to pre-school matters. ICEIDA supported the Ministry of Gender Equality and Child Welfare (MGECW) in the completion and printing of the government's Integrated Early Childhood Development Policy. ICEIDA supported organisational meetings on the training of and courses for educators, as well as financing the development of course material in this field. ICEIDA also financed the training of around thirty course trainers working for the MGECW. These trainers were intended to play a key role in the training of hundreds of educators in kindergartens in the rural areas. Various types of training and educational material were prepared and printed as part of the project preparation. This will be very useful to the MGECW. The preparation of teaching material for children in the two San languages received special support. Furthermore, comprehensive resource boxes were prepared, which will be distributed to almost 700 kindergartens in the four regions, as educational materials are in very short supply in almost every kindergarten in the rural areas.

Support to the Social Sector

The construction of wells continued in the Himba region in the north-western part of Namibia. Ten wells were constructed and pumps installed. The training of water point committees started in the latter part of the year. Sixteen wells have now been constructed out of the 33 which are to be completed by the end of 2010. Heavy rainfall in the first half of the year caused some delays in the construction. The rise in oil prices led to higher costs in regard to the project than had been anticipated. ICEIDA's Board decided, however, to keep the project on schedule and to take on the extra cost rather than cut down on the number of wells that year. Staff from the country office has examined some of the completed wells. There is no doubt that these new wells are of enormous benefit to the people in the region. In particular, this reduces the workload on women and girls who are responsible for collecting water. In many instances, the distance to wells has been decreased by many kilometres. It can also be mentioned that as a result of the new wells, schools have reopened at two locations, as access to water is the prerequisite for this.

In connection with the drilling for water, ICEIDA supports the Integrated Rural Development and Nature Conservation (IRDNC), which is an NGO that works

towards improving grazing control in the vicinity of waterholes and wells. Better grazing control leads to less soil erosion than would otherwise be the case and it is, therefore, important to apply a comprehensive approach to water issues and overgrazing. The project manager of the UNU - Land Restoration Training Programme, which is based in Iceland, visited Namibia towards the end of the year and examined, amongst other things, the operations of the IRDNC.

Co-operation with the Himba people originally started through support to four mobile kindergartens. This support came to an end in 2008. Expanding this support and increasing the number of kindergartens in the region has often been discussed. The plan was to adopt this as a part of a much larger kindergarten project but, as has been mentioned, the project had to be abandoned. Consequently, the support for kindergartens for the Himba has ceased for the time being. Some leaders in the Himba community believe that ICEIDA has gone back on its word.

ICEIDA has supported the running of community centres in Namibia for a number of years. This support will come to an end in 2010. However, an agreement has been reached with the Namibia Community Skills Development Foundation (COSDEF), a fund under the auspices of the Namibian authorities, to take over the running of the centres in Swakopmund and Lüderitz. COSDEF runs vocational training centres in many parts of the country. COSDEF's chief target group are young people who have dropped out of school. The matter was concluded in Swakopmund, but there have been delays in handing over the Lüderitz centre, for the most part due to delays by the Karas Regional Council, which owns the property. COSDEF will finally take over the Lüderitz centre in the early part of 2009. Construction of a community centre in Okahandja, some 70 km north of Windhoek, commenced in 2007. ICEIDA provided financial support for the construction, although the implementation was entirely in the hands of a domestic organisation, which oversees the operation. The centre was formally opened on 29 August 2008.

For the second year running, support was given to the Namibia Women Summit. Around three hundred women from all over the country assembled for a week in August to discuss issues relating to entrepreneurship and women in business. The object was to learn from one another, form relations which could be of use in business, and to give each other encouragement. The conference exceeded all hopes and the organisation and execution were exemplary.

As in the past, ICEIDA supported various small organisations. This includes support to an organisation providing midday meals for poor schoolchildren. Support is also given to homes, which take in children made orphans by AIDS. The faculty of law at the University of Namibia, which offers legal aid to the poor, has received support. ICEIDA's support has been focused on providing such legal aid to people living outside the capital. Support for these small projects has been reduced over the past few years as they demand considerable effort and the ICEIDA Board has decided to prioritise larger projects wherever possible.

Support to the Fisheries Sector

Over the past few years, ICEIDA's support to the fisheries sector has decreased significantly. This is a substantial change from the times when emphasis was placed on fisheries. In 2008, the Benguela Current Commission received support for the first time. The Commission is a cooperation project of three countries, Angola, South Africa and Namibia. The purpose is to develop an ecosystem approach to control the waters of these three countries. ICEIDA's support, which is for the period 2008-2011, focuses on the building up of human resources and the training of researchers. The UN Development Programme (UNDP) is also involved.

During the latter half of the year, the country office worked on the installation of hand-held computers for the Namibian Ministry of Fisheries and Marine

namibískir sérfræðingar í leikskólamálum til að undirbúa leikskólaverkefni. Stóð til að þetta yrði stærsta verkefni PSSÍ í landinu til ársloka 2010. Meginmarkmiðin voru tvö. Annars vegar að gera stórátak í menntun leiðbeinenda á leikskólum og hins vegar að bæta aðstöðu leikskóla í dreifbýli þar sem sérstök áhersla var lögð á málefni minnihlutahópa, þ.m.t Sana og Himba. Voru haldnir skipulagsfundir með hagsmunaaðilum í fjórum sýslum landsins og snerist stór hluti vinnu PSSÍ seinni hluta ársins um þennan undirbúning. Kom í ljós að mikil þörf var á stuðningi við þennan málauflokk í Namibíu og ljóst að sterk tengsl leikskólagöguru og gæfuríkrar skólagöguru á síðari stigum réttlættu umfangsmikið verkefni. Undir lok ársins lá fyrir verkefnisskjal en fjármálahrunið á Íslandi olli því að hætta varð við verkefnið. Er það miður því að búið var að skapa væntingar meðal fólks í héraðunum sem hélt að loks fengi þessi málauflokkur verðskuldaða athygli.

Engu að síður ávannst nokkuð í leikskólamálum. PSSÍ aðstoðaði barnamálaráðuneyti landsins við frágang og prentun á stefnu stjórvalda í leikskólamálum. PSSÍ studdi við skipulagsfundi um þjálfun og nám leikskólaeðibeinenda og kostaði gerð námsfnis á því svíði. Þá fjármagnaði stofnunin einnig þjálfun um þrjátíu námskeiðshaldara sem starfa fyrir barnamálaráðuneytið. Áttu þeir að gegna lykilhlutverki í þjálfun hundruða leiðbeinanda á leikskólum í hinum dreifdum byggðum. Margs konar kennslu- og fræðsluefni var útbúið og prentað sem hluti af verkefnisundirbúningi. Þetta efni mun nýast barnamálaráðuneytinu vel. Stutt var sérstaklega við námsgagnagerð fyrir börn á tveimur tungumálum Sana. Þá voru útbúnar veglegar námsgagnaöskjur sem dreift verður til næra 700 leikskóla í sýslunum fjórum, en námsgögn eru af mjög skornum skammti í næra öllum leikskólum í dreifbýli landsins.

Stuðningur við félagsmál

Haldið var áfram vatnsbrunnagerð á svæðum Himba í norðvesturhluta Namibíu. Boraðir voru tíu brunnar og dælubúnaður settur upp. Þjálfun stýrinefnda hófst seinni hluta árs. Hafa nú verið boraðir 16 brunnar af þeim 33 sem ljúka á fyrir árslok 2010. Miklar rigningar fyrri hluta ársins ollu nokkrum töfum á framkvæmdum. Hækkan olíuverðs leiddi til meiri útgjalsa vegna verkefnisins en gert hafði verið ráð fyrir. Stjórn PSSÍ ákvað hins vegar að halda verkefninu á áætlun. Tók stofnunin því á sig hækjunina frekar en að fækka brunnum á árinu. Starfsmenn umdæmisskrifstofunnar hafa skoðað nokkra af þeim vatnsbrunnum sem lokið er. Leikur enginn vafi á því að nýju brunnar eru til mikilla hagsbóta fyrir fólk á svæðinu. Sér í lagi léttir þetta vinnuálag á konur og stúlkur en í þeirra verkahring er að sækja vatn. Í mörgum tilvikum styttilt vegalengd til vatnsbrunna um fjöldum kílómetra. Einnig má nefna að nýir brunnar hafa orðið til þess að skólastarf hefur verið endurvakið á tveimur stöðum en aðgangur að vatni er forsenda þess.

Í tengslum við vatnsboranir styður PSSÍ við frjáls félagasamtök, IRDNC, sem vinna að því að bæta beitarstjórn í nágrenni vatnsbóla og brunna. Betri beitarstjórn leiðir til minni jarðvegseyðingar en ella og því mikilvægt að nálgast vatnsmál og aukið beitarálag í kringum vatnsból á heildrænan hátt. Skólastjóri Landgræðsluskóla Sameinuðu þjóðanna, sem staðsettur er á Íslandi, sótti Namibíu heim undir lok árs og skoðaði m.a. starfsemi IRDNC.

Upphaflega hófst samstarfið við Himba með stuðningi við fjóra færarlega leikskóla. Lauk þeim stuðningi á árinu. Oft hefur verið rætt um að útvíkka þetta samstarf og fjölga leikskólum á svæðinu. Til stóð að gera það sem hluta af mun stærra leikskólaverkefni, en eins og áður sagði þurfti að hætta við það verkefni. Er því leikskólastuðningi við Himba lokið að sinni. Ekki er laust við að sumum leiðtogum Himba þyki sem PSSÍ hafi gengið á bak orða sinna.

Um árabil hefur PSSÍ stutt við rekstur félagsmiðstöðva í Namibíu. Þeim stuðningi mun ljúka 2010 en samið hefur verið við sjóð í eigu namibískra ríkisins, COSDEF, að taka yfir rekstur félagsmiðstöðva í Swakopmund og Lúderits. COSDEF rekur verknámsstöðvar á ýmsum stöðum í landinu. Helsti markhópur

COSDEF eru ungmenni sem flosnað hafa upp úr skóla. Gengið hefur verið frá málum í Swakopmund en það dróst að hefja yfirtöku á Lúderitsmiðstöðinni, einkum vegna tafa hjá sýslustjórn Karas-sýslu, sem á húsnæðið. Á fyrri hluta árs 2009 tekur COSDEF endanlega yfir stjórn á miðstöðinni í Lúderits. Árið 2007 hófst bygging félagsmiðstöðvar í Okahandja, um 70 km fyrir norðan Windhoek. Veitti PSSÍ fjárhagssstuðning við bygginguna en framkvæmdin var algjörlega í höndum innlendra félagasamtaka sem sjá um reksturinn. Var byggingin formlega opnuð 29. ágúst 2008.

Annað árið í röð var stutt við ráðstefnu kvenna í atvinnurekstri. Komu um þrjúhundruð konur, hvaðanæva að úr Namibíu, saman við eina í ágústmánuði og ræddu sín mál. Var tilgangurinn að læra hver af annarri, mynda tengsl sem gagnast í atvinnurekstri og stappa stálinu hver í aðra. Tókst ráðstefnan framar vonum og var skipulagning og framkvæmd til fyrirmynðar.

Sem fyrr veitti PSSÍ ýmsum litlum samtókum stuðning. Má þar nefna stuðning við samtök sem gefa fátækum skólabörnum mat í hádeginu. Einnig er stuðningur við heimili sem tekur að sér börn sem orðið hafa munaðarlaus af völdum eyðni. Stutt hefur verið við bakið á lagadeild Háskóla Namibíu en hún veitir fátæku fólk i lagaaðstoð. Stuðningur PSSÍ hefur beinst að því að veita fólk utan höfuðborgarsvæðisins aðstoð af þessu tagi. Stuðningur við smáverkefni sem þessi hefur dregist saman undanfarin ár. Töluvert umstang fylgir litlum verkefnum og hefur stjórn PSSÍ markað þá stefnu að einbeita sér að stærri verkefnum eftir því sem kostur er.

Stuðningur við fiskimál

Undanfarin ár hefur stuðningur stofnunarinnar við fiskimál í Namibíu dregist mikil saman. Er það mikil breyting frá fyrr árum þegar áherslan var á fiskimál. Á árinu hófst stuðningur við rannsóknaneftnd Benguela-hafstraumsins (e. Benguela Current Commission). Nefndin er samstarsverkefni þriggja þjóða, Angólu, Suður-Afríku og Namibíu. Er tilgangurinn að byggja upp vistkerfisnálgun á stjórn hafsvæðisins undan ströndum landanna. Stuðningur PSSÍ, sem

Resources. These computers will be used for the registration of catches landed in Namibia. This project is a continuation of the statistics project, which has been running for a few years. Formal use of the computers will start in May 2009, which marks a new fishing season for the most important species.

An expert in quality control of fisheries products visited Namibia at the beginning of the year. The Namibian Ministry of Trade and Industry, which has overall supervision of quality control and standardisation matters in the country, has asked for assistance from Iceland in this area. The result of the visit was that further preparation by the Namibian authorities is needed before ICEIDA can become involved.

Gender Mainstreaming

In accordance with ICEIDA's Gender Equality Policy, gender equality forms a part of ICEIDA's projects in Namibia to the extent possible. Generally, gender equality is underdeveloped in Namibia. It is clear that, despite the fact that the position of women is protected by law and their legal position fairly strong, certain cultural elements weaken women's position within the society. It is, therefore, reasonable to address equality issues in development projects here as elsewhere. An example of this is the well-drilling project of the Himba people. In this tribe, it is customary for the women and girls to see to water collecting. One of the aims of the project is to ease their circumstances by facilitating the access to water. The benefits are twofold. Firstly, the workload on women and girls is reduced and, secondly, they have more time to engage in other activities. In addition, women participate in the steering committees for the wells and take part in courses in connection with committee work. Furthermore, women within the Himba community have for a long time urged ICEIDA to support adult education. It had been decided to act upon this, but due to the circumstances in Iceland it is clear that this can not be realised.

The genders have generally participated equally in ICEIDA's Sign Language project. The participation of a Deaf female adviser from Iceland has changed the ideas of the hearing, as well as the Deaf, significantly in regard to the possibilities of Deaf women. Mention should be made that of six Deaf students in secondary schools five are female. It is certain that these girls will be powerful role models for other Deaf girls in regard to education.

For many years, ICEIDA has supported community centres and kindergartens. Women are, for the most part, the prime motivators in these centres. ICEIDA's support reinforces their independence and self-image. Support in regard to legal aid for the poor is of great benefit to women, as they use this service a great deal. In particular, they seek assistance in divorce and custody cases.

As in other places, it has been more difficult for women than men in business to promote themselves and establish networks. In the past two years, conferences have been held for women entrepreneurs, supported by ICEIDA. Nearly three hundred women attended each conference. As was stated above, the purpose is to learn from other women, form connections useful to the business, as well as give each other encouragement.

It is clear that the intended kindergarten project would have been a great asset in the education of those who work on early childhood development. A great majority of these are women. The kindergarten project would also have improved employment opportunities for women, as the aim was to increase significantly the number of children attending kindergartens. During the preparation stage, the ICEIDA Gender Equality Policy was always emphasised. There was considerable interest amongst the stakeholders in increasing the participation of men in kindergarten activities as male participation is generally considered important in relation to gender equality.

er fyrir tímabilið 2008-2011, beinist að mannaðsuppbyggingu og þjálfun rannsakenda. Þróunaráætlun Sameinuðu þjóðanna kemur einnig að verkefninu.

Á seinni helmingi ársins vann umdæmisskrifstofan að uppsetningu handtölvubúnaðar við sjávarútvegsráðuneyti Namíbíu. Handtölvur þessar verða notaðar við skráningu sjávarafla sem berst að landi í Namíbíu. Verkefni þetta er framhald hagtölverkefnis sem unnið hefur verið að nokkur ár. Í maí 2009 hefst formleg notkun handtölvanna en þá hefst nýtt fiskveiðiár helstu fiskitegunda.

Sérfræðingur um gæðamál sjávarafurða heimsótti Namíbíu í upphafi árs. Viðskipta- og iðnaðarráðuneyti Namíbíu, sem hefur yfirumsjón með gæða- og staðlamálum í landinu, hefur óskað eftir aðstoð Íslands á þessu sviði. Niðurstaða heimsóknarinnar var að frekari undirbúning þarf af hálfu Namíbíumanna áður en þSSÍ getur komið að málum.

Sambætting kynjasjónarmiða

Í samræmi við stefnu þSSÍ í jafnréttismálum eru jafnréttissjónarmið hluti af verkefnum stofnunarinnar í Namíbíu eins og kostur er. Almennt á jafnrétti kynjanna langt í land í Namíbíu. Ljóst er að þótt staða kvenna sé lögformlega vernduð og nokkuð sterkt veikja ýmsir menningarbundnir þættir stöðu kvenna innan samfélagsins. Því er eðlilegt að í þróunarverkefnum sé hugað jafnréttismálum hér sem annars staðar. Nærtækt dæmi er vatnsborunarverkefnið meðal Himba. Hjá þeim ættbálki tilökast að konur og stúlkur sjá um vatnsöflun. Eitt af markmiðum verkefnisins er að bæta hag þeirra með því að auðvelda aðgengi að vatni. Tvennt ávinnst með þessu. Annars vegar léttir þetta störf kvenna og stúlkna og hins vegar fá þær aukinn tíma til annars. Til viðbótar eru konur þátttakendur í stýrinefndum vatnsbrunnanna og taka þátt í námskeiðum í tengslum við nefndarstörfir. Þá má nefna að konur innan Himba-samfélagsins höfðu lengi þrýst á þSSÍ að styðja við fullorðinsfræðslu. Stóð til að gera slíkt en vegna aðstæðna á Íslandi er ljóst að ekki mun verða þar úr.

Í tákñmálsverkefni þSSÍ hafa kynin almennt tekið jafnan þátt. Þátttaka kvenkyns heyrnalauss ráðgjafa frá Íslandi hefur breytt mjög hugmyndum heyrandi sem og heyrnarlausra um möguleika heyrnarlausra kvenna. Þá má nefna að af sex heyrnarlausum nemendum í framhaldsskóla eru fimm stúlkur. Telja má víst að þær stúlkur muni reynast öflugar fyrirmyn dir fyrir aðrar heyrnarlausar stúlkur þegar kemur að námi.

Um árabil hefur þSSÍ í Namíbíu stutt við félagsmiðstöðvar og leikskóla. Konur eru alla jafna helstu forkólfar sílksra stofnana. Eflir stuðningur þSSÍ sjálfstæði og sjálfsímynd þeirra. Stuðningur við lagaráðgið til handa fátækum gagnast konum vel því þær nýta sér þjónustuna mikið. Sér í lagi óska þær eftir aðstoð í skilnaðar- og forræðismálum.

Svipað og annars staðar hafa athafnakonur átt erfiðara með að koma sér á framfæri og mynda tengslanet en karlar. Tvö síðastliðin ár hafa verið haldnar ráðstefnur frumkvöölakvenna og hefur þSSÍ stutt við þessar ráðstefnur. Nær 300 konur sóttu þessar ráðstefnur hvort árið. Eins og nefnt var að ofan þá er tilgangurinn að læra hver af annarri, mynda tengsl sem gagnast í atvinnurekstrinum og stappa stálinu hver í aðra.

Ljóst er að leikskólaverkefni það sem stóð fyrir dyrum hefði verið mikil lyftistöng í menntamálum þeirra er starfa að leikskólámálum. Mikill meirihluti þeirra eru konur. Þá hefði leikskólaverkefnið einnig bætt atvinnumöguleika kvenna, þar sem markmið var að auka mjög þann fjölda barna sem sækir leikskóla. Við allan undirbúning verkefnisins var jafnréttisstefna þSSÍ höfð að leiðarljósi. Var mikill áhugi meðal hagsmunaaðila að auka þáttöku karla í leikskóla-starfi þar eð aðkoma karla er almennt talin mjög mikilvæg fyrir jafnréttismál.

MOZAMBIQUE

MÓSAMBÍK

Introduction

Since the Peace Agreement in 1992, Mozambique has enjoyed a remarkable recovery, achieving an average annual rate of economic growth of 8 per cent between 1996 and 2007. As a result, the poverty headcount index fell by 22% between 1997 and 2003, bringing almost 3 million people out of extreme poverty.

Sustaining this impressive performance requires further investment and reforms to improve the business environment, make the legal and judicial sector more effective, strengthen public financial management and the overall governance framework, and further decentralise and bolster the delivery of key services, especially in rural areas. Reducing the high HIV/AIDS infection rate, currently 16.2 percent, is also critical.

From 1994, the country has held three presidential and parliamentary elections; and three municipal elections, the third of which took place in November 2008. The first election for provincial assemblies is due in 2009. The results from the municipal elections of November 2008 show that the ruling Frelimo Party won in

The impact of global warming on Mozambique is one of the major challenges, since the country is still vulnerable to climate change in association with extreme poverty. While still recovering from the devastating floods of 2000-2001 and early 2007, in 2008 Mozambique experienced again a major flood in the centre of the country. These floods were the consequence of high levels of rainfall in Mozambique from late December 2007, compounded by persistent heavy rains in neighbouring countries (Zambia, Zimbabwe and Malawi).

The political situation in Zimbabwe is another challenge for Mozambique. Zimbabwe has been one of Mozambique's biggest trading partners in Africa, using the Mozambican ports of Beira and Maputo to access sea routes to move goods to and from international markets. The economic turmoil in Zimbabwe could also slow down economic growth in the rest of southern Africa.

Mozambique - Key Figures

Land area	802,599 km ²
Population	21.8 million
Population growth rate	1.8%
GDP per capita PPP	852 US\$
GDP growth rate	6.5%
Life expectancy at birth	42.8 years
Adult literacy rate (age 15 and above)	38.7%
HIV/AIDS prevalence	16.2%
ICEIDA contribution 2008	3,573,885 US\$

Statistical Sources: *Economist Intelligence Unit; Country Report Mozambique March 2009* and *Human Development Report 2007/08*, published by the United Nations Development Programme

at least 41 of 43 municipalities. This result would mean that Frelimo has managed to wrest at least four municipalities from the opposition Renamo. In the previous municipal elections, held five years ago, Frelimo won 28 out of 33 municipalities. However, because the law stipulates the gradual upgrade of more towns to the level of municipalities, Parliament decided in 2007 to grant municipal status to 10 more towns, bringing the number of municipalities to 43. The only town where Frelimo failed to win, despite serious campaigning, is the central port city of Beira. Parliamentary and presidential elections are also set for 2009. The ruling party has already chosen the current president, Armando Emilio Guebuza, as its candidate for the presidential election. In 2006, the country approved a new electoral law.

In 2008, Mozambican macroeconomic performance was strong. Real GDP grew by an estimated 7.6 percent in the first semester, down from 8.0 percent in 2007. In 2008, Mozambique's annual GDP growth rate was 6.5%. At current prices, the GDP was US\$ 9.8 billion and per capita GDP, based on purchasing-power-parity, was 852 US\$ in 2008.

Mozambique's economy is expected to grow by 6.5 percent this year. Oil and food prices along with severe drought in parts of the country, as well as the global financial crisis, had weighed on the decision to lower forecasts for 2008.

ICEIDA's Development Cooperation

Up to September 2008, the operations of the ICEIDA office were according to plan. The volume of ICEIDA activities continued to increase during these months and all projects were running on schedule. Preparations for new projects purposed to start later this year or next year were ongoing. But, due to the financial problems in Iceland, the preparation of those activities was put on hold, and also some of the ongoing projects were slowed down.

There were no changes in the Icelandic staff this year. Four full-time professionals were still working on implementing the projects. But at the end of the year, the project manager for social projects left ICEIDA to continue her studies. One of ICEIDA's local hired professionals partly took over her duties.

Inngangur

Eftir að friðarsamningurinn var gerður 1992 hefur Mósambík náð sér á strik með undraverðum hætti og notið 8% meðalhagvaxtar á ári á tímabilinu frá 1996 til 2007. Af þessu leiddi að vísalta fátæktar féll um 22% á tímabilinu 1997 til 2003 sem leiddi til þess að nærrí þrjár milljónir manns losnuðu úr viðjum sárrar fátæktar.

Til þess að viðhalda þessum góða árangri þarf að auka fjárfestingar og gera umbætur á viðskiptaumhverfinu, auka skilvirkni laga og dómskerfis, styrkja fjármálastjórnun hins opinbera og bæta stjórnarhætti almennt, draga enn frekar úr miðstýringu og efla grunnþjónustu, einkum í dreifbýli. Auk þess er afar áríðandi að draga úr hárri smittíðni HIV/alnæmis sem er nú 16,2%.

Forseta- og alþingiskosningar hafa verið haldnar í þrígang frá 1994. Sveitastjórnarkosningar hafa einnig verið haldnar þrisvar, síðast í nóvember 2008. Fyrirhugað er að halda fyrstu kosningar til sýslubinga 2009. Úrslit sveitastjórnarkosninganna í nóvember 2008 voru þau að stjórnarflokkrinn, Frelimo-flokk-

Áhrif hnattrænnar hlýnumar í Mósambík eru, ásamt öðru, mikið áhyggjuefni þar sem landið er með hliðsjón af örþingið enn viðkvæmt fyrir loftslagsbreytingum. Mikil flóð urðu í miðhluta landsins 2008 en þá var landið enn að ná sér eftir eyðileggingu flóðanna 2000-2001 og snemma árs 2007. Flóðin má rekja til mikilla rigninga í Mósambík frá því síðla í desembermánuði 2007, sem miklar viðvarandi rigningar í nágrannalöndunum (Sambúi, Simbabve og Malaví) gerðu enn verri.

Stjórnmálaástandið í Simbabve er annað áhyggjuefni í Mósambík. Simbabve hefur verið einn helsti viðskiptaaðili Mósambíkur í Afríku og hefur notað hafnir landsins í Beira og Maputo til að komast með vörur sínar sjóleiðis til og frá alþjóðamörkuðum. Uppnám í efnahagsmálum í Simbabve gæti enn fremur dregið úr hagvexti annars staðar í sunnanverðri Afríku.

Áætlað er að efnahagur Mósambíkur vaxi um 6,5% á þessu ári. Ákveðið var að draga úr væntingum í spánni fyrir 2008, m.a. vegna olíu- og matvælaverðs og mikilla þurrka á nokkrum svæðum í landinu, sem og vegna alþjóðlegu fjármálakreppunnar.

Mósambík – Helstu lykiltölur

Flatarmál	802.599 km ²
Mannfjöldi	21,8 milljón
Fólksfjölgun	1,8%
VLF á mann, jafnvirðisgildi (PPP)	852 US\$
Hagvaxtarprósenta (VLF)	6,5%
Lífslíkur við fæðingu	42,8 ár
Læsi (15 ára og eldri)	38,7%
Tíðni HIV/alnæmis	16,2%
Framlag þSSÍ 2008	314.752.075 ISK

Heimildir: Economist Intelligence Unit; Country Report Mozambique March 2009 og Human Development Report 2007/08, útgefið af: the United Nations Development Programme

urinn, vann kosningar í a.m.k. 41 sveitarfélagi af 43. Þannig náði flokkurinn til sín a.m.k. fjórum sveitarfélögum frá stjórnarandstöðuflokknum Renamo. Í fyrir sveitarstjórnarkosningum, sem haldnar voru fimm árum áður, vann Frelimo-flokkurinn 28 af 33 sveitarfélögum. Í lögum er þó kveðið á um að bæjarfélög skuli smám saman ná stöðu sveitarfélags og ákvað þingið árið 2007 að veita 10 bæjarfélögum þá stöðu og þannig urðu sveitarfélög 43. Eina sveitarfélagið þar sem Frelimo-flokkurinn vann ekki, þrátt fyrir harða kosningabaráttu, var hafnarborgin Beira. Þing- og forsetakosningar eru einnig fyrirhugaðar 2009. Stjórnarflokkrinn hefur valið núverandi forseta, Armando Emílio Guebuza, sem frambjóðanda sinn í forsetakosningunum. Ný kosningalög voru samþykkt í landinu 2006.

Afkoma þjóðarbúsins var mjög góð 2008. Verg landsframleiðsla á raunvirði jókst um 7,6% á fyrsta misseri, borið saman við 8% árið 2007. Hagvöxtur í Mósambík var 6,5% á ársgrundvelli árið 2008. Á núverandi verðlagi var verg landsframleiðsla árið 2008 9,8 milljarðar bandaríkjadalas og verg landsframleiðsla á mann, byggt á kaupmáttarjöfnuði, 852 bandaríkjadalir.

Þróunarsamvinna þSSÍ

Starfsemi skrifstofu þSSÍ gekk samkvæmt áætlun fram í september 2008. Umfang starfseminnar jókst á þessum tíma og öll verkefni voru á áætlun. Unnið var að undirbúningi nýrra verkefna sem gert var ráð fyrir að hæfust síðar á árinu eða á næsta ári. Vegna efnahagsástandsins á Íslandi var undirbúningur að þessum nýju verkefnum þó stöðvaður og dregið úr framkvæmdahraða í ýmsum yfirstandandi verkefnum.

Fjöldi íslenskra starfsmanna hélst óbreyttur út árið. Fjórir sérfræðingar í fullu starfi unnu áfram að framkvæmd verkefna. Í lok ársins hætti þó verkefnisstjóri félagslegra verkefna hjá þSSÍ til þess að halda áfram námi sínu. Einn staðarráðinna sérfræðinga þSSÍ tók verkefni hennar yfir að hluta.

Mannlíf í Maputo
Street shot from Maputo

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

Support to the Health Sector

ICEIDA has been cooperating with the Icelandic Red Cross (IRC) and the Mozambique Red Cross Society (CVM) in the health sector since 2000. A second community based health care project in Maputo Province started in 2005, in the seven communities of Chibucutso in Manhica district. This was a result of discussions between the CVM and the Ministry of Health (MoH) on vulnerable communities within the province. The CVM is responsible for the implementation of the project with technical support from IRC and financial support from IRC and ICEIDA. The projects have three main objectives; to facilitate access to health services, to develop community based health activities with the help of trained volunteers, and to strengthen the local structures of the CVM. The Health Care Centre built in Chibucutso and handed over to MoH in late 2007 has been operating according to plan. Health volunteers and traditional birth attendants in both locations continued to render services to the communities. Construction of latrines and an office for the local committee in Chibucutso were started and the district office in Manhica was finalised. An evaluation of the projects was made in 2008, stating that the main objectives of the projects had been attained. Among the recommendations were increased HIV prevention work, increased number of volunteers, and adding sustainable income generating activities. Some aspects of the management of these integrated projects need to be improved in order to secure sustainability.

ICEIDA also supported a minor rehabilitation of the CVM provincial offices in Matola.

Support to the Social Sector

In the framework of the bilateral cooperation between Mozambique and Iceland in the social sector, ICEIDA has provided technical, material and financial support to the Ministry of Women's Affairs and Social Welfare (MMAS) and the Ministry of Education and Culture (MEC) in implementing two social projects.

The MMAS project entitled “MMAS Institutional Capacity Building Project, including Advocacy and the Human Rights of Women” began in August 2007 and its conclusion is envisaged for December 2008. However, to allow finalisation of the activities not concluded in 2008, such as consultancies and training in various areas, the project supervision group formed by ICEIDA and MMAS has recommended its extension to May 2009. This is a project with a multi-sector approach, involving the central bodies of the MMAS, namely the National Women's Directorate (DNM), the Human Resources Directorate (DRH), the Studies and Planning Directorate (DEP) and the National Social Welfare Directorate (DNAS) and the provincial bodies (the Provincial Directorates of Women's Affairs and Social Welfare (DPMAS) in Maputo province, Maputo City, Gaza and Inhambane).

The main objective of the project is to strengthen the institutional capacity of the MMAS in defining policies and strategies that seek to improve planning, supervision, management, attendance and publicising the rights of the social welfare target group, particularly women. One of the relevant activities held under the project (through the DNM) was drawing up the National Plan to Prevent and Combat Violence against Women, which was approved by the Council of Ministers in October. This plan defines the roles and responsibilities of the various governmental and non-governmental actors who intervene in the area of violence, as well as mechanisms to monitor and evaluate the activities undertaken by these actors. With the support of ICEIDA, the DNM began to design and install a database on gender profile in Mozambique. This was a pilot piece of capacity building, which allowed the testing of files and methods for gathering information that will sustain the database.

Continuing the activities of advocacy and the human rights of women begun in 2007, the MMAS, through the Mozambican Association of Women Legal Pro-

Stuðningur við heilbrigðismál

ÞSSÍ hefur átt í samstarfi við Rauða kross Íslands (RKÍ) og Rauða kross Mósambíkur (RKM) á svíði heilbrigðismála frá árinu 2000. Öðru samfélagsverkefni á svíði heilsugæslu í Maputo-sýslu var komið á laggirnar 2005 í samfélögnum sjó í Chibucutso í Manhica-héraði. Þetta var árangur viðræðna milli RKM og heilbrigðisráðuneytisins um veikburða samfélög í þeiri sýslu. RKM sér um framkvæmd verkefnisins og nýtur til þess tæknilegrar aðstoðar RKÍ, sem og fírstuðnings frá ÞSSÍ og RKÍ. Markmið verkefnanna eru þríþætt: að auðvelda aðgang að heilbrigðispjónustu, þróa samfélagsbundna heilbrigðisstarfsemi með aðstoð þjálfanda sjálfboðaliða og að styrkja staðbundið skipulag RKM. Heilsugæslumiðstöðin, sem var byggð í Chibucutso og afhent heilbrigðisráðuneytinu síðla árs 2007, hefur starfað samkvæmt áætlun. Sjálfboðaliðar í heilbrigðispjónustu og yfirsetukonur á báðum stöðum veittu samfélögnum áfram þjónustu sína. Hafin var smíði kamra og skrifstofu fyrir staðarnefndina í Chibucutso og lokið frágangi héraðsskrifstofu í Manhica. Lagt var mat á verkefnin árið 2008 og fram kom að helstu markmiðum verkefnanna hafði verið náð. Meðal tillagna var aukið forvarnarstarf vegna HIV, fjölgun sjálfboðaliða og nýsjálfbaðar starfsemi sem gefur af sér tekjur. Bæta þarf úr nokkrum þáttum við stjórn þessara sampættu verkefna til að tryggja sjálfbærni.

ÞSSÍ hefur einnig stutt minniháttar endurnýjun sýsluskrifstofa RKM í Matola.

Stuðningur við félagsmál

Innan ramma tvíhlíða samstarfs Mósambíkur og Íslands í félagslega geiranum hefur ÞSSÍ veitt kvenna- og félagsmálaráðuneytinu (MMAS) og mennta- og menningarmálaráðuneytinu (MEC) tæknilegan, efnislegan og fjárhagslegan stuðning við framkvæmd tveggja félagslegra verkefna.

Verkefni kvenna- og félagsmálaráðuneytisins, sem kallast *MMAS Institutional Capacity Building Project, including Advocacy and the Human Rights of Women*, hófst í ágúst 2007 og er gert ráð fyrir að því muni ljúka í desember 2008. Umþjónarhópur verkefnisins, sem ÞSSÍ og kvenna- og félagsmálaráðuneytið komu á fót, mælti þó með því að verkefnið yrði framlengt til maí 2009 þannig að unnt væri að ljúka þeim þáttum sem ekki tókst að koma í framkvæmd 2008, s.s. ráðgið og þjálfun á ymsum svíðum. Í þessu verkefni er beitt fjölgeiranálgun (e. multisectoral approach) með þátttökum stofnana kvenna- og félagsmálaráðuneytisins, þ.e. deildum jafnréttis (DNM), mannaúðs (DEP), félagslegra aðgerða (DNAS) og sýsluskrifstofa málefna kvenna og félagslegra málefna (DPMAS) í Maputo-sýslu, Maputo-borg, Gaza og Inhambane.

Helsta markmiðið með verkefninu er að bæta þekkingu og færni innan kvenna- og félagsmálaráðuneytisins í því að skilgreina stefnur og aðferðir þar sem leitast er við að bæta áætlanagerð, eftirlit, stjórun, þátttökum og að kynna réttindi félagslega markhópsins, einkum kvenna. Einn þeirra þátta, sem falla undir verkefnið (á vegum jafnréttisdeildar, DNM), er að gera landsáætlun um að koma í veg fyrir og berjast gegn ofbeldi gegn konum, *National Plan to Prevent and Combat Violence against Women*, sem ráðherraráðið samþykkti í október. Í þessari áætlun eru skilgreind hlutverk og ábyrgð aðila sem láta ofbeldismál til sín taka, bæði opinberra aðila og frjálsra félagsamtaka, svo og þau kerfi sem notuð eru til eftirlits og mats á starfsemi á vegum þessara aðila. Jafnréttisdeildin hefur með stuðningi ÞSSÍ hafið þróun og uppsetningu gagnabanka í Mósambík sem aðgreinir upplýsingar eftir kyni. Þetta tilraunaverkefni við uppbyggingu þekkingar og færni fer í prófarin skráa og aðferða við upplýsingaöflun sem gagnagrunnurinn byggir á.

Í áframhaldandi baráttu fyrir mannréttindum kvenna, sem var tekin upp 2007, fékk kvenna- og félagsmálaráðuneytið samtök kvenlögfraðinga í Mósambík, *Mozambican Association of Women Legal Professionals*, og sýsluskrifstofur málefna kvenna og félagslegra málefna til að taka að sér fræðslu fyrir aðgerðarsinna í mannréttindamálum sem voru m.a. þjálfarar, héraðsstjórar og sam-

fessionals and the Inhambane and Gaza DPMAS, trained human rights activists, including trainers, district directors and community leaders. Also, in the context of promoting and publicising rights, and the policies and intervention strategies of the Mozambican government in the Women's Affairs and Social Welfare Sector 1,000 copies of brochures were published, and messages were designed for broadcasting on radio and television.

In the human resources area, a survey was made of the training needs of the MMAS staff, which led to the drafting of a report on MMAS training needs, and the Ministry's Staff Development Plan for the next ten years, which is still under analysis. Apart from this, in order to improve planning and draw up the Balance Sheet on the Economic and Social Plan, the DEP staff, in partnership with staff from the DNAS and from the National Social Welfare Institute, trained staff from the 11 DPMAS in the country in how to use the guide for drawing up the Balance Sheet on the Economic and Social Plan (PES). This is an important instrument of the Mozambican government that sets out the targets and defines the indicators that make it possible to assess its performance.

With the funds intended for the provinces, the DPMAS defined several priority actions. Gaza province continued to train women's associations in agricultural processing, and the promotion of children's rights, and also trained social actors in the area of disability. For its part, Inhambane province undertook supervision in the Inharrime and Jangamo districts in order to set up community committees and to go along with activities of the sector. It held seminars on human rights, as mentioned earlier. Finally, Maputo province prioritised advocacy campaigns on human rights in Marracuene district.

In the context of the partnership with MEC, in March an agreement was signed between ICEIDA and MEC to implement the project "Expanding Adult Education and Life Skills in Jangamo District", which is to last for a period of four years (2008-2011). The main objective of this project is to assist the Mozambican Government, through the Jangamo District Education, Youth and Technology Service, and its direct partners (District Health, Women's Affairs and Social Welfare Service, and District Economic Activities Service) in reducing poverty through literacy and endowing the communities with life skills. The project was formally launched in Jangamo in April, activities commencing in May. Project activities entailed training in literacy and life skills, acquiring vari-

ous materials, including motorcycles (one for each partner involved in the project), furniture, office, computer and educational material for the District Services for Education office (SDEJT). Monitoring visits were carried out, making it possible to observe aspects in need of improvement, both in regard to the training and the activities, such as drawing up guidelines and manuals accessible to the facilitators of the life skills courses. Several meetings were held, in both Jangamo and Maputo, with the participation of all those involved in project activities, including the teams that form part of the project structure. Under this project, the blueprint for the SDEJT offices was also approved, and visits to exchange experience in the area of life skills took place both within and beyond the province, for example Inhassoro district in Inhambane and Dondo district in Sofala, to learn what is being done in regard to low cost buildings and small businesses. In order to promote interaction, integration and synergies between the various sectors of the government in Jangamo, ICEIDA in Jangamo played a preponderant role in coordinating meetings between governmental and non-governmental partners.

Following the 2006 request to assist and supply some of the primary schools in Maputo city with school furniture and to improve the sanitation at the schools, ICEIDA and Directorate of Education in Maputo wrote a paper called "Upgrading of Primary Schools in Maputo City – A Proposal for Assistance". By the end of 2008, ICEIDA had assisted eight schools, with a school population of 15,790 pupils. The last two schools assisted in 2008 have a population of 5,772 pupils.

Support to the Fisheries Sector

ICEIDA's co-operation with the Ministry of Fisheries (MoF) in Mozambique dates back to 1995 and has developed in accordance with Mozambique government priorities.

Assistance to the fisheries quality system in Mozambique, the Fish Inspection Institute (INIP), continued in 2008. INIP now operates in seven different communities around the country which handle among others the following: issuing of licenses for fishing vessels, landings and possessing facilities and aquaculture processing plants, issuing of export and imports certificates and running of five laboratories around the country. The employees are around 100, most of them having considerable education by now and have been trained for various different operations of INIP.

All of the activities ICEIDA has been supporting through agreements and implementing in cooperation with INIP have now been completed. The cooperation between INIP and ICEIDA has been ongoing since 1995.

The two main supporting areas in 2008 were the continued development of a database and preparation for accreditation of the laboratories. An Icelandic expert was hired to review the accreditation documents and it is envisaged that the accreditation will be concluded within 18 months. The pre-application for accreditation may take place in June-July 2009. The final deadline for accreditation established by the EU is 2010. The preparation for accreditation was finished by the end of December 2008 for the Maputo and Beira laboratories, and thereby the project agreement between ICEIDA and the MoF, which came to an end at the same time, had been fulfilled. At the Quelimane laboratory there is still a need for additional work to prepare accreditation. The establishment of a database into which all inspection data is entered has been mostly completed, but there is still a need for more technical support and the purchasing of computer equipment. The development of the database has been improved and a training programme, together with a consultancy, was implemented in Maputo in April 2008. The Fish Inspection Institute (INIP) is now present in the northern provinces of Nampula and Cabo Delgado, with two new laboratories, which were built and technically established in 2007 and completed in 2008. In addition, accommodation for INIP delegates in both places was provided with fur-

félagsleiðtoga. Enn fremur voru gefin út 1.000 eintök af bæklingum til kynningar og auglýsingar á réttindum, stefnum og aðgerðaráætlunum yfirvalda í Mósambík er varðar málefni kvenna og félagsleg málefni, auk þess sem skilaboð voru samin til útsendingar í útvarpi og sjónvarpi.

Gerð var könnun, á sviði mannaúðsmála, á fræðslubörf starfsmanna í kvenna- og félagsmálaráðuneytinu og í kjölfarið voru tekin saman drög að skýrslu um slíka þörf og starfsþróunaráætlun ráðuneytisins til næstu tíu ára en enn er verið að greina hana. Í því skyni að bæta skipulag og gerð efnahagsreiknings fyrir efnahags- og félagsmálaáætlunina (PES) tók mannaúðsdeildin (DAP) að sér, í samstarfi við starfsfólk hjá deild félagslegra aðgerða, fræðslu starfsfólks á hinum 11 sýsluskrifstofum landsins málefna kvenna og félagslegra málefna um gerð efnahagsreiknings vegna PES-áætlunarinnar. Þetta er mikilvægt tæki fyrir stjórnvöld í Mósambík þar sem fram koma markmið og vísar skilgreindir sem gera mat á frammistöðu mögulegt.

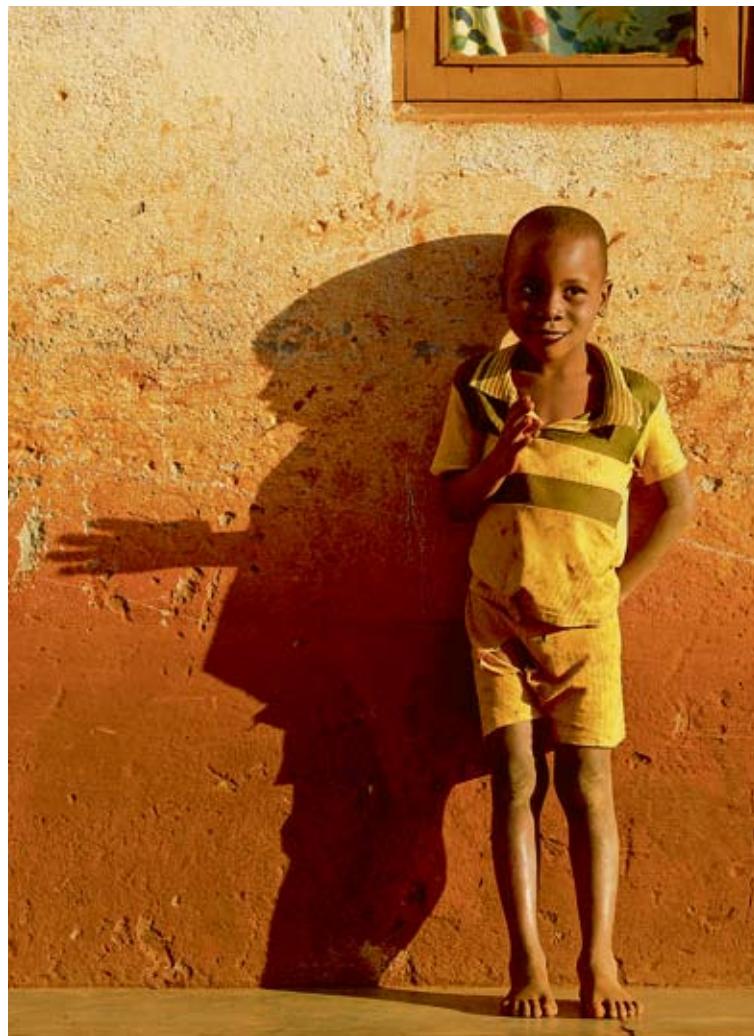
Sýsluskrifstofur málefna kvenna og félagslegra málefna (DPMAS) hafa skilgreint nokkrar forgangsaðgerðir með því fjármagni sem er ætlað sýslunum. Gaza hélt áfram þjálfun hjá samtökum kvenna í landbúnaðarvinnslu og kynningu á réttindum barna, auk þess að þjálfa aðila í málefnum fatlaðra. Inhambane-sýslan hefur fyrir sitt leitið að sér umsjón í héruðunum Inharrime og Jangamo með því að koma á laggirnar samfélagsnefndum og starfa að verkefnum í geiranum. Á hennar vegum var haldin málstofa um mannréttindi, eins og áður er getið. Loks hefur Maputo-sýsla sett í forgang mannréttindaherferð í Marracuene-héraði.

Í tengslum við samstarf við mennta- og menningarmálaráðuneytið (MEC) var í mars skrifað undir samning milli þSSÍ og ráðuneytisins um framkvæmd verk-efnis um fullorðinsfræðslu og lífsleikni í Jangamo-héraði, *Expanding Adult Education and Life Skills in Jangamo District*, sem mun standa yfir í fjögur ár (2008-2011). Helsta markmiðið með þessu verkefni er að styðja ríkisstjórn Mósambíkur, með hjálp mennta-, æskulýðs- og tæknipjónustu Jangamo-héraðs og beinna samstarfsaðila hennar (héraðsheilsugæslunnar, kvenna- og félagsþjónustunnar og efnahagsþjónustu héraðsins), við að draga úr fátækt með auknu læsi og lífsleikni í samfélögunum. Verkefnið var ýtt úr vör í Jangamo í apríl og hófst starfsemið í maí. Starfið fólst í lestrarþjálfun og lífsleiknibjálfun, kaupum á ýmiss konar vörum, s.s. mótorhjólum (einu fyrir hverja stofnun sem tekur þátt í verkefnið), húsgögnum, skrifstofu, tölvu og kennsluefni fyrir skrifstofu menntapjónustu héraðsins (SDEJT). Farið var í eftirlitsferðir og þannig gafst tækifæri til að kanna hvaða þætti mætti lagfæra, bæði að því er varðar þjálfun og starf á borð við gerð leiðbeininga og handbóka fyrir leiðbeinenda á lífsleikninámskeiðum. Nokkrir fundir voru haldnir, bæði í Jangamo og Maputo, með þátttöku allra þeirra sem komu að starfsemi tengdu verkefnið, þ.m.t. þeir hópar sem eru hluti af skipulagi verkefnisins. Á vegum verkefnisins var auk þess samþykkt hönnun SDEJT-skrifstofanna og farið í heimsóknir innan og utan sýslunnar til að skiptast á reynslu á sviði lífsleikni, s.s. í Inhassoro-héraði í Inhambane og Dondo-héraði í Sofala, og til að kynna því hvernig farið er að í tengslum við ódýrar byggingar og lítil fyrirtæki. ÞSSÍ í Jangamo tók að sér að samræma fundi opinberra aðila og frjálsra félagsamtaka til að ýta undir gagnkvæm áhrif, samþættingu og samvirkni á hinum ýmsu sviðum stjórnsýslunnar í Jangamo.

ÞSSÍ og menntamáladeildin í Maputo undirrituðu skjal, *Upgrading of Primary Schools in Maputo City – A Proposal for Assistance*, í kjölfar beiðni sem barst 2006 um að aðstoða og útvega grunnskólunum í Maputo skólahúsgögnum og að bæta hreinlætisaðstæður í skólunum. Í árslok 2008 hafði ÞSSÍ aðstoðað átta skóla með alls 15.790 nemendum. Nemendafjöldinn í síðustu tveimur skólunum sem nutu aðstoðar 2008 er 5.772.

Stuðningur við fiskimál

Samstarf ÞSSÍ og sjávarútvegsráðuneytisins í Mósambík hófst árið 1995 og hefur þróast í samræmi við forgangsröðun stjórnvalda í Mósambík.

Aðstoð við fiskgæðakerfið, þ.e. Fiskeftirlitsstofnunina, í Mósambík hélt áfram á árinu 2008. Stofnunin hefur nú starfstöðvar í sjö samfélögum viða um landið sem annast leyfisveitingar fyrir fiskskip, löndunarstöðvar og fiskvinnslu-fyrirteki og fiskeldisstöðvar, útgáfu inn- og útflutningsskjala og rekur auk þess fimm rannsóknastofur viðsvegar um landið. Þar starfa u.p.b. 100 starfsmenn sem hafa flestir nú orðið tölverða menntun og hafa hlotið mismunandi sérþjálf-un til starfa hjá stofnuninni.

Allri þeirri starfsemi, sem ÞSSÍ hefur stutt á grundvelli samninga og framkvæmt í samstarfi við Fiskeftirlitsstofnunina, er nú lokið. Samstarf Fiskeftirlitsstofnunarinnar og ÞSSÍ hefur staðið frá 1995.

Þau tvö svið sem fengu mestan stuðning 2008 voru áframhaldandi þróun gagna-grunns og undirbúnings fyrir faggildingu rannsóknarstofanna. Íslenskur sér-fræðingur var ráðinn til að fara yfir faggildingsarkjölin og er gert ráð fyrir að fag-gildingu verði lokið innan 18 mánaða. Mögulega verður unnt að leggja fram forumsókn vegna faggildingar í júní eða júlí 2009. Evrópusambandið hefur gefið frest til 2010 til að ljúka faggildingu. Undirbúningi fyrir faggildingu samkvæmt verkefnasamningi ÞSSÍ og sjávarútvegsráðuneytisins, var lokið í desemberlok 2008 fyrir rannsóknarstofurnar í Maputo og Beira og þar með hefur sá samningur verið uppfylltur. Enn liggur fyrir nokkur vinna til undirbúnings faggildingar fyrir rannsóknarstofuna í Quelimane. Lokið er að mestu uppsetningu gagnagrúnns sem mun hýsa eftirlitsgögn en þörf er fyrir frekari tækniaðstoð og festa þarf kaup að tölvubúnaði. Gagnagrúnurinn var verulega bættur á árinu, og í Maputo var komið til framkvæmda þjálfunaráætlun og ráðgið í apríl 2008. Fiskeftirlitsstofnunin hefur nú rannsóknaraðstöðu með tilkomu tveggja nýrra rannsóknarstofa í norðursýslunum Nampula og Cabo Delgado sem voru reistar og búnar tæknibún-

niture and equipment. Both were set up with ICEIDA support. The official opening of the new laboratory in Angoche took place in March 2008. In September, the new laboratory in Nacala was officially opened.

The Fish Research Project at Cahora Bassa – Phase II continued in 2008 and is expected to be concluded in December 2010. The scientific and capacity building components have been implemented successfully. Data collection and analysis have taken place with sound routines established. Two senior officials continued their studies in the Masters and PhD programme on subjects related to the Cahora Bassa reservoir. The procurement and acquisition of equipment (boats and an APNA instruments) have taken place.

The implementation of the “Fish Quality Assurance of Fish Handling and Processing in Mozambique” continued in 2008. The planned activities have now been implemented successfully. Major achievements have been made, including the rehabilitation of the project office, acquisition of equipment, development of educational material, training of teachers and the running of courses for the fishing industry with focus on HACCP quality insurance-techniques and traceability-techniques of small-scale fish production. An external audit took place in November 2008, which recommended options for an extension phase. The final audit report was delivered in December 2008.

A new project, “Institutional Capacity Development for Sustainable Aquaculture”, started in May 2008 and is planned to run until December 2012. The overall performance was positive and major activities that have taken place include a consultancy for the establishment of the basic routines to run the project, activities related to capacity building (attendance at training courses, seminars and BSc programmes on aquaculture) and procurement of literature on aquaculture. However, there were delays in the development of a database, scholarship for MSc studies in Iceland, development of short course and support for the establishment of the Aquaculture Institute (INAQUA).

ICEIDA has been assisting the Ministry of Fisheries by supporting the establishment of an education management unit in the Human Resource Division. The planned activities were successfully implemented in the 2007-2008 period. Major achievements include attendance at a training course on Human Resource Management, a consultancy to identify the education needs within the fisheries sector and acquisition of a vehicle for the Unit. The project came to an end in 2008 and the final report was submitted to ICEIDA at the end of 2008. ICEIDA supported MoF with funding to develop a database for externally funded projects. This activity was approved in October and begun in November 2008. It is envisaged that the database will be ready by March-April 2009. Two new proposals were submitted by the MoF to ICEIDA in 2008, one for supporting INIP in capacity building and finishing the database and the other for supporting IIP in building a research station for fish farming.

Gender Mainstreaming

ICEIDA is involved in several projects where gender mainstreaming takes precedence. A new adult literacy project commenced in 2008 where emphasis is placed upon gender equality, the empowerment of women and reaching out to the poorest groups. Furthermore, improvements have been made to school facilities in Maputo, where the aim is, amongst others, to improve the access of girls to education. ICEIDA supports NGOs with financial contributions, in particular those which work to improve the circumstances of women and their families. ICEIDA has firmly supported the Ministry of Women and Child Development since its foundation in 2000.

aði 2007-2008. Að auki voru útveguð húsgögn og búnaður fyrir húsnaði fulltrúa Fiskeftirlitsstofnunarinnar á báðum stöðum og veitti PSSÍ einnig þann stuðning. Nýja rannsóknarstofan í Angoche var opnuð formlega í mars 2008. Í september var röðin komin að því að opna nýju rannsóknarstofuna í Nacala.

Fiskirannsóknarverkefnið í Cahora Bassa, II. áfangi, hélt áfram 2008 og er áætlað að verkefninu ljúki í desember 2010. Vísindapættinum og þætti er varðar uppbyggingu á færni og þekkingu innan viðkomandi deildar Hafrannsóknarstofnunarinnar á svæðinu hefur verið komið til framkvæmda með fullnægjandi hætti. Gagnasöfnun og greiningu er lokið og starfsferlum komið á við hljóðmælingar í vatninu. Tveir embættismenn hjá stofnuninni héldu áfram í mastersnámi annars vegr og doktorsnámi hins vegar í greinum sem tengast uppistöðulóninu í Cahora Bassa. Búið er að útvega og kaupa búnað (bátar og APNA-mælingatækji).

Framkvæmd verkefnisins *Fish Quality Assurance of Fish Handling and Processing in Mozambique* var haldið áfram 2008. Öllum áætluðum starfspáttum hefur verið komið til framkvæmda með góðum árangri. Miklir áfangar hafa náðst, þ.m.t. endurnýjun skrifstofu verkefnisins, kaup á búnaði, þróun kennsluefnis, þjálfun kennara og námskeiðahald fyrir fiskiðnaðinn með áherslu á HACCP-gæðatryggingartækni og rekjanleikartækni í framleiðslu fiskafurða á vegum einstaklinga og smærri fyrirtækja. Ytri úttekt var gerð í nóvember 2008 og í henni var mælt með leiðum til að framlengja verkefnið. Lokaúttekt var lögð fram í desember 2008.

Nýtt verkefni, *Institutional Capacity Development for Sustainable Aquaculture*, hófst í maí 2008 og er áætlað að því muni ljúka í desember 2012. Almennt hefur verkefnið gengið vel og mikil starf verið unnið, m.a. ráðgjöf varðandi grunn-aðferðir við framkvæmd verkefnisins, starf tengt uppbyggingu þekkingar og færni (þátttaka á þjálfunarnámskeiðum, málstofum og háskólagrunnnámi í fiskeldi) og kaup á lesefni um fiskeldi. Tafir urðu þó á þróun gagnagrunns, styrkjum til meistaranaðs á Íslandi, þróun stuttra námskeiða og stuðningi við stofnun Fiskeldisstofnunarinnar (INAQUA).

PSSÍ hefur aðstoðað sjávarútvegsráðuneytið við að koma á fót menntastjórnunarteymi í mannaúðsdeildinni. Vel tókst að ljúka skipulögðum verkpáttum á tímabilinu 2007-2008. Mikill árangur náðist, m.a. varðandi þátttöku á þjálfunarnámskeiði um mannaúðsstjórnun, ráðgjöf varðandi greiningu á menntunarþörf inn sjávarútvegsgeirans og kaup á ökutækni fyrir eininguna. Verkefninu lauk 2008 og lokaskýrsla afhent PSSÍ í lok sama árs. PSSÍ studdi sjávarútvegsráðuneytið við fjármögnun vegna þróunar gagnagrunns fyrir verkefni sem utanaðkomandi aðilar styðja. Þetta starf var samþykkt í október og hófst í nóvember 2008. Áætlað er að gagnagrunnurinn verði tilbúinn til notkunar í mars-apríl 2009. Sjávarútvegsráðuneytið lagði árið 2008 tvær nýjar tillögur fyrir PSSÍ, aðra vegna stuðnings við uppbyggingu á þekkingu og færni hjá Fiskeftirlitsstofnuninni og til að ljúka gerð gagnagrunnsins og hina til stuðnings Fiskrannsóknarstofnuninni (IIP) vegna byggingar rannsóknarstöðvar fyrir fiskeldi.

Sambætting kynjasjónarmiða

PSSÍ vinnur að ýmsum verkefnum þar sem sambætting kynjasjónarmiða eru í fyrirrumí. Nýtt fullorðinsfræðsluverkefni hófst 2008 en þar er lögð áhersla á kynjajafnrétti, sjálfseflingu kvenna og að ná til fátækstu hópanna. Þá hefur verið unnið að endurbótum á aðbúnaði í skólum í Mapútó en miða þær m.a. að því að bæta aðgengi stúlkna að námi. PSSÍ styrkir frjáls félagasamtök í landinu með fjárfamlögum, einkum þau sem vinna að því að bæta aðstæður kvenna og fjölskyldna þeirra. PSSÍ hefur rækilega stutt kvennamálaráðuneytið allt frá stofnun þess árið 2000.

UGANDA

ÚGANDA

Introduction

In February 2008, an agreement was reached on how to end the confrontations between the Government and the Lord's Resistance Army (LRA), which had been ongoing since 1987. Peace talks were finally held in 2006, after a nearly 20 years' period of conflict, which had caused much suffering to the inhabitants in the north of Uganda. Around 1.7 million people had been displaced as a direct result of the conflict and living in refugee camps for years on end. A truce was finally achieved in 2006, bringing with it, for the people in the disputed areas, the hope of peace. They began to return to their homelands and by September 2008 some 60% had returned. However, the LRA leader, Joseph Kony, did not attend either of the two signing ceremonies, which had been organised, and, therefore, no peace agreement has been signed to this date. Conflict broke out again in December 2008 when the combined armed forces of the Democratic Republic of the Congo, South Sudan and Uganda attacked the LRA headquarters in the eastern part of Congo to defeat the LRA. Alongside the peace talks, a wide-ranging development and reconstruction plan for the northern part of Uganda was made with the participation of the country's main donors, and the

Uganda's economy and it is expected to cause a recession and a decrease in both exports and economic growth over the coming years. Similarly, it may also be expected that contributions from donor countries, intended for development and reconstruction in the country, will be reduced.

Corruption has been a serious problem in Uganda and has become even more prevalent than before. In 2007, the country ranked at a position 126 among 180 countries on the Transparency International list and the World Bank estimates that over US\$ 300 million are lost annually due to corruption. Debate on corruption was prominent in 2008, primarily due to the extensive coverage given to three large corruption cases concerning the finances of the 2007 Commonwealth Meeting, purchase of land by the Ugandan National Social Security Fund (NSSF), and support by the Global Fund to the HIV/AIDS struggle in Uganda. In his keynote speech introducing the 2008/9 budget, Uganda's President, Museveni, declared the fight against corruption, along with the development of the country's road network, as top priority as these were prerequisites for development in Uganda.

Uganda - Key Figures

Land area	241,139 km ²
Population	31.9 million
Population growth rate	3.2%
GDP per capita PPP	1,257 US\$
GDP growth rate	6.9%
Life expectancy at birth	49.7 years
Adult literacy rate (age 15 and above)	66.8%
HIV/AIDS prevalence	6.7%
ICEIDA contribution 2008	3,203,677 US\$

Statistical Sources: Economist Intelligence Unit; Country Report Uganda March 2009 and Human Development Report 2007/08, published by the United Nations Development Programme

aim was to implement this plan immediately in 2008. As it turned out, the decision was taken by the government to postpone implementation of this plan for one year. Therefore, there is some uncertainty concerning the future of the reconstruction in north Uganda.

Uganda's Poverty Eradication Plan has been in operation since 1997, but was reviewed in 2007. Early in 2008, a draft was completed for a new National Development Plan and was widely approved of by both locals and Uganda's main donors. Under this new plan, Uganda's ownership is better ensured and it is expected that the country's share will increase further through direct contributions to the national budget, whereas project support, which characterised the former plan, will be reduced. Implementation of the new plan was to commence in the middle of 2008, but the authorities decided to postpone it to the next financial year.

Uganda's economic growth was 6.9% in 2008. Agriculture, including fisheries, continued to be the largest sector, although services continue to grow. The international financial crisis at the end of 2008 had little direct effect on Uganda, leaving the banks, for example, unaffected. However, the crisis may still affect

ICEIDA's Development Cooperation

Development cooperation between Iceland and Uganda was in 2008, as before, concerned with the implementation of projects in the fields of adult literacy, rural development, entrepreneurship training programmes and fisheries. The aim had been to increase aid at the beginning of the year, such as in the field of fish quality control, but due to the state of international financial affairs, coupled with the recession in Iceland, there was some decrease at the end of the year and the implementation of new projects was, for example, postponed.

In April 2008, a new Country Director, Árni Helgason, former Country Director in Sri Lanka, took over from Ágústa Gísladóttir who was leaving after a period of four years in Uganda. Similarly, a new project manager of fisheries, Gunnar Þórðarson, came to work. The local project officer of adult literacy, Edward Kabangoya, retired in September after five years with ICEIDA and was replaced by Maria Goreng Ssenyomo.

Inngangur

Í febrúar 2008 náðist samkomulag um hvernig bundinn yrði endir á ófrið stjórnvalda og Frelshers Drottins (Lords Resistance Army, LRA) sem hófst árið 1987. Samningaviðræður hófust loks árið 2006 og hafði ófriður þá staðið nær óslitinn í rúmlega tuttugu ár, íbúum í norðurhluta Úganda til ómældra þjáninga. Um 1,7 milljónir manna höfðu flosnað upp frá heimilum sínum vegna ófriðarins og dvalið í flóttamannabúðum árum saman. Vopnahlé hafði komist á 2006 og við það vaknaði von í brjósti íbúa af átakasvæðum um frið og þeir tóku að streyma til átthaganna úr flóttamannabúðum og höfðu um 60% þeirra snúið heim í september 2008. En leiðtogi LRA, Joseph Kony, mætti til undirritunar friðarsamkomulagsins í hvorugt skiptið sem það hafði verið skipulagt og því var það aldrei undirritað. Átök brutust síðan aftur út í desember 2008 þegar sam-eiginlegir herir Lýðveldisins Kongó, Suður-Súdan og Úganda gerðu atlögu að höfuðstöðvum LRA í austurhluta Lýðveldisins Kongó til að ganga milli bols og höfuðs á LRA. Samhliða friðarviðræðum var gerð umfangsmikil þróunar- og uppbyggingaráætlun fyrir Norður-Úganda með þátttöku helstu framlagsríkja landsins og stefnt að því að hrinda henni í framkvæmd strax á árinu 2008.

efnahag Úganda en reiknað er með að hún valdi samdrætti og að útflutningur og hagvöxtur minnki á næstu árum. Einnig má ætla að framlög framlagsríkja til þróunar og uppbyggingar í landinu dragist að sama skapi saman.

Spilling hefur verið mikið vandamál í Úganda og færst í aukana ef eitthvað er. Á árinu 2007 var landið flokkað númer 126 af 180 löndum á lista Transparency International og metur Alþjóðabankinn að yfir 300 milljónir USD glatist á ári hverju í Úganda vegna spillingar. Á árinu 2008 var umræðan um spillingu áber-andi, einkum voru til umfjöllunar þrjú stórr spillingarmál sem tengdust fjármál-um samveldisfundarins 2007, landakaupum lifeyrissjóðs Úganda (NSSF) og stuðningi Global Fund við HIV/Aids baráttuna í Úganda. Í stefnuræðu sinni við kynningu fjárlaga fyrir 2008/2009 setti Museveni, forseti landsins, baráttuna gegn spillingu, ásamt uppbyggingu í vegasamgöngum, í algjörum forgang enda væri það forsenda fyrir framþróun í Úganda.

Úganda – Helstu lykiltölur

Flatarmál	241.139 km ²
Mannfjöldi	31,9 milljónir
Fólksfjölgun	3,2%
VLF á mann, jafnvirðisgildi (PPP)	1.257 US\$
Hagvaxtarprósenta (VLF)	6,9%
Lífslíkur við fæðingu	49,7 ár
Læsi (15 ára og eldri)	66,8%
Tíðni HIV/alnæmis	6,7%
Framlag þSSÍ 2008	282.147.838 ISK

Heimildir: Economist Intelligence Unit; Country Report Uganda March 2009 og Human Development Report 2007/08, útgefið af: the United Nations Development Programme

Ákvörðun var reyndar tekin af stjórnvöldum um að fresta framkvæmd hennar um eitt ár. Nokkur óvissa er því um framtíðina hvað uppbyggingu í norðrinu varðar.

Áætlun um eyðingu fátæktar í Úganda (The Poverty Eradication Action Plan) hefur verið í framkvæmd síðan 1997 en var tekin til endurskoðunar á árinu 2007. Snemma árs 2008 voru tilbúin drög að nýrri þróunaráætlun (National Development Plan) sem víðtæk samstaða var um meðal heimamanna og helstu veitenda þróunaraðstoðar til Úganda. Með nýju áætluninni er eignarhald Úganda betur tryggt og gert ráð fyrir að hlutur landsins muni aukast frekar með beinum framlögum til fjárlaga Úganda en dregið úr verkefnastuðningi sem var einkennandi við fyrri áætlun. Til stóð að hefja framkvæmd nýju þróunaráætlunarinnar um mitt ár 2008 en stjórnvöld ákváðu að fresta því til næsta fjárhagsárs.

Hagvöxtur Úganda var 6,9% árið 2008. Landbúnaður, að meðtoldum fiskveiðum, var áfram stærsti geirinn en þjónusta sækir stöðugt á. Alþjóðlegt efnahagshrun í lok árs 2008 hafði lítil bein áhrif í Úganda og urðu t.d. bankar þar ekki fyrir skakkaföllum. Ekki sér þó fyrir endann á áhrifum alþjóðlegrar fjármálakreppu á

Þróunarsamvinna þSSÍ

Þróunarsamvinna Íslands og Úganda á árinu 2008 beindist sem fyrr að framkvæmd verkefna á svíði fullorðinsfræðslu, byggðaþróunar, frumkvöðlafræðslu og fiskimála. Var stefnt að nokkurri aukningu framan af árinu, m.a. með nýju verkefni á svíði fiskgæðamála, en vegna alþjóðlegra þrenginga í efnahagsmálum og samdráttar á Íslandi var nokkuð dregið saman í árslok og m.a. frestað framkvæmd nýrra verkefna.

Umdæmisstjóraskipti urðu fyrri hluta árs í Úganda þegar fráfarandi umdæmisstjóri, Ágústa Gísladóttir, léti af störfum eftir fjögurra ára starf í Úganda og Árni Helgason, áður umdæmisstjóri á Srí Lanka, tók við í apríl 2008. Jafnframt kom til starfa nýr verkefnistjóri fiskimálaverkefna, Gunnar Þórðarson. Innlendir verkefnisfulltrúi í fullorðinsfræðslu, Edward Kabangoya, léti af störfum í september eftir 5 ára starf hjá þSSÍ og var Maria Goreng Ssenyomo ráðin í hans stað.

Verkamaður í Kampala
Worker in Kampala

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

Support to the Education Sector

Support to the Implementation of Uganda Functional Adult Literacy Programme (Non-formal education)

Support towards adult literacy and basic education consists of direct contributions towards the UN Millennium Development Goals, MDGs. The direct effects of support towards these two fields are: poverty eradication; educated and healthy society; gender equality and community empowerment; environmental sustainability; peace and security at individual, local and national levels. The Functional Adult Literacy Programme, FALP, is an intervention by the Ugandan government designed to reduce poverty through increasing literacy rates. The programme enables non-literate people to acquire literacy skills that will enable them to interpret written messages, reply to messages, work with figures, and participate in household and national development programmes. The programme enables the adult learners to continue their search for knowledge and skills that will help them improve the activities they are engaged in for the betterment of their lives and communities. The programme was designed for those who either completely missed out on the formal education system or those who dropped out in the early stages, with special emphasis on women. FALP operates in a decentralised manner in all the districts at each sub-county throughout the country.

Support at Local level

ICEIDA in Uganda began supporting the implementation of FALP in the hard-to-reach island communities on Lake Victoria in 2002. The support was initiated at the Ssese Islands in the Kalangala District and in 2005 the support was extended to the Buvuma and Koome islands of the Mukono District. During 2008, ICEIDA's main contributions to the implementation of FALP on the islands were as follows: capacity building of those implementing the programme, namely the district staff and FALP instructors at village level; conducting learners' proficiency tests, and operation of the 97 groups with 1,848 participants in Kalangala and 238 groups with 4,141 participants in the Buvuma and Koome islands in Mukono, a total of 335 groups with 5,989 adults taking part. Approximately 56% of the learners are women. The projects have increased the number of participants in the Small Business Course and Functional English for Adults along with the foundation of FAL in local languages. The weekly FALP pro-active radio programme broadcast in Luganda, one of Uganda's many local languages, and the advocacy of the instructors' associations in the two areas has played a significant part in encouraging participation in the programme. A total of 2,393 adults passed the annual national FALP proficiency test and were awarded certificates at the sub-county celebrations of the International Literacy Day in September 2008. Furthermore, the FALP project in the Kalangala District received additional funding from ICEIDA in 2008 to start the implementation of a sector-specific literacy programme in the fisheries sector, under the name "FAL in BMUs", aimed at training the members of all the 63 Beach Management Units in Kalangala. From October to December, training of 203 instructors and the district supervisors' team comprised of fisheries and community development officers took place.

Support at National level

Ministry of Gender, Labour and Social Development (MGLSD) received support, in the form of scholarships, technical assistance, research and material development and printing, for capacity building at the central level in regard to development of the FAL programme. In June 2008, the MGLSD went through a restructuring process with the result that a new department entitled Department of Community Development and Literacy was established, where the national Functional Adult Literacy Programme is now placed, therefore giving more attention to non-formal education and the literacy programme. In 2008, two needs assessments and baseline surveys were carried out in the fishing communities of Bugiri and Busia Districts in Eastern Uganda. The main findings showed that currently the majority of livelihoods in fishing communities are directly or indirectly linked to fishery activities. However, due to declining catches, the communities themselves are searching for ways to diversify their livelihood opportunities. The studies propose an ap-

Stuðningur við menntamál

Stuðningur við framkvæ fullorðinsfræðsluáætlunar (FALP) Úganda (óformlegt nám)

Stuðningur við fullorðinsfræðslu og grunnmenntun felst í beinu framlagi til þúsalddarmarkmiða S.p. Bein áhrif af stuðningi á þessum sviðum eru útrýming fátækta, menntað og heilbrigtr samfélag, jafnrétti kynjanna og sjálfsefling samfélagsins, sjálfbærni umhverfisins, friður og öryggi einstaklinga, staða og landa. FALP-áætlunin er aðgerð ríkisstjórnar Úganda til að draga úr fátækt með því auka hlutfall hagnýts læsra íbúa. Þessi áætlun gerir fólkI kleift að öðlast lesfærni þannig að þau geti skilið skrifleg skilaboð, svarað skilaboðum, unnið með tölur og tekið þátt í þróunaráætlunum fyrir heimili og á landsvísu. Enn fremur styður áætlunin þátttakendur við áframhaldandi leit að þekkingu og færni til að bæta líf sitt og samfélagið. Markmiðið með áætluninni er að ná til þeirra einstaklinga sem nutu ekki formlegrar menntunar svo og þeirra sem hafa hætt námi á fyrristigum og misst lesfærni sína og er áherslan þá einkum lögð á konur. Framkvæmd áætlunarinnar er færð út til allra héraða í undirsýslum landsins.

Stuðningur á staðarvísu

ÞSSÍ í Úganda hóf stuðning við framkvæmd FALP-áætlunarinnar í afskekktum eyjasamfélögum á Viktoríuvatni árið 2002. Stuðningurinn hófst á Ssese-eyjum í Kalangala-héraði og árið 2005 tók hann einnig til Buvuma- og Koome-eyja í Mukono-héraði. Árið 2008 fólst stuðningur þSSÍ við framkvæmd FALP-áætlunarinnar á eyjunum í uppyggingu á þekkingu og færni þeirra sem annast framkvæmd áætlunarinnar, þ.e. starfsfólks í héraði og FALP-leiðbeinanda í þorpunum, umsjón með færniprófum fyrir þátttakendur og starfræksla 97 hópa með 1.848 þátttakendum í Kalangala og 238 hópa með 4.141 þátttakendum á Buvuma- og Koome-eyjum í Mukono-héraði eða 335 hópa alls með 5.989 fullorðum þátttakendum. Um 56% nemenda voru konur. Verkefnin hafa leitt til aukinnar þátttöku í námskeiði um smáfyrirtæki og námskeiði í hagnýtri ensku fyrir fullorðna, svo og fullorðinsfræðslu á staðbundnum tungumálum. Vikulegum útvarpsþáttum til kynningar á FALP-áætluninni er útvarpað á lágunda sem er eitt af mörgum staðbundnum tungumálum í Úganda og hefur stuðningur kennarasamtakanna á þessum tveimur svæðum átt stóran þátt í því að hvetja til þátttöku karla. Alls luku 2.393 fullorðnir árlegu færniprófi á vegum FALP-áætlunarinnar á eyjunum og fengu prófskírteini við hátiðlega athöfn í heimabyggðum í tilefni af alþjóðlegum degi læsís í september 2008. FALP-áætlunin í Kalangala-héraði fékk enn fremur aukið fjármagn frá þSSÍ 2008 til að setja af stað námskeið fyrir fiskveiðigeirann, sem ber heitið fullorðnisfræðsla í strandstjórnunar eingum (FAL in BMUs), en ætlunin er að þjálfa meðlimi í öllum strandstjórnunareiningum 63 í Kalangala. Frá október til desember fengu 203 leiðbeinendur og hópur héraðseftirlitsmanna, sem samanstandur af þróunarfulltrúum á svöldi fiski- og samfélagsmála, þjálfun.

Stuðningur á landsvísu

Ráðuneyti kynjamála, vinnumála og félagslegrar þróunar (MGLSD) fékk stuðning í formi námsstyrkja, tækniaðstoðar, rannsókna og þróunar og prentunar náms-efnis til að efla þekkingu og færni innan deildarinnar í tengslum við þróun FALP-áætlunarinnar. Unnið var að endurskipulagningu ráðuneytisins í júní 2008 og var nýrri deild komið á fót, deild samfélagsþróunar og læsís, sem hefur nú lands-áætlun FALP með höndum og þannig er nú meiri áhersla lögð á óformlega menntun og áætlanir um læsi. Á árinu 2008 voru gerðar tvær þarfagreiningar og kannanir í fiskimannasamfélögum í héruðunum Bugiri og Busia í austurhluta Úganda. Helstu niðurstöður voru þær að flestir í þessum samfélögum hafa lífsviðurværi sitt af fiski með beinum eða óbeinum hætti. Vegna minnkandi afla hafa samfélöginn sjálf þó leitað leiða til að auka fjölbreytni í tekjuöflun. Í rannsóknunum er lagt til að aðferðir til að efla þá leið sem þessi samfélög geta valið sér til lífsviðurværis með margs konar kennslu í læsi, talnaleasi og annarri fullorðnisfræðslu. Enn fremur var veittur stuðningur til að prenta kennsluefnii til fullorðnisfræðslu á ensku sem var þróad 2007 og til vinnslu og prentunar á handbók fyrir leiðbeinendur, sem og til þjálfunar landshóps leiðbeinanda. Í maí var veittur stuðningur til endurskoðunar á upplýsingastjórnunarkerfi landsins fyrir fullorðnisfræðslu (NALMIS), gagnasöfnunartækjum og gagnagrunnshugbúnaði.

proach for strengthening the fishing communities' chosen livelihoods with various forms of literacy, numeracy and other relevant adult education. Furthermore, support was given for the printing of FAL material in English, which had been developed in 2007, and for the development and printing of a trainers' manual, as well as for the training of a national team of trainers. In May, support was given for the review of the National Adult Literacy Management Information System (NALMIS), data collection tools and database software.

ICEIDA received a request from the Department of Fisheries Resources (DFR) for support in regard to the simplification and translation of the Department's training curriculum for the beach management units. A partnership between MGLSD, DFR and ICEIDA was formed for the development of the training material and printing in three local languages (Luganda, Luo and Swahili). This partnership is a very positive step for adult literacy in Uganda as this is a good example of a sector-specific literacy programme.

In June, a stakeholder workshop and technical planning meetings were supported for the purpose of developing the second National Adult Literacy Strategic Investment Plan (NALSIP II). The five year plan will be incorporated into the Government of Uganda's National Development Plan (NDP) under the Gender and Social Development Working Paper and the development priority of Community Mobilisation and Empowerment.

In September, support was given towards the national celebrations of the International Literacy Day (ILD), held in Nakaseke District, which comprised 500 t-shirts, airing of a film on FALP by two TV stations and newspaper supplements. The purpose of supporting the ILD celebrations is for advocacy of the Functional Adult Literacy Programme.

Multisectoral support

Support to the Kalangala District Development Programme (Rural Development)

The Kalangala District Development Programme (KDDP) is being implemented in the island district of Kalangala. The district has 84 scattered islands of which 64 are populated. The principal objective of this rural development project is to support the implementation of the Kalangala District Development Plan and by doing so enhance the ability of the district to deliver the decentralized services within its mandate. The project will last for ten years and supports four sectors: administration, fisheries, education and health. The support is for training, infrastructure development and service delivery.

The first phase of the project, the initial phase, was completed in 2008. This phase is designed to put in place all the underpinnings of project implementation. During 2008, the focus has been placed on carrying out the relevant studies necessary for the implementation of the project. A capacity building needs assessment was carried out for the Department of Human Resources to identify the training needs of district staff and plan accordingly. A local revenue enhancement study was carried out to identify new or underdeveloped areas of revenue collection in the district. A baseline survey for the infrastructure development in five fishing villages was also carried out. These fishing villages will receive piped water supply and facilities to enhance quality in upstream fish handling. Infrastructure development is a fairly large component of the KDDP support. The plan is to build district and sub-county administrative blocks, school kitchens, dormitories and transient hostels. This year a consultancy firm was contracted to design, plan and cost the buildings. The consultants handed in their inception report by the end of the year. It is envisaged that construction phase will commence by mid-year 2009.

Other major activities that took place in 2008 are the ongoing sensitization programmes in all primary schools and the training of teachers in multigrade

teaching. Due to low enrolment of students and the lack of trained teachers, children from differing grades are taught together. This poses a challenge to teachers to deliver the curriculum.

The identification and training of village health teams (VHT) also started this year. This is the latest addition to the National Health Service, where volunteers are trained at village level to work with trained health personnel in order to deliver basic healthcare at village level. This year, 46 VHTs were trained and equipped with basic healthcare kits and are now operating. The second batch of 46 teams will be trained in 2009, after which all villages in Kalangala will be covered.

At this point, at the end of the inception phase, a process review is underway to assess the efficiency and the effectiveness of project implementation. This will guide project implementation for the coming three-year period.

Support to the Fisheries Sector

Support for quality assurance of fisheries products in Uganda

Fish production is important to Uganda's economy, accounting for approximately 6% of the GDP. Statistics show, however, that fisheries amount, in fact, to only 3% of the GDP, and that the difference lies in primitive processing methods and unregistered sales. Around 300,000 people work directly in fishing and processing, whereas a total of 1.2 million are dependent on the industry for their livelihoods. The most important export markets are in Europe, which make requirements on the industry that must be fulfilled if Uganda intends to continue to supply these markets. A Competent Authority (CA) is responsible for establishing the quality standards for fish exports needed to meet the EU criteria. The Ugandan authorities sought assistance from ICEIDA in regard to the Quality Assurance for Fish Marketing Project (QAFMP) and the first draft of a Project Document was ready in September 2007, with the project expected to start in 2008. Preparations continued in 2008 and following its adoption in May, the Project Document was sent to the Ugandan authorities for signing. Due to uncertainty following the collapse of the Icelandic banking system, ICEIDA was delayed in signing the document; however, the Icelandic and Ugandan governments later signed it on 13 March. By then, the project had been reviewed with the aim of reducing costs, while still achieving its main targets.

Support to Laboratories (UFL)

ICEIDA has, since 2002, supported the development of a laboratory for the Ugandan Department of Fisheries Resources (DFR), and the laboratory received partial official accreditation in 2007. In August, it was decided that ICEIDA would continue its support of the laboratory's accreditation process until it was completed and the office had received accreditation in all the areas necessary. Preparation for sample collection in regard to accreditation commenced in the autumn and it is expected that this process will be completed by 2009-2010.

Support for the LVFO Conference in Kampala 26-29 October 2008

ICEIDA supported a Conference held by the Lake Victoria Fisheries Organization (LVFO) in Kampala from 26-29 October. The support involved providing a speaker for the Conference and Ragnar Árnason, professor of fisheries economics at the University of Iceland, gave a lecture on the effect overfishing on Lake Victoria has on fisheries yield, "Rent drain". What instigated the Conference was mainly the staggering reduction in catches and, as far as can be seen, the size of the Nile perch stock in the lake. Catches over the past three years have fallen from well over 300,000 tonnes to about 250,000 tonnes last year despite increased fishing, and they still seem to be declining. It is safe to say that Ragnar's speech aroused much interest amongst the attendees and there were extensive discussions on his theories and results. During his stay in Kampala, Ragnar visited, amongst others, a landing site and a fish processing site.

ÞSSÍ fékk beiðni frá fiskiauðlindadeildinni (DFR) um stuðning til einföldunar og þýðingar á námsskrá deildarinnar fyrir strandstjórnunareiningarnar. Samstarfi ráðuneytis kynjamála, vinnumála og félagslegrar þróunar, sjávarauðlindadeildarinnar og ÞSSÍ var komið á til að þróa námsefni og prenta á þremur staðbundnum tungumálum (lúganda, lúó og svahíli). Þetta samstarf var mjög jákvætt skref í fullorðinsfræðslu í Úganda þar sem hér er á ferð gott dæmi um fræðsluáætlun fyrir tiltekið svið.

Í júní var stutt við námskeið hagsmunaaðila og fundi vegna tæknilegs undirbúnings með það að markmiði að þróa stefnumótandi fjárfestingaráætlun landsins vegna fullorðinsfræðslu II (NALSIP II). Þessi fimm ára áætlun verður tekin upp í landsþróunaráætlun ríkisstjórnar Úganda sem hluti af vinnuskjali um kynjamál og félagsþróun og þróunarverkefni sem njóta forgangs í tengslum við vitundarvakningu og eflingu samfélagsins.

Í september var veittur stuðningur vegna hátíðarhaldar í Nakaseke-héraðinu í tilefni af alþjóðlegum degi læsis en í stuðningnum fólust 500 bólir, frumsýning kvíkmýndar um FALP á tveimur sjónvarpsstöðum og dagblaðakálfar. Markmiðið með stuðningi við þessi hátíðarhöld var að kynna FALP.

Fjölgeirastuðningur

Stuðningur við þróunaráætlun Kalangala-héraðs (byggðaþróun)

Þróunaráætlun Kalangala-héraðs (KDDP) er nú til framkvæmdar í eyjahéraðinu Kalangala. Í héraðinu eru 84 eyjar sem liggja dreift og er búseta á 64 þeirra. Megínmarkmiðið með þessu byggðaþróunarverkefni er að styðja við framkvæmd þróunaráætlunar Kalangala-héraðs og auka þannig getu héraðsins til að veita þá þjónustu sem því ber. Verkefnið er til 10 ára og styður fjögur svið: stjórnsýslu, fiski-, mennta- og heilbrigðismál. Stuðningurinn nær til þjálfunar, uppbyggingar á innviðum og afhendingar þjónustu.

Fyrsta hluta verkefnisins var lokið 2008. Á því stigi er gengið frá öllum undirstöðum verkefnisins. Á árinu 2008 var áherslan lögð á að vinna allar nauðsynlegar rannsóknir til að koma verkefninu til framkvæmdar. Á mannauðsdeildinni var mat lagt á þörf fyrir uppbyggingu þekkingar og færni sem fóli sér greiningu á þörf fyrir þjálfun starfsmanna í héraði og gerð viðeigandi áætlana. Rannsókn á staðbundinni tekjuaukningu fór fram til að greina ný eða vannýtt tekjuöflunarsvið í héraðinu. Einnig var gerð grunnrannsókn á uppbyggingu innviða í fimm fiskiþorpum. Þessi fiskiþorp munu fá vatn um leiðslur og búnað til að bæta gæði í meðhöndlun fisks á fyrri vinnslustigum. Þróun innviða er allstórt þáttur í stuðningi við þróunaráætlun Kalangala-héraðs. Í áætluninni er markmiðið að reisa stjórnsýslubyggingar, skólaeldhús, svefnalsi og heimavistir til skammrar dvalar fyrir hérud og undirsýslur. Ráðgjafafyrirtæki fékk á árinu það verkefni að hanna, skipuleggja og reikna út kostnað við byggingarnar. Ráðgjafarnir lögðu fram frumskýrslu sína í árslok. Þar er gert ráð fyrir að bygging hefjist um mitt ár 2009.

Önnur helsta starfsemi 2008 fólst í áframhaldandi starfi til vitundarvakningar í öllum grunnskólum og þjálfun kennara í fjölbekkjakennnlu. Þar sem hlutfall þeirra sem eru skráðir til náms er lágt og skortur er á kennurum er nauðsynlegt að kenna börnum á mismunandi námsstigum saman. Af þessum sökum reynist kennurunum erfitt að vinna eftir námsskrá.

Á árinu var einnig hafist handa við að finna og þjálfa heilbrigðisteymi þorpanna. Þetta er nýjasta viðbótin við opinbera heilbrigðisþjónustu þar sem sjálfböðaliðar eru þjálfaðir í þorpunum til að starfa við hlið heilbrigðisstarfsmanna að því að veita þar grunnheilbrigðisþjónustu. Alls fengu 46 heilbrigðisteymi þjálfun og grunnútþúnað til heilsugæslu og hafa þau nú tekið til starfa. Önnur lota 46 teyma fær þjálfun 2009 og þar með hefur slíku starfi verið komið á í öllum þorpurum Kalangala-héraðs.

Nú þegar fyrsta áfanga er lokið stendur til að gera úttekt á framvindu verkefnisins til að meta skilvirkni og árangur af framkvæmd þess. Þetta mun verða leiðarvisir fyrir framkvæmd verkefnisins næstu þrjú árin.

Stuðningur við fiskimál

Stuðningur við gæðatryggingu fiskafurða í Úganda

Fiskframleiðsla er mikilvæg fyrir efnahag Úganda með um 6% af vergri landsframleiðslu. Hagtölur sýna þó reyndar að hún nemur í raun aðeins tæplega 3% en mismunurinn liggur í frumstæðri vinnslu og sölu án skráningar. Um 300.000 manns hafa beina atvinnu af fiskveiðum og vinnslu en um 1,2 milljónir manna hafa lífsviðurværi sitt af greininni. Mikilvægustu útflutningsmarkaðir eru í Evrópu sem setur greininni kröfur sem þarf að uppfylla vilji þjóðin geta sinnt þeim mörkuðum. Competant Authority (CA) ber ábyrgð á að setja gæðastaðla fyrir fiskútflutning sem fullnægir kröfum ESB. Yfirvöld í Úganda leituðu eftir stuðningi ÞSSÍ við gæðatryggingu fiskafurða „Support to Quality Assurance for Fish Marketing Project (QAFMP)“ og var fyrsta uppkast af verkefnisskjali tilbúið í september 2007, en reiknað var með að verkefnið færð af stað árið 2008. Unnið var að málinu árið 2008 og var verkefnisskjalið samþykkt í maí og í framhaldinu var það sent til yfirvalda í Úganda til undirritunar. Vegna þeirrar óvissu sem fylgdi bankahruni á Íslandi tafðist hins vegar undirritun af hálfu ÞSSÍ en undirritun verkefnisins milli yfirvalda Íslands og Úganda fór síðan fram hinn 13. mars s.l. Verkefnið hafði þá verið endurskoðað með það að markmiði að minnka kostnað við það en ná þó fram markmiðum þess í megindráttum.

Stuðningur við rannsóknarstofur (UFL)

ÞSSÍ hefur stutt uppbyggingu rannsóknarstofu fiskimálayfirvalda í Úganda (Department of Fisheries Resources, DFR) frá árinu 2002 en hún fékk formlega faggildingu að hluta til árið 2007. Í ágúst var ákveðið að ÞSSÍ styddi áfram við faggildingarferli rannsóknarstofunnar þar til því lyki og hún hefði hlotið faggildingu á öllum sviðum sem þyrti. Undirbúnungur fyrir sýnasöfnun til faggildingar hófst á haustmánuðum og er gert ráð fyrir að þessu ferli ljúki 2009-2010.

Stuðningur við ráðstefnu Lake Victoria Fisheries Organization í Kampala 26.-29. október 2008

ÞSSÍ studdi ráðstefnu sem Lake Victoria Fisheries Organization hélt í Kampala 26.-29. október. Stuðningurinn fólst í því að útvega fyrirlesara á ráðstefnuna og var Ragnar Árnason, prófessor í fiskihagfræði við Háskóla Íslands, fenginn til að fjalla um áhrif ofveiði í Viktoríuvatni á fiskveiðiarð, „Rent Drainage“. Tilefni ráðstefnunnar var einkum hinn ískyggilegi samdráttur í afla og að því er best verður séð stofnstærð Nílarkarfa í vatninu. Aflí hefur á þremur árum fallið úr vel yfir 300 þúsund tonnum niður í um 250 þúsund tonn í fyrra þrátt fyrir aukna sókn og virðist enn á niðurleið. Óhætt er að segja að erindi Ragnars hafi vakið mikla athygli ráðstefnugesta og var mikil umræða um kenningar hans og niðurstöður. Ragnar heimsótti meðal annars löndunarstað og fiskvinnslu meðan á dvöl hans í Kampala stóð.

Stuðningur við þróun einkageirans

Stuðningur við fræðsluverkefni fyrir frumkvöðla (ETP) í Úganda

Markmið verkefnisins, sem hefur verið í framkvæmd síðan 2007, er að bæta að-gengi frumkvöðla í atvinnulífi Úganda að þjálfun og fræðslu til að auka getu þeirra til að taka þátt í atvinnulífinu og þjálfa þá til þátttöku í viðskiptum, þ.m.t. í meðhöndlun fjármála, bókhalds og notkun upplýsingatækni. Áhersla hefur verið lögð á að ná til fólks sem þegar er í viðskiptum í litlum og meðalstórum fyrirtækjum, með sérstaka áherslu á konur í slíkum viðskiptum. Verkefnið er rekið af Uganda Invest Authority með fjárhagslegum og leiðbeinandi stuðningi ÞSSÍ. Á árinu 2008 luku tæplega 2000 frumkvöðlar námskeiðinu sem er umtalsvert meira en gert var ráð fyrir. Segja má að meiri fjármunir hafi farið í þjálfunina sjálfa en minna

Support to Private Sector Development

Support to the Entrepreneurship Training Programmes (ETP) in Uganda

The main purpose of the project, which has been running since 2007, is to improve the access of Ugandan entrepreneurs to training and instruction in order to increase their ability to participate in the economy and business, including the handling of finances, accountancy and the use of information technology. Emphasis has been placed on reaching those who are already involved in small and medium-size companies, with particular emphasis on women in such businesses. The project is run by the Uganda Invest Authority, with both financial and guiding support from ICEIDA. In 2008, just under 2000 entrepreneurs completed the training, which is a considerably higher number than had been expected. In fact, a larger portion of the financial support went into the training itself and less to other components. The project is estimated to end in 2009. In the middle of 2008, the Belgian Embassy in Kampala approached the ICEIDA country office, requesting to participate in the project, providing a support of 500,000 euros. The Belgians would remain silent partners, that is to say would entrust ICEIDA with the supervision of the project and responsibility for its implementation, while only requiring a report on the progress. An agreement to this effect was signed between ICEIDA and the Belgian Embassy on 5 October and, thereby, the project has adequate funds to run until 2011.

Support to NGOs

The foundation for supporting NGOs and grassroots projects is to promote civil society and democratic development in Uganda. ICEIDA supported a number of local NGOs involved in social and educational projects in 2008. The following list shows the support given:

Adult Literacy and Basic Education

- Kalangala FALP Instructors Association (KAFIA): for the running of its office and the training of its members in operating a saving and credit scheme.
- Buvuma and Koome FALP Instructors Association (BuKoFIA), Mukono District: to write a constitution, legalise and launch the association.
- Uganda Literacy and Adult Learners' Association: to take part in a regional workshop held in Nairobi, Kenya, for the preparations for CONFITEIA VI - UNESCO Conference to be held in May 2009.
- Uganda Adult Education Network: for two of its members to take part in a seminar intended to explore ways of promoting the LETTER approach, under the theme Ethnography and Literacy/Numeracy in Developing Societies, held at the Uppingham Seminars in Development Discourse and Diversity, UK.
- Always Be Tolerant Organisation (ABETO): for the printing of its textbooks and pamphlets. The books are used in adult literacy and education programmes in Uganda to enrich functional knowledge about peace, tolerance and human rights.
- A grant was given to a female Luganda writer Mrs. Angella Namagga Nkalubo to publish her novel in Luganda, one of Uganda's many local languages. The book has been distributed to all the FAL groups in the Kalangala and Mukono Districts and is sold in local bookshops.

Vulnerable Social Groups

- Candle Light Foundation (CLF) – a rehabilitation centre for vulnerable girls in Kampala received support for its vocational training programme (tailoring, hairdressing, candle and soap-making).
- Uganda Australian Foundation (UAF) received support from ICEIDA through ABC Children's Aid in Iceland. The support was towards a Community Radio Station in Pader District in Northern Uganda.

til annarra þátta. Gert er ráð fyrir að verkefninu ljúki árið 2009. Um mitt ár 2008 leitaði sendiráð Belgíu í Kampala til umdæmmisskrifstofu PSSÍ og óskaði eftir því að gerast aðili að verkefninu og setja hálfu milljón evra því til stuðnings. Belgíumenn myndu verða svokallaðir þöglir samstarfsaðilar (silent partners), þ.e.a.s. þeir myndu treysta á PSSÍ varðandi tilsjón með verkefninu og ábyrgð á framkvæmdinni og myndu sjálfir aðeins fá skýrslur um frammindu þess. Samningur milli PSSÍ og belgískra sendiráðsins var síðan undirritaður 5. október og verkefninu þannig tryggð fjármögnun til ársins 2011.

Stuðningur við frjáls félagasamtök

Rökin fyrir því að styðja við frjáls félagasamtök og grasrótarverkefni er að styrkja borgaralegt samfélag og lýðræðisþróun í Úganda. PSSÍ studdi allmög staðbundin frjáls félagasamtök sem sinntu félagslegum og fræðslutengdum verkefnum á árinu 2008. Á eftirfarandi lista má sjá hverjir nutu stuðnings:

Fullorðinsfræðsla og grunnmenntun

- Samtök leiðbeinenda fullorðinsfræðslunnar í Kalangala (KAFIA): rekstrar-kostnaður skrifstofu og þjálfun í rekstri sparnaðar- og lánakerfis.
- Samtök leiðbeinenda fullorðinsfræðslunnar á Buvuma- og Koome-eyjum í Mukano (BuKofia): gerð stofnskrár fyrir samtökin, stofnun samkvæmt lögum og starfsemi hafin.
- Læssamkt fullorðinna nemenda í Úganda (Uganda Literacy and Adult Learners' Association): þátttaka í svæðisbundnum fundi sem, haldinn var í Nairobi, Kenia, til undirbúnings fyrir ráðstefnuna CONFITEIA VI – UNESCO sem verður haldin í maí 2009.
- Fullorðinsfræðslunet Úganda (Uganda Adult Education Network): stuðningur til tveggja meðlima vegna þátttoku í námsstefnu um leiðir til að kynna LETTER-nálgunina undir þemanu Þjóðfræði og læsi/Talnalæsi í þróunarsamfélögum (Ethnography and Literacy/Numeracy in Developing Societies) sem var haldin hjá Uppingham Seminars in Development Discourse and Diversity í Bretlandi.
- Samtök sem kenna sig við umburðarlyndi (Always Be Tolerant Organisation, ABETO): til að prenta bækur og bæklinga. Bækurnar eru notaðar til fullorðinsfræðslu og fræðsluáætlana í Úganda sem hafa það að markmiði að auka við hagnýta þekkingu á friði, umburðarlyndi og mannréttindum.
- Kvenrithöfundinum Angella Namagga Nkalubo, sem skrifar á luganda, var veittur styrkur til að birta skáldsögu sína á luganda sem er eitt af mörgum staðbundnum tungumálum í Úganda. Bókinni hefur verið dreift til allra fullorðinsfræðsluhópa í Kalangala og Mukono og er seld í bókabúðum í Kampala.

Hópar sem standa höllum fæti

- Kertabörn (Candle Light Foundation (CLF)), sem er endurhaefingarstöð fyrir bágstaddir stúlkur í Kampala, fékk stuðning til starfsmenntunaráætlunar sinnar (saumar, hárgreiðsla og kerta- og sápugerð).
- Uganda Australian Foundation (UAF) fékk stuðning frá PSSÍ með milligöngu ABC-samtakanna á Íslandi. Stuðningurinn var til útvarpsstöðvarinnar í Pader-héraði í Norður-Úganda.

Námsstyrkir

Tveir námsstyrkir voru veittir einstaklingum vegna skólagjalda:

- Diplómanám í fjarkennslu í fyrirtækjapréoun á grundvelli virðiskeðju og viðskiptaþjónustumarkaða (Enterprise Development through Value Chains and Business Service Markets): markaðspróúnarnálgun vegna hagvaxtar í þágu fátækra (A Market Development Approach to Pro-poor Growth), nám skipulagt á vegum Alþjóðaþjálfunarmiðstöðvar (International Training Centre) Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (ILO).
- Einn námsstyrkur fór til meistaránáms í þróunarhagfræði við þróunarsvið Háskólangs í Austur-Anglíu í Bretlandi.

Scholarships

Two scholarships towards tuition fees were given to individuals:

- A Diploma Course on a distant-learning basis in Enterprise Development through Value Chains and Business Service Markets: A Market Development Approach to Pro-poor Growth, a course organized and conducted by the International Training Centre of the International Labour Organization.
- One for a Masters programme in Development Economics at the School of Development Studies at the University of East Anglia, UK.

Gender Mainstreaming

The Constitution of the Republic of Uganda guarantees equality between women and men before and under the law in the spheres of political, social and cultural life. Thus, all ICEIDA's projects and activities in Uganda take gender mainstreaming into consideration. Despite the significant progress in mainstreaming gender and rights, challenges to attain gender equality and social equity still persist. Historical factors have hindered a significant number of women from accessing basic education. There are gender disparities in literacy levels with 24% of the males being illiterate compared to 39% of females.

The Fishing Communities

Women in fishing communities play important roles in fish processing and marketing activities. They also undertake many of the non-fishing related income-generating activities that compensate for the seasonality and day-to-day variability of fishing. As well as undertaking for the most part the responsibilities for childcare and household tasks, they also often assume responsibility for family food security, health, social and education expenses. Furthermore, women's income from fish processing and other post-harvest work leads to their active involvement in financing fishing operations. This suggests that, with improved support and training, there is strong potential for further business growth and entrepreneurship for women.

Women's participation in resource management, as well as in professional associations or community bodies related to the fisheries sector, is usually limited. There are several inequities that contribute most to the marginalization of women: legislation related to women's rights is poorly enforced; men control decision-making, both on access to capital assets, such as natural resources, savings and credit, education, social and political networks, and within the family, economy and traditional gender roles, and furthermore, low levels of education constrain women's participation in community-level management structures and processes.

The FAL programme in the Mukono and Kalangala Districts has, over the years, aimed at promoting gender equality among the fishing communities by introducing FAL training in the form of a small business course and English tuition, giving both women and men skills and opportunities to enhance their livelihoods and rights. Literacy plays a significant role in the lives of both the literate and non-literate fisherfolk; this was revealed in the training programme of instructors for the FAL for BMUs (fisheries sector-specific literacy programme for Beach Management Units — fisheries co-management at local level). More than reading and writing *per se*, participants emphasised that numeracy was central to their operations, both as BMU members and also more specifically to their operations as fisherfolk. The content of the training is as follows: Business Skills for Fisheries; Need for Fisheries Management; BMU and Introduction to Fish Handling and Personal Hygiene Practices. The BMU structure supports and implements government policy on gender balance and where a BMU is not immediately able to attain 30% representation by women, the programme will actively aim towards achieving this in future years.

Samþætting kynjasjónarmiða

Stjórnarskrá Lýðveldisins Úganda tryggir jafnræði milli kvenna og karla með lögum á sviði stjórmála, félagslegra málefna og menningarlífss. Því er höfð hliðsjón af samþættingu kynjasjónarmiða í öllum verkefnum og starfi þessi. Prátt fyrir umtalsverðan árangur við að samþætta kynjamál og réttindi liggja enn fyrir viðfangsefni tengd kynjajafnrétti og félagslegu jafnrétti. Aldagamlar hefðir hafa hindrað umtalsverðan hóp kvenna í að sækja sér grunnmenntun. Sá munur sem er á kynjunum í tengslum við læsi er að 24% karla eru ólæsir en 39% kvenna.

Fiskimannasamfélög

Konur í fiskimannasamfélögum gegna mikilvægu hlutverki við fiskvinnslu og markaðssetningu. Þær taka jafnframt að sér mörg óhefðbundin störf til tekju-öflunar í því skyni að bæta upp árstíðabundnar sveiflur og misjafnan afla frá degi til dags. Auk þess að sinna að mestu leyti umönnun barna og annast heimilisstörf taka þær ábyrgð á faðöflun fyrir fjölskylduna og kostnaði vegna heilsumála, félagsmála og menntunar. Tekjur kvennanna af fiskvinnslu og annari vinnslu á afla leiðir enn fremur til þess að þær taka þátt í fjármögnum á starfsemi sem tengist fiskveiðum. Af þessu má draga þá ályktun að með bættum stuðningi og fræðslu geti opnast miklir möguleikar fyrir konur í viðskiptum og atvinnustarfsemi.

Þátttaka kvenna í stýringu auðlindarinnar, svo og í fagsamtökum eða samfélagsstofnunum sem tengjast fiski, er allajafna takmörkuð. Ýmiss konar órétt-læti verður til þess að ýta konum til hliðar: löggjöf um réttindi kvenna er lítt fylgt eftir, karla sitja að ákvarðanatöku, bæði varðandi aðgang að eignum, s.s. náttúruauðlindum, sparnaði og lánum, menntun, félagslegri og pólitískari tengslamyndun og, innan fjölskyldunnar, varðandi fjármál og hefðbundin kynhlutverk. Auk þess hindrar lágt menntunarstig þátttöku kvenna í skipulagi og málsmæðferð stjórnsýslu samfélagsins.

Áætlunin um fullorðinsfræðslu í Mukono-héraði og Kalangala-héraði hefur um árabil haft að markmiði að stuðla að jafnrétti kynjanna í fiskimannasamfélögum um með því að bjóða fullorðinsfræðslu um rekstur smá fyrirtækja fyrirtæki og í ensku og auka með því færni og tækifæri jafnt kvenna sem karla til að bæta lífsviðurværi sitt og réttindi. Læsi gagnir mikilvægu hlutverki í lífi fólks í fiskimannasamfélögum, jafnt þeirra sem eru læsir og ólæsir eins og kom í ljós þegar kennarar í fullorðinsfræðslu við strandstjórnunareiningarnar voru þjálf-aðir (sameiginleg staðbundin stjórnun í fiskveiðimálum). Þátttakendur lögðu áherslu á að það væri ekki getan til lestrar og skrifta sem væri þeim mikilvægust heldur skipti læsi á tölur í starfi þeirra meginmáli, bæði sem aðila að strandstjórnunareiningunum og einkum í starfi þeirra við fiskvinnslu. Efni þjálfunarinnar er eftirfarandi: viðskiptafærni tengd fiskimálum, þörf fyrir fiskveiðistjórnun, strandstjórnunareiningar og kynning á meðhöndlun fisks og hreinletisvenjur. Skipulag strandstjórnunareininganna styður við og er framkvæmd á stefnu stjórnvalda um kynjajafnvægi og nái strandstjórnunareining ekki 30% þátttöku kvenna strax mun á grundvelli áætlunarinnar verða stefnt að því að ná þessu marki á næstu árum.

SRI LANKA

SRÍ LANKA

Introduction

On January 2nd 2008, the Government of Sri Lanka announced that it would withdraw from the Norwegian brokered ceasefire agreement of 2002, between the Tamil liberation movement, LTTE, fighting for an independent state in the north of the country and the government, and the agreement was formally abrogated two weeks later. This followed a breakdown in peace talks in 2006 and an escalation of the armed conflict throughout 2007, when government forces regained control of the Eastern Province. Provincial elections took place in the Eastern Province in May 2008. Although the results were seen as a victory for the ruling party, the situation in the province remained volatile during the year and strict security regulations have been enforced. In line with its policy, the government has initiated major reconstruction in the Eastern Province, with emphasis on roads, bridges and utilities. The rate of economic growth has been greater there than the national average, not least in fisheries and agriculture.

The armed conflict in the north has claimed a large loss of life on both sides and brought hardship and suffering to the civilian population. Although the govern-

After the tsunami in December 2004, Sri Lanka gained GSP+ (Generalized System of Preferences Plus) duty-free access to the European Union until the end of 2008. The GSP+ is to provide incentives to developing countries to ratify and effectively implement a set of international standards in the fields of human rights, core labour standards, sustainable development and good governance. In 2008, there was much debate whether Sri Lanka would qualify for an extension, which was eventually granted until the end of 2011, subject to the findings of inquiries being conducted by the EU on the implementation of certain UN and ILO conventions. These inquiries are expected to be completed in the latter half of 2009.

An important source of income is remittances from workers abroad, which has grown rapidly over the last decade or so. In 2008, there were more than 1.5 million Sri Lankans working abroad, their remittances contributing an estimated 9% to the GDP.

Sri Lanka - Key Figures

Land area	65,610 km ²
Population	19.4 million
Population growth rate	0.4%
GDP per capita PPP	4,696 US\$
GDP growth rate	5.8%
Life expectancy at birth	71.6 years
Adult literacy rate (age 15 and above)	90.7%
HIV/AIDS prevalence	<0.1 %
ICEIDA contribution 2008	2,174,144 US\$

Statistical Sources: Economist Intelligence Unit; Country Report Sri Lanka March 2009 and Human Development Report 2007/08, published by the United Nations Development Programme.

ment forces have suffered occasional setbacks, they have been able to confine the LTTE to an ever decreasing area. Sabotage and bombings in the capital of Colombo and its suburbs occurred in 2008, targeting buses and railways during rush hours.

In spite of the conflict, economic growth remained robust in 2008 with an estimated 5.8% annual growth in GDP and the per capita GDP (PPP) reaching about US\$ 4,700. However, inflation is also high, exceeding 20%, not least because of increases in oil and food prices for most of 2008. Imports of oil and oil products account for about a quarter of total imports. The reduction in world oil prices towards the end of 2008 was not felt in Sri Lanka because the state oil company had made advance contracts to protect itself against further increases. Foreign financing contributes about 50% to public investment in Sri Lanka. During 2008, Iran and India joined Japan as the largest bilateral donors, accounting for over 40% of new commitments which totalled US\$ 1,658 million until the end of September. Total foreign fund disbursements during the same period were US\$ 781 million.

ICEIDA's Development Cooperation

Iceland, along with other Nordic countries, contributed personnel to the Sri Lanka Monitoring Mission (SLMM), whose role it was to monitor reports on violations of the 2002 ceasefire agreement. The Icelandic engagement increased substantially in autumn of 2006 when Sweden, Finland and Denmark withdrew from the mission following a declaration by the EU that LTTE was a terrorist organisation. When the agreement was terminated by the Government of Sri Lanka at the beginning of 2008 there were ten Icelandic monitors in Sri Lanka, who had to leave at a short notice. The Icelandic Government decided to review its relations with Sri Lanka. No new commitments were to be undertaken by ICEIDA until the review had been completed. Projects already under implementation, which required the presence of ICEIDA in Sri Lanka, were scheduled to be completed by mid-2009.

Finally, a decision to end bilateral cooperation with Sri Lanka was taken, primarily on economic grounds, following the collapse of the Icelandic banking system in early October and the ensuing economic crisis. Sri Lankan authorities

Inngangur

Ríkisstjórn Srí Lanka tilkynnti 2. janúar 2008 að hún myndi falla frá vopnahléssamningnum, sem Noregur hafði milligöngu um árið 2002, á milli aðskilnaðarhreyfingar Tamiltígra (LTTE) annars vegar, sem berjast fyrir sjálfstæðu ríki í norðurhluta landsins, og ríkisstjórnarinnar hins vegar og var samningurinn felldur formlega úr gildi tveimur vikum síðar. Þetta kom í kjölfar árangurslausra friðarviðræðna árið 2006 og vopnaðra átaka sem höfðu verið að stigmagnast allt árið 2007 þegar stjórnarherinn endurheimti yfirráð yfir Austurhéruðinu. Héraðskosningar voru haldnar í Austurhéruðinu í maí 2008. Prátt fyrir að lítið hafi verið á úrslit kosninganna sem sigur fyrir sitjandi stjórnarflokk var ástandið í héraðinu eldfimt út árið og ströngum öryggisráðstöfunum hefur verið framfylgt. Í samræmi við stefnu sína hefur ríkisstjórnin átt frumkvæði að mikilli enduruppbryggingu í Austurhéruðinu og lagt sérstaka áherslu á vegi, brýr og veitukerfi. Hagvöxtur hefur aukist meira þar en að meðaltali á landsvísu, ekki síst í sjávarútvegi og landbúnaði.

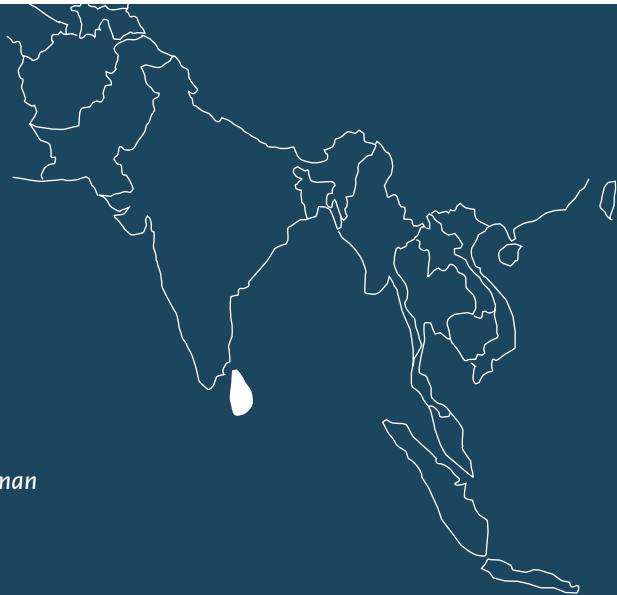
Heildargreiðslur erlendra aðila voru yfir sama tímabil 781 milljón bandaríkjadalir. Eftir hamfarafloðbylgjuna í desember árið 2004 jukust tollfríðindi Srí Lanka gagnvart Evrópusambandinu (ESB) þegar landið fékk stöðuna GSP+ (Generalized System of Preference Plus) og gilti sú staða til ársloka 2008. GSP+ er ætlað sem hvatning til þróunarlanda um að fullgilda og taka upp alþjóðlega staðla á sviði að mannréttinda, grunnvallarréttinda á vinnumarkaði, sjálfbærar þróunar og góðra stjórnarháttu. Árið 2008 átti sér stað mikil umræða um það hvort Srí Lanka fullnægði skilyrðum um framlengingu, sem var að lokum veitt til ársloka 2011 með fyrirvara um niðurstöður athugana ESB um framkvæmd tiltekinna samninga Sameinuðu þjóðanna og Alþjóðavinnumálastofnunarinnar. Áætlað er að öllum athugunum verði lokið á síðari hluta ársins 2009.

Peningasendingar vinnuafils erlendis eru mikilvæg tekjulind og hafa slíkar sendingar aukist hröðum skrefum síðastiðinn áratug eða svo. Árið 2008 voru meira en ein og hálf milljón ríkisborgara Srí Lanka við störf erlendis og voru peningasendingar þeirra áætlaðar um 9% af vergri landsframleiðslu.

Srí Lanka – Helstu lykiltölur

Flatarmál	65.610 km ²
Mannfjöldi	19,4 milljónir
Fólksfjölgun	0,4%
VLF á mann, jafnvirðisgildi (PPP)	4.696 US\$
Hagvaxtarprósenta (VLF)	5,8%
Lífslíkur við fæðingu	71,6 ár
Læsi (15 ára og eldri)	90,7%
Tíðni HIV/alnæmis	<0,1 %
Framlag þSSÍ 2008	191.476.869 ISK

Heimildir: Economist Intelligence Unit; Country Report Sri Lanka March 2009 og Human Development Report 2007/08, útgefið af: the United Nations Development Programme

Vopnuðu átökin í norðri hafa kostað mörg mannslíf hjá báðum fylkingum og leitt til harðræðis og þjáninga meðal óbreyttra borgara. Enda þótt her ríkisstjórnarinnar hafi orðið fyrir einstaka bakslagi hefur þeim tekist að halda Tamiltígrunum á sífellt minna svæði. Nokkuð var um skemmdarverk og sprengingar í höfuðborginni Colombo og úthverfum hennar árið 2008 og var þeim einkum beint að strætisvögnum og lestum á annatíma.

Þrátt fyrir átökin var hagvöxtur góður á árinu og er áætlað að verg landsframleiðsla ársins hafi aukist um 5,8% og að hún nemi nú um 4.700 bandaríkjadölu (byggt á kaupmáttarjöfnuði). Hins vegar er verðbólga einnig há eða yfir 20%, ekki síst vegna hækkaná á olíu- og matvælaverði mestan hluta ársins. Innflutningur á olíu og olíuvörum samsvarar um fjórðungi alls innflutnings. Áhrifa lækkunar heimsmarkaðsverðs á olíu undir lok ársins gætti ekki á Srí Lanka vegna þess að ríkisölfuþirtækið hafði gert framvírka samninga til að verja sig gagnvart frekari hækjunum. Erlent fjármagn leggur 50% til opinberra fjárfestinga á Srí Lanka. Árið 2008 gengu Íran og Indland til liðs við Japan sem stærstu veitendur þróunaraðstoðar á tvíhliða grundvellið þessi lönd hafa tekið á sig 40% nýrra skuldbindinga, sem eru alls 1.658 milljón bandaríkjadalir, fram til loka septembermánaðar.

Þróunarsamvinna þSSÍ

Ísland, ásamt öðrum norrænum löndum, lagði til friðargæsluliða í sendisveitina Sri Lanka Monitoring Mission (SLMM) en hlutverk hennar var að fylgjast með brotum á vopnahléssamningnum frá 2002. Hlutverk Íslands jókst verulega haustið 2006 þegar Svíþjóð, Finnland og Danmörk drógu sig út úr verkefninu í kjölfar tilkynningar ESB um að aðskilningaráhreyfing Tamiltígra væru hryðjaverkasamtök. Þegar vopnahléssamningnum var rift af hálfu ríkisstjórnar Srí Lanka í ársbyrjun 2008 voru tú íslenskir friðargæsluliðar við störf á Srí Lanka og þurftu þeir að yfirgefa landið með skömmum fyrirvara. Ríkisstjórn Íslands ákvað í kjölfarið að endurskoða tengsl sín við Srí Lanka. Ekki yrði gengist undir nýjar skuldbindingar að hálfu þSSÍ fyrr en að endurskoðun lokinni. Þeim verkefnum, sem voru þegar komin til framkvæmdar og kröfðust viðveru þSSÍ á Srí Lanka, skyldi lokið um mitt ár 2009.

Að lokum var sú ákvörðun tekin að binda enda á tvíhliða samstarf við Srí Lanka, fyrst og fremst af efnahagslegum ástæðum í kjölfar hruns íslenska bankakerfisins snemma í október og vegna þeirra efnahagserfiðleika sem fylgdu í

Söldumaður á götu í Colombo
Street salesman in Colombo

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

were formally notified on 14 November 2008 and ICEIDA partners and staff informed of the decision. In early December, the ICEIDA director visited Sri Lanka to discuss the withdrawal of ICEIDA with the relevant parties. All commitments of ICEIDA were to be honoured and in many cases special actions were to be implemented to ensure the sustainability of current projects. It was decided that the day-to-day operations should be kept as normal as possible until the closing of the office towards the end of June 2009.

In April 2008, a new country director took over in Sri Lanka. The Icelandic fisheries project manager left at the end of July. A new driver was hired in August and at the end of the year a driver and a local engineering consultant left.

Support to the Fisheries Sector

At the request of Sri Lanka, the fisheries sector has from the outset been the focus of ICEIDA's development cooperation in the country. Emphasis has been on institutional capacity building, but due to the devastation brought about by the tsunami in late 2004, rehabilitation and infrastructure development has also been high on the agenda.

Projects:

Infrastructure Development at Landing Centres in Sri Lanka

The project on landing centres is the largest project ICEIDA has undertaken in Sri Lanka and is part of the implementation of a comprehensive GoSL programme on post-tsunami reconstruction and development of the marine fisheries sector. The project started in 2006 and various facilities were built at seven landing centres along the west coast of Sri Lanka in 2007 and 2008, including auction halls, radio rooms and fishers' facility complexes, which are two storied buildings, with 5-6 rooms on the upper floor and a hall, showers and toilets on the ground floor. In 2007, a decision was taken to expand the project to include fishers' facility complexes at 18 landing centres in the three districts in the Eastern Province. By the end of 2008, most of the construction work had been completed, but final touches were still required in many places, including the supply of water and electricity and rectifying small defects.

The facilities are handed over to local registered community based organisations (CBOs), which in most cases are fisheries cooperative societies. In a few cases such organisations had to be established and many existing ones were very weak. To address this problem, ICEIDA engaged Sewalanka, a reputable and experienced local NGO, to assist in developing the capacity of the CBOs. This is, however, a slow process and it must be kept in mind that members of many of these communities have been displaced, often more than once, because of the tsunami and the armed conflict in the country. Originally, Sewalanka was engaged for nine months at each site, but in mid-2008 the board of ICEIDA approved an extension to the project, which secured continued involvement of Sewalanka until the end of June 2009. The extension also included the provision of training of CBO members and Sewalanka mobilisers in fish handling and processing, project management and other areas depending on identified needs and wishes. The training served as a precursor to the identification and planning of livelihood projects to be implemented in all communities. The additional cost of the project extension was roughly US\$ 500,000. By the end of the year, the implementation was on schedule, most CBOs had received training, a number of projects had been identified and formulated and implementation had started in some communities.

Satellite Based Fish Forecasting

Another project has focused on fish forecasting. Chlorophyll concentration, sea surface temperature and temperature gradient in the waters around Sri Lanka are all monitored by satellite and the National Aquatic Research and Development Agency (NARA) has access to these data free of charge. These data can be

kjölfarið. Stjórnvöldum á Srí Lanka var tilkynnt um þetta formlega 14. nóvember 2008 og starfsmenn og samstarfsaðilar þSSÍ fengu upplýsingar um þessa ákvörðun í kjölfarið. Snemma í desember heimsótti framkvæmdastjóri þSSÍ Srí Lanka til að ræða um brotthvarf þSSÍ við hlutaðeigandi aðila. Allar skuldbindingar af hálfi þSSÍ yrðu virtar og í mörgum tilvikum yrði gripið til sérstakra aðgerða til að tryggja sjálfbærni yfirstandandi verkefna. Þá var ákveðið að dagleg starfsemi ætti að halda áfram með eins eðlilegum hætti og kostur væri þar til skrifstofunni yrði lokað í júnílok 2009.

Í apríl 2008 tók nýr umdæmisstjóri til starfa á Srí Lanka. Íslenskur verkefnisstjóri fiskimála létt af störfum í lok júlí. Nýr bílstjóri var ráðinn í águst og við árslok létu bílstjóri sem og staðarráðinn verkfræðiráðgjafi af störfum.

Stuðningur við fiskimál

Að beiðni Srí Lanka hefur sjávarútvegur verið meginviðfangsefnið í þróunar-samvinnu þSSÍ og Srí Lanka frá upphafi. Áhersla hefur verið lögð á að bygga upp færni og þekkingu innan stofnana en vegna þeirrar eyðileggingar sem hamfarafloðbylgjan 2004 hafði í för með sér hefur einnig verið lögð rík áhersla á endurreisin og uppbyggingu grunnvirkja.

Verkefni:

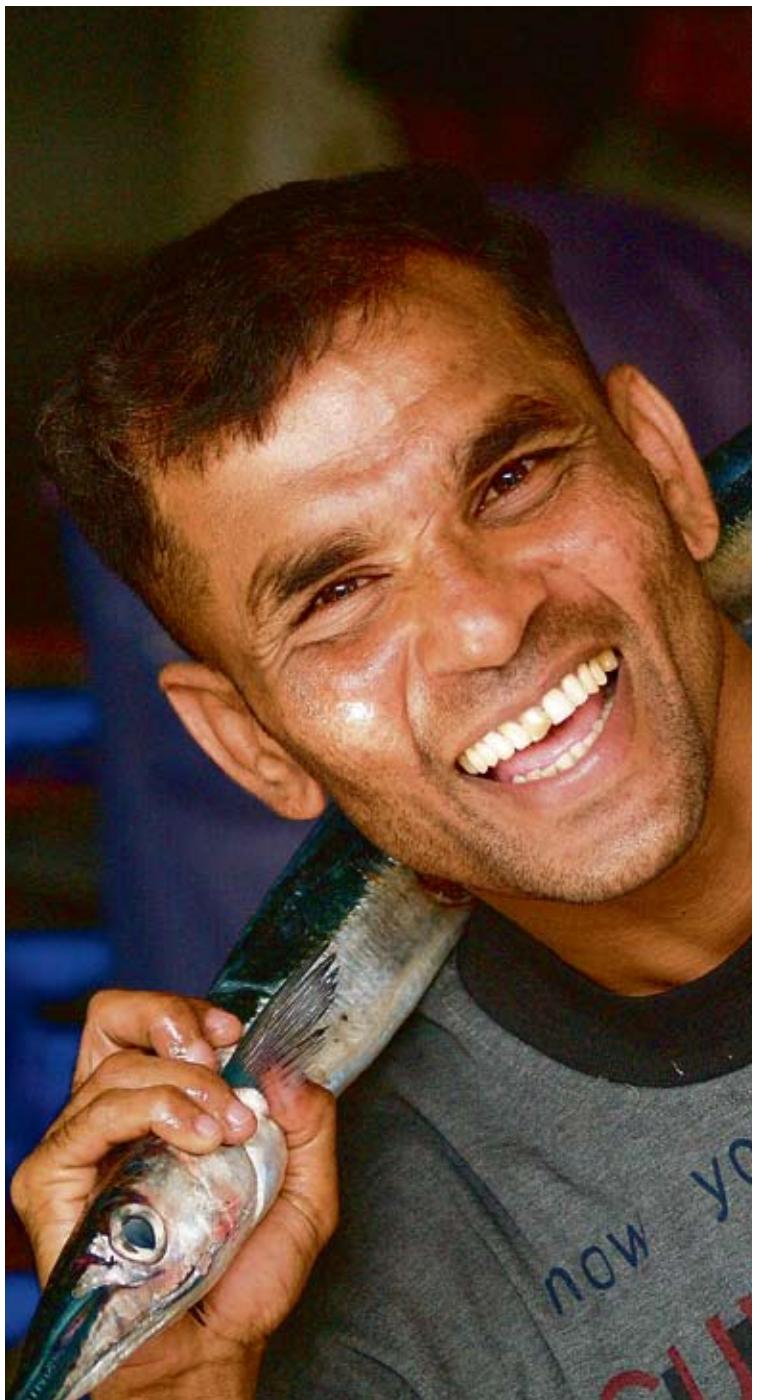
Uppbygging grunnvirkja á löndunarstöðum á Srí Lanka

Uppbygging á löndunarstöðum er stærsta verkefni þSSÍ á Srí Lanka og er hluti af framkvæmd heildstæðrar áætlunar ríkisstjórnar Srí Lanka (GoSL) um uppbyggingu og þróun sjávarútvegs í kjölfar flóðbylgjunnar. Verkefnið hófst árið 2006 og var margs konar aðstaða reist við sjö löndunarstaði á vesturströnd Srí Lanka árið 2007 og 2008, þar á meðal voru uppboðssalir, fjarskiptaherbergi og byggingar fyrir aðstöðu sjómanna, sem eru tveggja hæða byggingar með 5-6 herbergjum á efri hæð og sal, sturtum og klósettum á jarðhæð. Árið 2007 var ákvörðun tekin um að auka við verkefnið og bæta við byggingum fyrir aðstöðu sjómanna á 18 löndunarstöðum í þremur sýslum í Austurhéruðinu. Við árslok 2008 var byggingarinnu lokið að mestu leyti en enn átti eftir að leggja loka-hönd á verkið á mörgum sviðum, m.a. í tengslum við vatns- og raflagnir, sem og að lagfæra smávægilega galla.

Byggingarnar eru afhentar skráðum samfélagssamtökum (CBO) á hverjum stað sem eru í flestum tilvikum fiskisamvinnufélög. Í nokkrum tilvikum þurfti að stofna sílik samtök og mörg starfandi samtök voru afar veikburða. Til að leysa úr þessu vandamáli leitaði þSSÍ til Sewalanka, frjálsra félagasamtaka með góðan orðstír og mikla reynslu, í þeim tilgangi að fá aðstoð við að bygga upp færni og þekkingu hjá samfélagssamtökunum. Hins vegar er þetta hægfara ferli og hafa verður í huga að meðlimir margra þessara samfélaga hafa verið rifnir upp með rótum, jafnvel oftar en einu sinni, vegna hamfarafloðbylgjunnar og vopnaðra átaka í landinu. Til að byrja með var gert ráð fyrir að Sewalanka myndi starfa í níu mánuði á hverjum stað en um mitt ár 2008 samþykkti stjórn þSSÍ að fram-lengja verkefnið og tryggja þannig áframhaldandi þátttöku Sewalanka fram til júníloka 2009. Framlengingin tók enn fremur til þjálfunar meðlima samfélags-samtakanna og leiðbeinenda á vegum Sewalanka við meðhöndlun og vinnslu fisks, verkefnastjórnun og á öðrum sviðum sem ráðast af þörf og óskum. Þjálf-unin var undanfari greiningar og skipulagningar á atvinnuskapandi verkefnum sem koma eiga til framkvæmdar í öllum samfélögum. Aukinn kostnaður vegna framlengingar verkefnisins var um 500.000 bandaríkjadalir. Við árslok var framkvæmd á áætlun, flest samfélagssamtök höfðu fengið þjálfun, mörg verkefni verið greind og mótuð og framkvæmd hafin í sumum samfélaganna.

Fiskispár með aðstoð upplýsinga frá gervihöftum

Fiskispár hafa verið viðfangsefni annars verkefnis. Með gervitunglum er fylgst með magni blaðgrænu, yfirborðshita og hitastiguls í hafinu umhverfis Srí Lanka og fær Hafrannsóknarstofnun Srí Lanka (NARA) ókeypis aðgang að þessum

used to predict the distribution pattern of pelagic fish like tuna. The advantage of such predictions is that it can save time spent searching for fish, thus reducing costs and increasing catches. In this project, which started in mid-2007, ICEIDA has provided the equipment needed, technical support and training for staff at NARA. In August 2008, NARA started to provide forecasts for the fleet. The forecasts were originally limited to areas inside the EEZ, but were extended to international waters towards the end of the year as tuna long-lining mainly took place outside the EEZ. During the year, data collection was intensified, and maps and log-books were produced and distributed to vessels taking part in the project. This way it is hoped that enough catch data will be collected to validate and improve the predictions. The project will come to an end in May 2009, but the lead NARA researcher in this project has been invited to undertake six months training at the United Nations University Fisheries Training Programme (UNU-FTP) in Iceland in 2009-2010, where he will carry out statistical analysis of catch per unit effort in relation to oceanographic data. His studies in Iceland will form an integral part of his Ph.D. studies at a university in Sri Lanka.

Fishing Vessel Registry

The collection, analysis and dissemination of fisheries statistics was identified during the exploratory missions to be an area needing urgent attention and support. Apart from having administrative and management functions, a vessel registry is also an integral part of a fisheries data collection system, and with that in mind, ICEIDA agreed to support a project to establish a vessel registry for marine fishing vessels in Sri Lanka. The project started in September 2007 when a central database was established based on census data of marine fishing vessels. Although the registry was fully functional by mid-2008, it was clear that it was not being updated fast enough, mainly because of lack of commitment by district offices. An extension was therefore proposed to provide district databases and equipment and training for staff in the district offices. The extension, which is until April 2009, was approved by the board of ICEIDA in July 2008 at an estimated cost of US\$ 96,000, with US\$ 74,000 being provided by ICEIDA. The vessel registry has already proven to be very useful to the Department of Fisheries and is a vast improvement over the stacks of record books it replaced. The more it is used, the more new uses are discovered, which in turn necessitate changes and additions. During the visit of the ICEIDA director in December 2008, it was decided that ICEIDA would provide one more consultancy in 2009 and a local firm would be hired to work alongside the Icelandic consultant who designed the vessel registry, so that future development could be done using local expertise. In addition, practical training is to be provided for one staff member of the vessel registry under the UNU-FTP in Iceland.

Strategies for Development of Asian Reservoir and Lake Fisheries

Man-made lakes have a long history in Sri Lanka as natural lakes are rare. Large reservoirs and irrigation systems were one of the foundations of ancient kingdoms, dating back more than 2500 years. In many of these reservoirs, fisheries are dependent on the release of hatchery produced juveniles, so-called 'culture based fisheries'. Reservoir fisheries are important in Sri Lanka, but there is still potential for further development. Fisheries and aquaculture in fresh waters is of importance regionally and Sri Lanka benefits from regional cooperation through membership of an intergovernmental organisation, NACA, Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific. At the request of the Government of Sri Lanka and NACA, ICEIDA has supported a regional project with the participation of Sri Lanka, Thailand, China, India, Nepal and Pakistan. The main objectives of the project are to identify research and development needs for the effective utilisation of reservoirs and lakes for fish production and develop capacity for the management of such fisheries. Ten sub-projects are being carried out, some are already completed and others are near completion. Some of the sub-projects formed the mainstay of papers presented at a "write-shop" in Thailand in 2008 on "Success stories in Asian aquaculture", to which ICEIDA also contributed. The proceedings are expected to be published in 2009. The regional project started in August 2007 and will be completed by mid-2010. Reports on the project appear on the NACA website, see http://www.enaca.org/modules/inlandprojects/index.php?content_id=4

Other Activities

As in previous years, ICEIDA sponsored in June the annual session of the Sri Lanka Association for Fisheries and Aquatic Resources and the country director gave an introductory lecture on "Data requirements in fisheries management", which was the theme of the conference.

The International Fisheries Expo Sri Lanka 2008 was held on 7-9 November. ICEIDA was the main sponsor of the event and provided technical support. This was the first event of its kind in Sri Lanka and generated considerable interest.

In view of the potential for increased fish production in Sri Lankan reservoirs, ICEIDA supported the translation of a booklet on *Better-practice approaches for culture-based fisheries development in Asia* into Sinhala and Tamil, originally published by NACA and the Australian Centre for International Agricultural

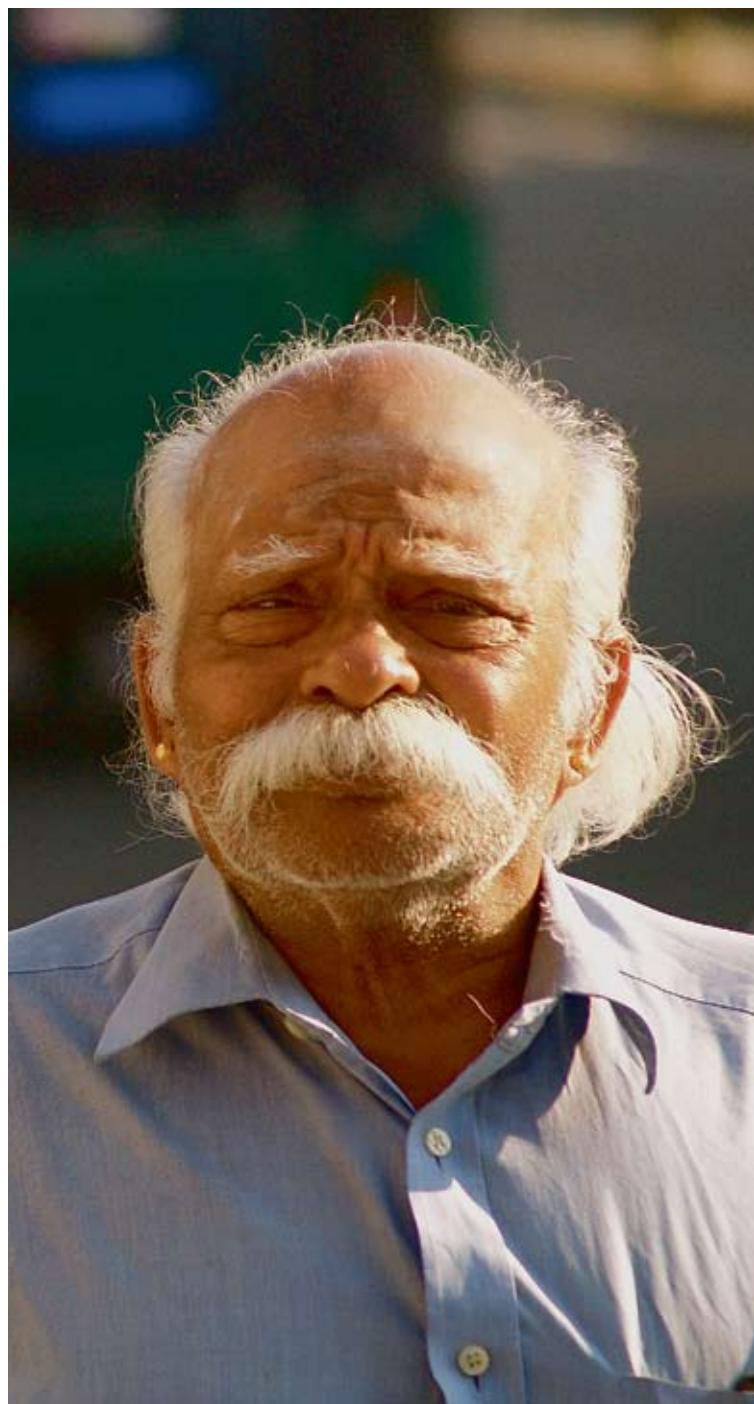
gögnum. Gögnin er hægt að nota til að spá fyrir um útbreiðslu úthafsfisks, t.d. túnfisks. Kosturinn við slíkar spár er að með þeim má stytta þann tíma sem fer í að leita að fiski, draga úr kostnaði og auka afla. Í þessu verkefni, sem hófst um mitt ár 2007, leggur PSSÍ til nauðsynlegan búnað, tækniaðstoð og þjálfun starfsfólks Hafrannsóknarstofnunarinnar. Í ágúst 2008 hóf Hafrannsóknarstofnun Srí Lanka að gefa út spár fyrir fiskveiðiflotann. Upphaflega voru þessar spár takmarkaðar við svæði innan efnahagslögsögunnar en náðu frá og með árslokum 2008 einnig yfir alþjóðleg hafsvæði þar sem línuveiðar á túnfiski fara fyrst og fremst fram utan lögsögunnar. Gagnaðflun var efld á árinu og voru kort og afladagbækur útbúin og þeim dreift til þeirra skipa sem taka þátt í verkefninu. Vonir standa til að með þessu verði hægt að taka saman nægileg gögn um afla til að unnt sé að staðfesta og bæta spárnar. Verkefninu lýkur í maí 2009 en þessi starfsemi verður áfram fastur liður í starfsemi NARA. Yfirrannsóknarmanni verkefnisins hefur verið boðið að taka þátt í sex mánaða námi hjá Sjávarútvegsskóla Háskóla Sameinuðu þjóðanna (UNU-FTP) á Íslandi veturnar 2009-2010, þar sem hann mun gera tölfraðilega greiningu á afla á sóknareiningu með tilliti til haffræðilegra aðstæðna. Nám hans á Íslandi mun vera hluti doktorsnáms hans við háskóla á Srí Lanka.

Fiskiskipaskrá

Í upphaflegum úttektum á möguleikum til tvíhliða þróunarsamvinnu við Srí Lanka kom í ljós að afar áríðandi er að sinna og styðja við söfnun, greiningu og dreifingu tölfraðilegra gagna um aflabréðing og fiskimál. Auk stjórnsýslulegs mikilvægis fiskiskipaskrár er hún jafnframt óaðskiljanlegur hluti af uppyggingu virks gagnaðflunarkerfis fyrir afla og sjávarútveginn í heild. Með það í huga samþykkti PSSÍ að styðja verkefni til að koma á fót fiskiskipaskrár fyrir sjóveiðiskip á Srí Lanka. Verkefnið hófst í september 2007 þegar miðlægum gagnaðrunni var komið á fót með skráningargögnum um sjóveiðiskip. Enda bótt skráin hafi verið komin í gagnið að fullu um mitt ár 2008 var greinilegt að hún var ekki uppfærð nógur ör, einkum vegna vangetu umdæmmisskrifstofanna. Því var lagt til að verkefnið yrði framlengt í þeim tilgangi að útvega umdæmunum gagnagrunna og búnað og veita starfsfólk skrifstofanna þjálfun. Framlengingen er fram í apríl 2009 og samþykkti stjórn PSSÍ málið í júlí 2008; áætlaður kostnaður er 96.000 bandaríkjadalir, þar af leggur PSSÍ til 74.000. Fiskiskipaskráin hefur þegar sannað gildi sitt í sjávarútvegssráðuneytinu og er mikil framför frá stöflum pappírsskráa sem voru notaðar áður. Aukin notkun fiskiskipaskrárinnar hefur leitt marga nýja notkunarmöguleika í ljós, sem aftur krefst breytinga og viðbóta. Á meðan á heimsókn framkvæmdastjóra PSSÍ stóð í desember 2008 var ákveðið að PSSÍ myndi útvega enn eina ráðgjöf á árinu 2009 og yrði fyrirtæki á staðnum fengið til að vinna með íslenska ráðgjafanum, sem hannaði skipaskrána, þannig að framtíðarþróun skrárinnar yrði í höndum heimamanna. Þessu til viðbótar mun einn starfsmaður skipaskrárinnar fá hagnýta þjálfun á vegum Sjávarútvegsháskóla S.p. á Íslandi.

Þróun veiða í uppistöðulónum og vötnum

Manngerð stöðuvötn eiga sér langa sögu á Srí Lanka þar sem náttúruleg stöðuvötn eru fá. Stórr uppistöðulón og áveitukerfi voru grunnstoðir konungsríkja til forna og eiga sér yfir 2500 ára sögu. Í mörgum þessara uppistöðulóna byggjast fiskveiðar á því að ungvíði, sem klakið er og alið í eldisstöðvum, sé sleppt út í vötnin, þar sem þau vaxa og verða undirstaða veiða (culture based fisheries). Veiðar í uppistöðulónum eru mikilvægar á Srí Lanka en þó eru enn möguleikar á frekari þróun. Veiðar og eldi í ferskvatni eru mikilvægar í Asíu og Srí Lanka hefur hag af svæðisbundnu samstarfi á grundvelli aðildar að NACA, Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific. Að beiðni ríkisstjórnar Srí Lanka og NACA hefur PSSÍ stutt verkefni sem Srí Lanka, Taíland, Kína, Indland, Nepal og Pakistan taka þátt í. Meginmarkmið verkefnisins eru að greina hvaða rannsóknir og þróunarstarf þurfa að eiga sér stað til þess að bæta nýtingu uppistöðulóna og stöðuvatna til fiskveiða og stuðla að uppyggingu færni og þekkingar til að stýra slíkri fiskframleiðslu. Tíu undirverkefni hafa verið tekin til framkvæmdar og er sumum þegar lokið á meðan öðrum er nær lokið. Sum undirverkefnanna voru meginnefni nokkurra greina sem voru kynntar og unnið með á vinnufundi (e. write-shop) í Taílandi árið 2008 um árangurssögur í asísku fiskeldi sem PSSÍ tók

virkan þátt í. Áætlað er að gefa út bók með þessum greinum á árinu 2009. Heildarverkefnið hófst í ágúst 2007 og því mun ljúka um mitt ár 2010. Afrakstur verkefnisins og skýrslur því tengdar birtast á heimasíðu NACA, sjá http://www.enaca.org/modules/inlandprojects/index.php?content_id=4

Önnur starfsemi

Líkt og undanfarin ár styrkti PSSÍ í júní ársfund Sri Lanka Association for Fisheries and Aquatic Resources (SLAFAR) og hélt umdæmisstjóri PSSÍ þar inngangserindi um gagnaþörf vegna fiskveiðistjórnunar sem var þema ráðstefnunnar.

Sjávarútvegssýningin *The International Fisheries Expo Sri Lanka 2008* var haldin 7.-9. nóvember. PSSÍ var aðalstyrktaraðili sýningarinnar og útvegaði tækniaðstoð. Þessi viðburður var sað fyrsti sinnar tegundar á Srí Lanka og var verulegur áhugi á sýningunni.

Research. They will be printed in early 2009 and distributed to partners in Sri Lanka to be used in training and extension activities. The English version can be viewed at: <http://www.aciar.gov.au/publication/MN120>

Gender Mainstreaming

ICEIDA's partners in Sri Lanka are well aware of the emphasis ICEIDA has on gender, and have been willing to address gender where possible within local cultures. Gender mainstreaming is most evident in the fish landing centre programme. Sewalanka worked with the 25 fishing community CBOs to consider the implications of different interventions for men and women.

Poverty and low levels of education are characteristics of most communities relying on coastal fisheries. The men do the fishing. During the fishing season(s), they spend much of their time at sea; during the off-season, they stay at home or seek daily wage labour. Women are more likely to be involved in post-harvest processing, such as drying, small-scale marketing of fresh and dried fish, and other income generating activities. While men tend to have higher income levels, they are more likely to use it for personal consumption, whereas women tend to use all of their earnings for household needs. Female-headed households are common, often as the result of the armed conflict or the tsunami. Most communities recognize these households as being particularly vulnerable and some have used the ICEIDA livelihood programme to support income generating activities for widows.

Most Sri Lankan villages have multiple registered CBOs. Since fishing is seen as 'men's work' women's participation in Fisheries Cooperative Societies is generally lower than their participation in other CBOs, but there is significant cultural and regional variation. In the Sinhala communities of the south and west, the majority of active members are women. Women tend to be strong and vocal leaders and they represent the household when the men are at sea. Women tend to be over 50% of the membership and in two communities, the CBOs entrusted with the facilities have 100% female membership.

In the Eastern Province, 16 of the 18 communities are predominantly Muslim or Tamil. In these areas, women are still able to participate in the Fisheries Cooperative Societies as general members or leaders, but their participation tends to be lower (10-20%). These villages tend to be more patriarchal. Women may be active in separate CBOs (e.g. Women's Rural Development Societies), but fishing is seen as men's domain.

Regardless of women's participation and leadership, 15 of the 25 sites have developed livelihood initiatives that specifically benefit women: food processing, revolving loan funds for income generating activities, seaweed cultivation, and a fishing gear retail shop run by women. Other sites have developed initiatives that provide more general fisheries services: fuel and fishing supply centres, wholesale fish trading, radio rooms and outboard motor repair. In those cases, ICEIDA has often expressed a willingness to fund further livelihood activities, as long as they are specifically aimed at female-headed households.

Í ljósi möguleika á aukinni fiskframleiðslu í uppistöðulónum á Srí Lanka studdi PSSÍ þýðingu bæklingsins *Better-practice approaches for culture-based fisheries development in Asia*, sem NACA og Landbúnaðarrannsóknarmiðstöð Ástralíu (ACIAR) gáfu út upphaflega, yfir á tungumálín sinhala og tamíl. Bæklingurinn fer í prentun snemma árs 2009, verður dreift til samstarfsaðila á Srí Lanka og verður notaður við þjálfun og frekari starfsemi. Ensku útgáfuna er hægt að sjá á <http://www.aciar.gov.au/publication/MN120>

Sambætting kynjasjónarmiða

Samstarfsaðilum PSSÍ á Srí Lanka er vel kunnugt um þá áherslu sem PSSÍ leggur á kynjamál og hafa sýnt vilja til að sinna kynjamálum þegar mögulegt er í hverju menningarsamfélagi. Sambætting kynjasjónarmiða er einna mest áberandi í löndunarstaðaverkefninu. Sewalanka vann náið með samfélagssamtökum (CBO) 25 í þeim tilgangi að greina hver áhrifin væru af mismunandi íhlutun fyrir karla og konur.

Fátækt og lágt menntunarstig eru einkennandi fyrir flest samfélög sem reiða sig á strandveiðar. Karlarnir sjá um veiðarnar. Á vertíðum eyða þeir flestum stundum á sjó en utan vertíða dvelja þeir heima og leita sér að daglaunavinnu. Konurnar eru líklegri til að taka þátt í vinnslu aflans, s.s. þurrkun, smásölu á ferskum og þurrkuðum fiski og ganga í önnur störf sem skapa þeim tekjur. Þó að karlmenn séu líklegri til að hafa hærri tekjur eru þeir að sama skapi líklegri til að verja launum sínum til persónulegra nota á meðan konur nota laun sín fremur til að reka heimilið. Heimilið þar sem konur eru höfuð fjölskyldunnar eru algeng og er það oftart en ekki afleiðing af annaðhvort vopnuðum átokum eða hamfaraflyóðbylgj уни. Flest samfélög skilja að þessi heimili standa sérlega höllum fæti og hafa sum notfært sér atvinnusköpunaráætlun PSSÍ til að styðja við tekjuöflun ekkna.

Í flestum þorpum á Srí Lanka eru mörg skráð samfélagssamtök (CBO). Þar sem litið er á fiskveiðar sem karlastarf taka konur almennt síður þátt í fiskisamvinnufélögum en í öðrum samtökum en þó er það mjög breytilegt eftir menningarsamfélögum og svæðum. Í Sinhala-samfélögum í suður- og vesturhluta landsins er meirihluti virkra meðlima konur. Konur hafa tilhneigingu til að vera sterkir leiðtoga sem láta í sér heyra og þær stýra heimilunum þegar karlarnir eru á sjó. Konur eru oft yfir 50% meðlima og í tveimur samfélögum eru allir meðlimirnir í samfélagssamtökunum, sem hafa umsjón með aðstöðunni, konur.

Í Austurhéraðinu er meirihluti íbúa í 16 af 18 samfélögum móslímar eða tamílar. Á þessum svæðum hafa konur þó möguleika á þátttöku í fiskisamvinnufélögum sem óbreyttir meðlimir eða leiðtoga en allajafna eru þær í miklum minnihluta (10-20%). Feðraveldi eru algengari í þessum þorpum. Konum er þar leyft að taka þátt í aðskildum samtökum (t.d. Women's Rural Development Societies) en litið er á fiskveiðar sem yfirráðasvæði karlanna.

Burtséð frá þátttöku og forystu kvenna hafa 15 af 25 löndunarstöðum átt frumkvæði að sérstökum atvinnuskapandi verkefnum fyrir konur, sem tengast t.d. matvælinnslu, láanastarfsemi til atvinnuskapandi verkefna, þörungaræktun og sölu á veiðibúnaði í verslun sem konur reka. Á öðrum stöðum hefur verið þróuð atvinna til að sinna almennari þjónustu við sjávarúveginn: stöðvar fyrir eldsneyti og vörur til fiskveiða, heildsala með fisk, fjarskiptaherbergi og viðgerðarþjónusta fyrir utanborðsmótora. Í þessum tilfellum hefur PSSÍ oft lýst yfir áhuga á að fjármagna frekari atvinnuskapandi starfsemi, svo fremi slík starfsemi sé sérstaklega ætluð til stuðnings heimilum sem konur stýra.

NICARAGUA

NÍKARAGVA

Introduction

Nicaragua is a constitutional democracy, with a directly elected president, vice-president and a unicameral National Assembly. Daniel Ortega, the leader of the Sandinista party (FSLN), and his "Government of Reconciliation and National Unity" entered its second year of a five year term in 2008. The FSLN has a minority in the Assembly, and a stalemate between the Government and opposition on various issues, including the state budget, continued throughout the year.

Municipal elections were held on 9 November and dominated public discourse for most of the year. The elections were viewed as an indication of public satisfaction with the Ortega Government. Several actions by the Government and by the Supreme Electoral Council (CSE) in the run-up to the November elections were controversial and harshly criticised. In June, the CSE banned two political parties from participating in the municipal elections: the Sandinista Renovation Movement (MRS) and the Conservative Party (PC). This resulted in an outcry from many sources, including a joint declaration by the "Mesa de Cooperantes", representing the donor community in Nicaragua. The Government took action

continuing their support. At the same time, Nicaragua continued to strengthen its cooperation with non-traditional donors, especially through the Bolivarian Alternative for the Americas (ALBA). Compounding the political situation in Nicaragua was the government's inability to finalize its national development policy. A draft of a national development plan was circulated amongst donors early in the year, but by the end of 2008 the document had still not been formally adopted. The alignment of donor actions to government policies therefore proved to be very difficult in 2008, complicating an already sensitive situation.

The economy is continuing to show slower growth; down from 3.8% in 2007 and 3.7% in 2006 to 3% in 2008. The twelve month average inflation rate ended at 13.8%, down from 16.9% in 2007. This is also lower than the IMF prediction in October, of 20.5%.

In the fight against poverty, Nicaragua seems not to be gaining much ground despite being one of the highest per-capita recipients of ODA for decades. Al-

Nicaragua - Key Figures

Land area	121,428 km ²
Population	6.2 million
Population growth rate	1.4%
GDP per capita PPP	3,015 US\$
GDP growth rate	3.0%
Life expectancy at birth	71.9 years
Adult literacy rate (age 15 and above)	76.7%
HIV/AIDS prevalence	0.2%
ICEIDA contribution 2008	2,228,178 US\$

Statistical Sources: Economist Intelligence Unit; Country Report Nicaragua March 2009 and Human Development Report 2007/08, published by the United Nations Development Programme

against civil society, especially two vocal critics of the FSLN Government which raised great concern amongst donors. Shortly before the municipal elections, the CSE announced that no international or national independent observers would be allowed, raising concerns about the reliability of the municipal elections. The elections themselves were marred by reports of irregularities and claims of massive election fraud were immediately put forward. This sparked civil unrest in the country, especially in the capital Managua, where the opposition and FSLN fought in the streets over a period of two weeks in November. When the official election results were finally announced by the CSE after many weeks, the FSLN turned out to be the overwhelming winner, sweeping almost all of the important municipalities in Nicaragua, including the capital.

The political turmoil in Nicaragua in 2008 adversely affected the relationship between donors and the Government throughout the year. An example of this is that several donors did not pay out all of the budget support commitments before the end of the year and the Millennium Challenge Corporation (MCC), a USAID initiative, froze its funds to Nicaragua. A number of donors were also reviewing their programmes in Nicaragua by the end of the year, although most are committed to

most two-thirds (32%) of the state budget comes from ODA, according to the Nicaraguan Central Bank. The Human Development Index published by UNDP, places Nicaragua in 110th place out of 179 countries in 2007, up from 112th place in 2006. Income disparity continues to be a concern with the Gini Index for Nicaragua being 43.1, the poorest 10% only earning 2.2% of the income in Nicaragua, while the richest 10% earn 33.8% of the income. Corruption is a serious issue and according to the Transparency International Corruption Perception Index Nicaragua is in 134th place out of 180 countries.

ICEIDA's Development Cooperation

The ICEIDA development cooperation in Nicaragua more than doubled in terms of funding between years. Iceland's cooperation in Nicaragua focuses on the social sector, in education, through the construction of classrooms on the Atlantic Coast, in health, through support to the network of Maternity Houses in Nicaragua and in the energy sector, through capacity building in the geothermal sub-sector.

Inngangur

Níkaragva er stjórnarskrárbundið lýðræði þar sem forseti, varافorseti og löggjafarsamkundan, sem starfar í einni þingdeild, eru kosin beinni kosningu. Daniel Ortega, leiðtogi Sandínista (FSLN), og ríkisstjórns hans, Þjóðareiningar- og sáttastjórnin, hóf árið 2008 sitt annað starfsár af fimm á kjörtímabilinu. Sandínistar hafa minnihluta á þingi og einkenndist árið af pattstöðu milli ríkisstjórnar og stjórnarandstöðu í ýmsum málum, m.a. vegna fjárlaga.

Sveitarstjórnarkosningar voru haldnar 9. nóvember og snerist opinber umræða að mestu um þær stóran hluta ársins. Litið var á þessar kosningar sem mæli-kvarða á ánægju almennings með stjórn Ortega. Ýmsar aðgerðir ríkisstjórnarinnar og kosningaráðsins (CSE) í aðdraganda nóvemberkosninganna voru umdeildar og harðlega gagnrýndar. Í júní bannaði kosningaráðið tveimur stjórnrmálflokkum að taka þátt í sveitarstjórnarkosningunum, þ.e. Endurreisen- arhreyfingu Sandínista (MRS) og Íhaldsflokknum (PC). Margir andmæltu þessu kröftuglega, þ. á m. kom sameiginleg yfirlýsing frá Mesa de Cooperantes fyrir hönd allra veitenda prounaraðstoðar í Níkaragva. Ríkisstjórnin greip til aðgerða

veitendur prounaraðstoðar höfðu tekið til við endurskoðun áætlana sinna í Níkaragva fyrir árslok, þótt flestir hygðust halda stuðningi sínum áfram með einhverjum hætti. Á sama tíma hélt Níkaragva áfram samstarfi sínu við óhefð-bundna veitendur prounaraðstoðar, einkum á vegum Bolivarian Alternative for the Americas (ALBA). Við stjórnmalástandið í Níkaragva bættist vangeta ríkisstjórnarinnar til að ljúka gerð prounaráætlunar fyrir landið. Drögum að slíkri áætlun var dreift til veitenda prounaraðstoðar snemma árs en í árslok hafði skjalið enn ekki verið samþykkt. Af þessum sökum reyndist afar erfitt að laga aðgerðir veitenda að stefnu ríkisstjórnarinnar á árinu sem flæktaði enn frekar þá viðkvæmu stöðu sem fyrir var.

Enn hefur hægt á vexti í hagkerfinu en hagvöxtur fór úr 3,8% árið 2007 og 3,7% árið 2006 í 3% árið 2008. Verðbólga 12 mánaða tímabils var 13,8%, hafði lækkáð úr 16,9% árið 2007. Þetta er lægri verðbólga en Alþjóðagaldeyrissjóðurinn hafði spáð í október, sem var 20,5%.

Níkaragva – Helstu lykiltölur

Flatarmál	121.428 km ²
Mannfjöldi	6,2 milljónir
Fólksfjölgun	1,4%
VLF á mann, jafnvirðisgildi (PPP)	3.015 US\$
Hagvaxtarprósenta (VLF)	3,0%
Lífslíkur við fæðingu	71,9 ár
Læsi (15 ára og eldri)	76,7%
Tíðni HIV/alnæmis	0,2%
Framlag þSSÍ 2008	196.235.666 ISK

Heimildir: Economist Intelligence Unit; Country Report Nicaragua March 2009 og Human Development Report 2007/08, útgefið af: the United Nations Development Programme

geng borgaralegu samfélagi, sem beindist einkum gegn tveimur samtökum sem eru háverir andmælendur ríkisstjórnar Sandínista sem olli veitendum prounaraðstoðar miklum áhyggjum. Skömmu fyrir sveitarstjórnarkosningarnar tilkynnti kosningaráðið að hvorki óháðum alþjóðlegum né innlendum eftirlits-aðilum yrði leyft að fylgjast með, sem vakti upp spurningar um áreiðanleika kosninganna. Fregnir af því að ekki hefði verið farið að reglum vörpuðu skugga á kosningarnar og ásakanir um kosningasvindl voru lagðar fram án tafar. Þetta leiddi til óróa í samfélginu, einkum í höfuðborginni Managua þar sem andstæðingar Sandínista börðust á götum úti um tveggja vikna skeið í nóvember. Þegar kosningaráðið tilkynnti loks um opinber úrslit kosninganna eftir margra vikna bið reyndust Sandínistar hafa unnið stórsigur í nærrí öllum mikilvægarí sveitarfélögum í Níkaragva, þ.m.t. í höfuðborginni.

Pólitískt umrót í Níkaragva 2008 hafði neikvæð áhrif á samband veitenda prounaraðstoðar og ríkisstjórnarinnar allt árið. Sem dæmi má nefna að nokkrir veitendur uppfylltu ekki að öllu leyti skuldbindingar sínar um fjárlagastuðning (e. budget support) fyrir árslok og Millennium Challenge Corporation (MCC), sem er framtak á vegum USAID, frysti öll fjárfamlög til Níkaragva. Allmargir

Níkaragva virðist ekki takast að ná miklum árangri í baráttunni gegn fátækt, þrátt fyrir að hafa í áratugi fengið einna mesta opinbera prounaraðstoð allra landa. Nærri tveir þriðju (32%) af fjárlögum er fjármagnaður með opinberri prounarstoð samkvæmt Seðlabanka Níkaragva. Landið var í 110. sæti af 179 árið 2007 á lista Sameinuðu þjóðanna yfir prounar lífskjara (HDI) en hafði verið í 112. sæti árið 2006. Misskipting tekna er áfram áhyggjuefni og er Gini-stuðullinn fyrir Níkaragva 43,1 þar sem fátækustu 10% hafa 2,2% tekna í landinu en ríkustu 10% hafa 33,8% teknanna. Spilling er alvarlegt vandamál og samkvæmt lista Transparency International yfir spillingu er Níkaragva í 134. sæti af 180.

Prounarsamvinna þSSÍ

Prounarsamvinna þSSÍ í Níkaragva hefur meira en tvöfaldast á milli ára, reiknað á grundvelli fjárfamlags. Í samvinnu landanna er áhersla lögð á félagsleg mál-efti, á svíði menntamála með byggingu skólastofa á Atlantshafsströnd landsins og á svíði heilbrigðismála með stuðningi við net Mæðrahúsa, og á orkumál með uppbyggingu á þekkingu og færni í jarðhitageiranum.

Götumynd frá þorpinu Camoapa
Street shot from the village Camoapa

Ljósmynd/Photo: Gunnar Salvarsson

In June, Geir Oddsson replaced Gísli Pálsson as the Country Director in Nicaragua. A Nicaraguan civil engineer was hired in February to supervise construction projects in the social sector. An Icelandic intern was employed at the office for five months during the year, from June to November.

The first annual monitoring delegation from ICEIDA Head Office visited Nicaragua in February, led by Ambassador Sighvatur Björgvinsson, Director General of ICEIDA. The delegation visited a number of ICEIDA projects, including some on the Atlantic Coast.

The financial crisis substantially affected the operation of the ICEIDA office in Nicaragua during the last quarter of 2008. All preparatory work was postponed or cancelled; this was especially significant for the detailed preparation of a multi-year integrated regional rural development project on the Atlantic Coast, which had been ongoing all year.

Support to the Energy Sector

In January 2008, the ICEIDA offices in Nicaragua started the implementation of the “Geothermal Capacity Building Project” with the Ministry of Energy and Mines (MEM) as the main counterpart, according to the programme established in the project document. The project’s main objective is to increase the use of geothermal resources by strengthening capacities at the government institutions that are involved in the development of geothermal resources in Nicaragua.

One of the first actions taken within the project was the conformation of the steering and coordination committees and establishment of the tools for the monitoring of project activities and the administration of project funds. After the accomplishment of these tasks, the implementation of the three project components commenced in March 2008.

The main activities carried out during 2008 within the first component of the project titled “Technical Assistance” were several consultancies provided to the Geothermal Department of the Ministry of Energy and Mines (MEM), including the drafting of standards for geothermal development, the definition of the role and structure of a Research Unit for Geothermal Development inside the MEM, a short-term assistance to review the Nicaragua Geothermal Master Plan, the creation of a video on the geothermal potential of Nicaragua for investment promotion and awareness-raising. Some activities were also implemented together with the Ministry of Environmental and Natural Resources (MARENA), including the preparation of a guide for Environmental Impact Assessment methodology and technical assistance with the creation of management plans for protected areas, which have geothermal resources, permitting sustainable development. The publication, by MARENA, of five thousand brochures of the Environmental Impact Assessment decree and one thousand posters of the EIA process in Nicaragua, were funded as part of the awareness-raising and promotion of environmental law in the country.

Within the second component of the project, titled “Training and Capacity Building”, the main activities were seminars and workshops for technicians from MEM, MARENA (central and territorial offices), UNAN-Leon, private firms (Polaris, ORMAT and GeoNica) and the environmental units of municipalities with geothermal potential. The seminars were delivered by experts from Iceland Geosurvey (ISOR), the Geothermal Management of the Mexican Institute of Electrical Investigation (IIE) and environmental consultants from Costa Rica, on topics such as Reservoir Engineering, Geochemistry, and Clean Development Mechanism. A total of about eighty professionals from Nicaraguan institutions participated in these training courses. One of the most important activities in this component was an interchange of experiences with experts at LAGEO, El Salvador, in a week-long workshop on the Environmental Aspects of Geothermal Development. Twenty five experts from Nicaraguan institutions

í júní tók Geir Oddsson við af Gísla Pálssyni sem umdæmisstjóri í Níkaragva. Innlendir byggingaverkfræðingur var ráðinn til starfa í febrúar til að hafa umsjón með byggingarverkefnum í félagslega geiranum. Íslenskur starfsnemi var ráðinn til skrifstofunnar í fimm mánuði á árinu, frá júní til nóvember.

Fyrsta árvissa eftirlitssendinefndin frá aðalskrifstofu þSSÍ heimsótti Níkaragva í febrúar en fyrir henni fór Sighvatur Björgvinsson, sendiherra og framkvæmdastjóri þSSÍ. Sendinefndin heimsótti nokkur verkefnasvæði þSSÍ, þ.m.t. á Atlantshafsströndinni.

Fjármálaþreppan hafði veruleg áhrif á starfsemi skrifstofu þSSÍ í Níkaragva á síðasta ársfjórðungi 2008. Allri undirbúningsvinnu var frestað eða hætt við hana; þetta hafði sérlega mikil áhrif á ítarlegan undirbúning fyrir samþætt byggðaþróunarverkefni til margra ára fyrir Atlantshafsströndina sem hafði staðið allt árið.

Stuðningur við orkumál

Í janúar 2008 hófu skrifstofur þSSÍ í Níkaragva framkvæmd verkefnisins Stuðningur við þekkingu í jarðhitamálum (e. *Geothermal Capacity Building Programme*), þar sem ráðuneyti orku- og nánumála (MEM) er helsti samstarfsaðili, samkvæmt þeiri áætlun sem er sett fram í verkefnisskjalini. Helsta markmið verkfnisins er að auka nýtingu jarðhita með því að byggja upp færni og þekkingu innan þeirra ríkisstofnana sem koma að þróun jarðhitauðlindanna í Níkaragva.

Eitt það fyrsta sem ljúka þurfti á vegum verkefnisins var að staðfesta stýri- og samræmingarnefndirnar og setja fram leiðir til að fylgiast með starfseminni og stjórna fjármagni til verkefnisins. Að þessu loknu hófst framkvæmd þriggja verkefnispáttá í mars 2008.

Helstu viðfangsefni 2008, sem féllu undir fyrsta verkþáttinn (tækniaðstoð), voru ráðgjöf til jarðhitadeildar ráðuneytis orku- og nánumála, þ.m.t. gerð draga að stöðlum fyrir jarðhitaprórun, skilgreining á hlutverki og skipulagi rannsóknareiningar jarðhitapróunar innan ráðuneytis orku- og nánumála, skamtímaðstoð vegna endurskoðunar á rammaáætlun um jarðhitanytingu í Níkaragva og gerð myndbands um mögulega nýtingu jarðhita í Níkaragva ætlað til kynningar fyrir fjárfesta sem og til vitundarvakningar. Frekara starf var einnig unnið í samstarfi við umhverfis- og auðlindaráðuneyti (MARENA), s.s. undirbúnингur leiðbeininga um aðferðir við umhverfismat og tækniaðstoð við gerð stjórnunaráætlana fyrir vernduð svæði þar sem jarðhita er að finna, sem gerir sjálfbæra þróun mögulega. Til þess að auka vitund og efla umhverfislöggið í landinu gaf ráðuneyti út fimm þúsund bæklinga með umhverfismatsúskurðinum og eitt þúsund veggspjöld um umhverfismat í Níkaragva.

Í öðrum þætti verkefnisins (þjálfun og uppbrygging færni og þekkingar) má helst nefna námstefnur og námskeið fyrir tæknimenn frá ráðuneyti orku- og nánumála, umhverfis- og auðlindaráðuneyti (aðalskrifstofa og svæðisskrifstofur), Ríkisháskólanum í Leon (UNAN-Leon), einkafyrirtækjum (Polaris, ORMAT og GeoNica) og umhverfissviðum þeirra sveitarfélaga þar sem möguleikar eru á nýtingu jarðhita. Sérfræðingar frá Íslenskum orkurrannsóknunum (ÍSOR), Jarðhitadeild Rafrannsóknarstofnunar Mexikó (IIE) og umhverfisráðgjafar frá Kostaríku héldu námskeið um forðaverkfræði, jarðefnafræði og nýtingu endurnýjanlegra orkugjafa. Alls tóku um 80 sérfræðingar frá stofnunum í Níkaragva þátt í þessum námskeiðum. Eitt mikilvægasta starfið í þessum þætti var að skiptast á reynslu við sérfræðinga frá LAGEO í El Salvador á víkulöngum vinnufundi um umhverfisþætti jarðhitapróunar. Tuttugu og fimm sérfræðingar frá stofnunum í Níkaragva tóku þátt í þessari þjálfun hjá starfsstöð LAGEO í San Salvador og í vettvangsferðum inn á jarðhitasvæði í El Salvador. Einnig voru haldir námskeið um landupplýsingakerfi, greiningu og gagnastjórnun. Allmargir starfsmenn ráðuneytis orku- og nánumála héldu áfram enskunámi sínu. Loks fjármagnaði þSSÍ þátttökum verkfræðings frá því ráðuneyti í starfi Jarðhitaskóla Sameinuðu þjóðanna á Íslandi.

participated in this training at a LAGEO facility in San Salvador and in field trips to the geothermal projects in El Salvador. There was also a training workshop on geographic information systems, analysis and data management. A number of MEM staff is continuing their English language studies. Finally, ICEIDA funded the participation of a MEM engineer in the United Nations University Geothermal Training Programme in Iceland.

In the third component of the project, titled "Infrastructure and Equipment", the construction and installation of a geological and geochemical laboratory within the Ministry of Energy and Mines was initiated. The project provides the most important equipment for the laboratory, such as chromatographs, spectrophotometers, titrators, as well as equipment for taking geothermal samples in the field. Furthermore, geological equipment, such as a petrography microscope, stereoscope, compass and GPS. It is expected that the laboratory will be ready to commence operations in the first quarter of 2009, following calibration of equipment and training of laboratory technicians.

Support to the Social Sector

In 2008, ICEIDA signed an agreement with the Ministry of Education and two town councils on Nicaragua's Caribbean Coast to finance the construction of 20 classrooms in primary schools. At the end of the year, the construction of 10 classrooms in the municipality of Puerto Cabezas was completed and the remaining 10 classrooms under construction in the municipality of Bluefields are almost finished.

ICEIDA has continued supporting the Maternal Houses (Casas Maternas) that are a vital link in the government's fight to decrease maternal and infant mortality. The houses, situated close to a health care centre or a hospital, provide women from the rural areas in the latter stages of pregnancy access to health care they would otherwise not get. The houses provide women with a free bed and food, as well as regular visits by a doctor and training in life skills. During birth they are attended by health care professionals. In 2008, ICEIDA started the construction of an annexe to the Maternal House in Bluefields, whose construction it financed in 2007. On account of these two construction projects it was necessary to hire a civil engineer for the social sector, to be in charge of the supervision of the projects on behalf of ICEIDA.

Funding for a one year project of institutional capacity development for the prevention, awareness and actions against gender based violence started in the autumn. A Nicaraguan women's organisation, AMNLAE, is in charge of the project, which is located in a municipality in central Nicaragua. The main purpose of the project is to raise awareness among women and the public institutions about what gender-based violence is, its consequences and possible solutions to the problem.

In 2008, ICEIDA gave two small grants to an independent Nicaraguan coffee foundation, FUNIMODA. One grant was for the visit of Nordic coffee-bartenders to train their colleagues in Nicaragua and the other to do a survey on the national consumption of coffee. Both activities were aimed at increasing the internal demand for quality coffee with the objective of benefiting coffee farmers.

ICEIDA financed one edition of WANI – the Magazine of the Nicaraguan Caribbean, published by the institution CIDCA (Centre of Research and Documentation of the Atlantic Coast). WANI is one of the best academic magazines in Nicaragua. A quarterly, it specialises in the two autonomous regions on the Caribbean Coast of Nicaragua. WANI has been the most comprehensive venue for social and natural science carried out on the Nicaraguan Caribbean Coast, not only by the researchers of CIDCA, but also by individuals, institutions and universities both Caribbean, national and foreign. WANI can also be seen as an advocate and promoter of research carried out by scholars from the Caribbean, as almost half of the contributors to the magazine are from the autonomous regions.

The process of selecting an area for a possible regional development project on the Caribbean Coast in cooperation with the Ministry of Foreign Affairs and the Caribbean Coast Council of the Presidency came to a halt at the beginning of the year due to delays by the Government in publishing the National Development Plan.

Close cooperation with other donors has continued with the participation in sub-sector roundtables on education and in health. ICEIDA has been invited by the Caribbean Coast Council of the Presidency and the Ministry of Foreign Affairs to participate in the preparation of a new sub-sector roundtable, which will deal with the cooperation of government and donors on the Caribbean Coast.

Gender Mainstreaming

ICEIDA supports projects to increase the capacity of the Women's Organisation, AMNLAE, to work on preventive measures, raise awareness of and oversee action against gender-based violence. AMNLAE is an independent civil society movement. The aim of the project is to reduce gender-based violence, domestic violence and sexual violence in Juigalpa, in particular endeavouring to raise awareness of both the women and the community's institutions regarding violence, its consequences and possible solutions. The project supports the Nicaraguan government in its effort to achieve UN Millennium Goal No 3.

In addition, ICEIDA continues to support the development of the Maternal Houses (Casas Maternas) on Nicaragua's Caribbean Coast. The Maternal Houses play a key role in the battle to decrease maternal and infant mortality. They are located close to health care centres or hospitals and are attended by women from the rural areas undergoing high-risk pregnancies. Here they receive medical care before and after birth, which they otherwise would not have had access to, as well as life-skills training. The Maternal Houses are an important factor in achieving UN Millennium Goals No 4 and 5.

Í þriðja þætti verkefnisins (grunnvirki og búnaður) var hafin bygging og uppsetning jarðhita- og jarðefnarannsóknarstofu fyrir ráðuneyti orku- og námu-mála. Með verkefninu er ætlunin að útvega rannsóknarstofunni þann búnað sem er henni mikilvægastur, s.s. litskiljur, rófrita og titrara, auk búnaðar til töku jarðhitasýna á vettvangi. Enn fremur jarðfræðilegan búnað, s.s. bergsmásjá, rúmsjá, áttavita og gervihnattaleiðsögukerfi. Búist er við því að rannsóknarstofan geti hafið starfsemi á fyrsta ársfjórðungi 2009 þegar kvörðun búnaðar og þjálfun rannsóknarstofuliðs er lokið.

Stuðningur við félagsmál

ÞSSÍ, menntamálaráðuneytið og tvær sveitastjórnir á Karíbahafsströnd Níkaragva undirrituðu samning 2008 um fjármögnum á uppbyggingu 20 skólastofa í grunnskólum. Í árslok var byggingu 10 skólastofa í sveitarfélagini Puerto Cabezas lokið og hinum 10 skólastofunum, sem eru í sveitarfélagini Bluefields, var nærrí lokið.

ÞSSÍ hélt áfram stuðningi sínum við Mæðrahúsini sem eru lífsnauðsynlegur hlekkur í baráttu stjórnvalda gegn ungbarna- og mæðradaða. Húsini, sem eru staðsett nærrí heilsugæslustöðvum eða sjúkrahúsum, veita konum frá hinum dreifari byggðum ókeypis fæði og húsnæði og þar fá þær reglulegar vitjanir lækna sem og þjálfun í lífsleikni. Heilbrigðisstarfsmenn annast konurnar við fæðingar. Á árinu 2008 hóf ÞSSÍ smíði viðbyggingar við Mæðrahúsið í Bluefields en bygging þess hafði verið fjármögnuð á árinu 2007. Nauðsynlegt reyndist að ráða byggingarverkfræðing fyrir félagslegu verkefnin vegna þessara byggingaframkvæmda og sá hann um eftirlit með verkefnunum fyrir hönd ÞSSÍ.

Um haustið hófst fjármögnum ársverkefnis til uppbyggingar færni og þekkingar innan stofnana í tengslum við forvarnir og aðgerðir gegn kynbundnu ofbeldi, svo og vitundarvakningu. Kvennasamtök í landinu, AMNLAE, hafa umsjón með verkefninu sem er unnið í sveitarfélagi í miðhluta Níkaragva. Helsta markmiðið með verkefninu er að auka vitund kvenna og opinberra stofnana um hvað telst til kynbundins ofbeldis, afleiðingar þess og mögulegar lausnir á þessu vandamáli.

ÞSSÍ veitti two litla styrki á árinu til óháðra kaffisamtaka í landinu, FUNIMODA. Annar þeirra var vegna heimsóknar norrænna kaffibarþjóna til að þjálfa kollega sína í Níkaragva og hinn til rannsóknar á neyslu kaffis í landinu. Í báðum tilvikum er markmiðið að auka innlenda eftirspurn eftir gæðakaffi þannig að kaffibændur geti haft hag af.

ÞSSÍ fjármagnaði eitt tölublað WANÍ, tímarits sem er gefið út á strönd Níkaragva við Karíbahafið af CIDCA-stofnuninni (miðstöð rannsókna og heimilda á Atlants-hafsströndinni). WANÍ er eitt fremsta fræðiritið í Níkaragva. Það er gefið út ársfjórðungslega og sérhæfir sig í málefnum sjálfstjórnarhéraðanna tveggja á Karíbahafsströnd Níkaragva. Tímaritið er einn viðtækasti vettvangur félags- og náttúruvísinda á Karíbahafsströnd landsins, ekki aðeins fyrir fræðimenn CIDCA, heldur einnig fyrir einstaklinga, stofnanir og háskóla á staðnum, á landsvísu og alþjóðlega. Einnig hefur verið litið á það sem helsta formælanda og stuðnings-aðila við rannsóknir fræðimanna á Karíbahafsströndinni þar eð nærrí helmingur þeirra sem leggja efni til tímaritsins koma frá sjálfstjórnarhéruðunum.

Vinna við val á svæði fyrir hugsanlegt byggðaþróunarverkefni á strönd Karíbahafsins, í samvinnu við utanríkisráðuneytið og ráð forsetaskrifstofunnar á Karíbahafsströndinni, stöðvaðist í ársbyrjun vegna þess að stjórnvöld höfðu enn ekki gefið út þróunaráætlun fyrir landið.

Náið samstarf við aðra veitendur þróunaraðstoðar hélt áfram með þátttöku í umræðufundum í mennta- og heilbrigðisgeirunum. Ráð forsætisskrifstofunnar á strönd Karíbahafsins og utanríkisráðuneytið buðu ÞSSÍ að taka þátt í undirbúnungi nýrra umræðufunda um samstarf stjórnvalda og veitenda þróunaraðstoðar á strönd Karíbahafsins.

Sambætting kynjasjónarmiða

ÞSSÍ styrkir verkefni til að byggja upp getu AMNLAE kvennasamtakanna til að vinna að forvörnum, auka vitund um og sinna aðgerðum gegn kynbundnu ofbeldi. Kvennasamtökin eru sjálfstæð og óháð borgaraleg samtök. Markmið verkefnisins er að draga úr kynbundnu ofbeldi, heimilisofbeldi og kynferðislegu ofbeldi í Juigalpa. Sérstaklega er leitast við að auka vitund kvenna og stofnana samfélagsins um ofbeldi, afleiðingar þess og möguleg úrræði. Verkefnið styður viðleitni stjórnvalda í Níkaragva við að ná þúsaldarmarkmiði Sameinuðu þjóðanna númer 3.

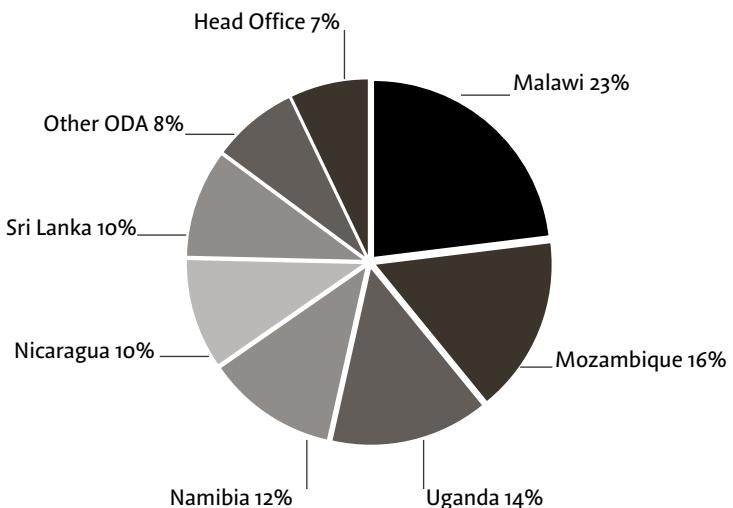
Auk þess vinnur ÞSSÍ áfram að uppbyggingu mæðrahúsa á strönd Níkaragva við Karíbahafið. Mæðrahúsini gegna lykilhlutverki í baráttunni gegn mæðra- og ungbarnadauða. Þau eru staðsett í nágrenni heilsugæslu eða spítala og þangað koma konur í áhættumeðgöngu úr dreifbýlinu. Þar fá þær heilbrigðiþjónustu fyrir og eftir fæðingu, sem þær hefðu annars ekki haft tök að nýta sér, auk fræðslu. Mæðrahúsini skipta miklu máli við að ná þúsaldarmarkmiðum 4 og 5.

Financial Overview

ICEIDA's contribution to bilateral cooperation was 22.3 million US\$ in 2008 and increased by 28% compared to 2007¹. ICEIDA's portion in the overall ODA (Official Development Assistance) was 46% compared to 37% in 2007. This increase between years can partly be attributed to the depreciation of the Icelandic króna.

Expenditures - Geographical Distribution

Malawi is still the main recipient of ICEIDA support with 23% of overall expenditure or 5.1 million USD. Second largest was Mozambique with 16% of the total expenditure and the same amount in USD as in 2007, or 3.6 million USD. Uganda remains in third place with 3.2 million USD or 14% of ICEIDA's budget. ICEIDA's expenditure in Nicaragua nearly doubled between years and amounted to 10% of the expenditure in 2008.

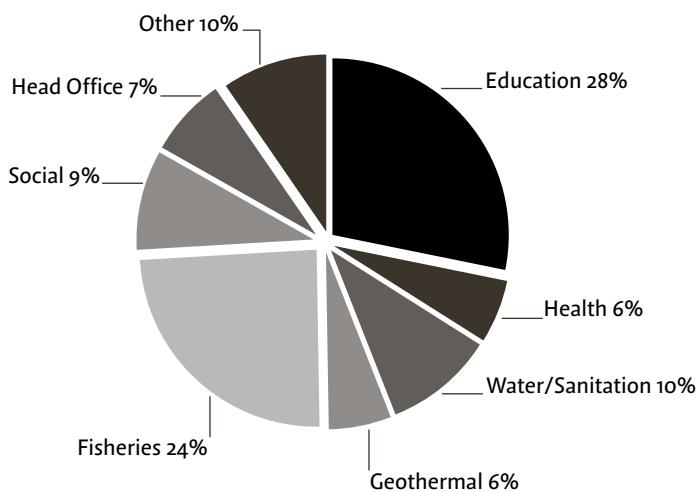

Expenditures – Distribution by Sector and the DAC Sector Classification System

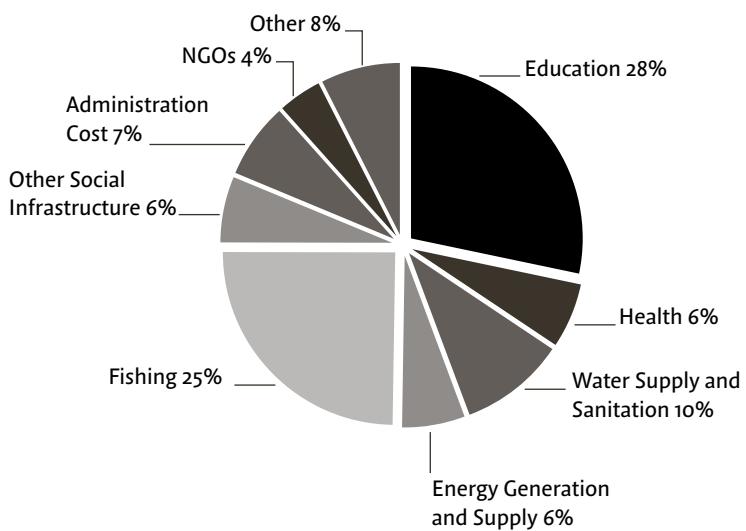
Between 2007 and 2008 there were no significant changes in the division of expenditures by sector. Just over half of the total expenditure went towards education and fisheries, thereof education 28% and fisheries 24%. The diagram on the right shows the distribution of ICEIDA expenditure according to the DAC sector classification, and as from 2009 ICEIDA will be using the DAC classifica-

tion system exclusively. As can be seen, the diagrams do not show the exact same division by sectors, the reason being that some of ICEIDA's projects are differently classified according to the DAC system. Further information on the division by sectors and the DAC classification system can be found on www.oecd.org or at ICEIDA's head office.

Division by Sectors

Division by Sectors - DAC

¹ Average exchange rate (s) for the year 2008; 88.07 ISK/USD as valued by Central Bank of Iceland.

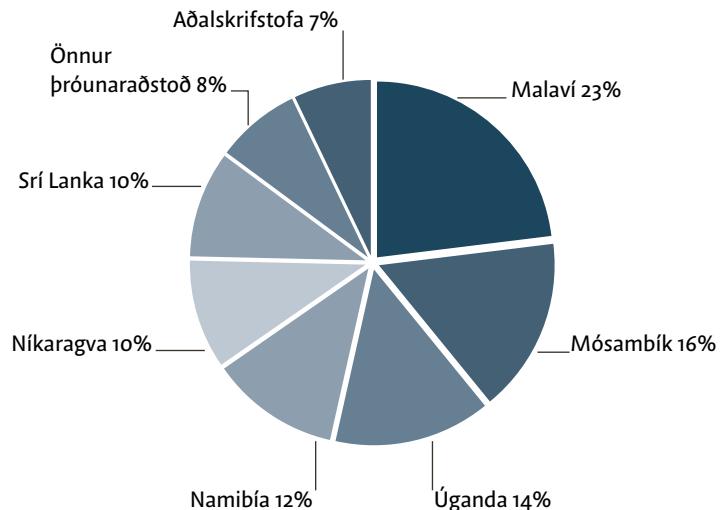
Average exchange rate (s) for the year 2007; 64.02 ISK/USD as valued by Central Bank of Iceland.

Fjármálayfirlit

ÞSSÍ ráðstafaði tæplega 1.960 milljónum króna til tvíhliða þróunarsamvinnu á árinu 2008 og er það hækkan um 76% frá árinu 2007. Helsta skýringin er veiking íslensku krónunnar þar sem um 90% af útgjöldum stofnunarinnar er í erlendum gjaldmiðlum, en miðað við gengi bandaríkjadals nam raunhækken útgjalda aðeins 28%. Hlutdeild ÞSSÍ í allri opinberri þróunaraðstoð Íslands nam um 46% árið árinu miðað við 37% árið 2007. Aftur er hér um aukningu að ræða milli ára vegna breytinga á gengi íslensku krónunnar.

Framlög - skipting eftir löndum

Malaví er enn það samstarfsland ÞSSÍ sem fær mestan stuðning með 23% af heildarframlögum stofnunarinnar eða um 452 milljónir króna. Mósambík kemur næst á eftir með um 16% af heildarframlögum eða um 315 milljónir króna. Úganda er sem fyrr í þriðja sæti en þangað var ráðstafað um 282 milljónum króna eða 14% af heildarframlögum ÞSSÍ. Framlögin til Níkaragva jukust mest milli ára en þangað var ráðstafað um 10% framlaga ÞSSÍ árið 2008.

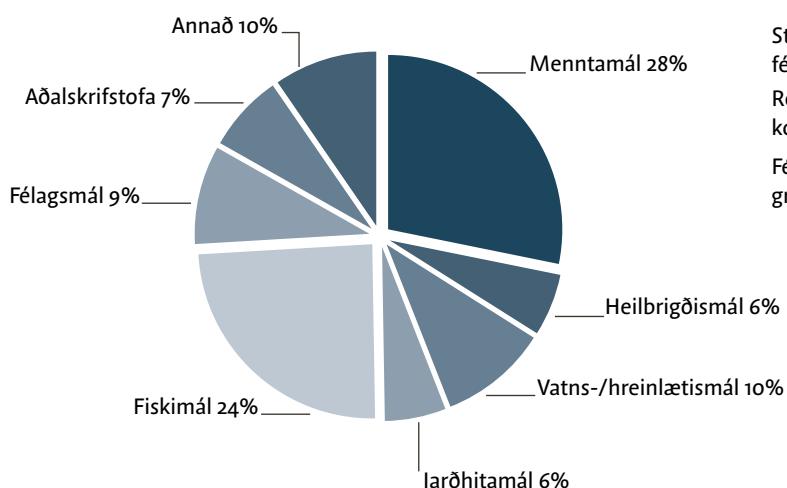

Framlög – eftir málaflokkum og flokkunarkerfi DAC

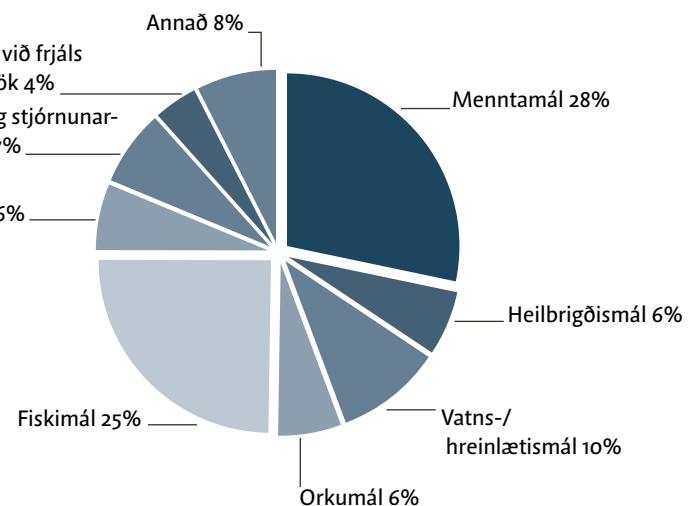
Milli áranna 2007 og 2008 varð ekki veruleg breyting á skiptingu framlaga eftir málaflokkum. Rúmlega helmingur framlaganna fór til mennta- og fiskimála árið 2008, þar af 28% til menntamála og 24% til fiskimála. Á kökuritinu til hægri má sjá skiptingu framlaga ÞSSÍ eftir flokkunarkerfi DAC en frá og með árinu 2009 mun ÞSSÍ aðeins nota það kerfi. Eins og sjá má sýna kökuritin ekki

nákvæmlega sömu skiptinguna en ástæða þess er sú að sum verkefna ÞSSÍ flokkast á annan hátt samkvæmt flokkunarkerfi DAC. Nánari upplýsingar um skiptingu eftir málaflokkum og flokkunarkerfi DAC má finna á www.oecd.org eða á aðalskrifstofu ÞSSÍ.

Skipting eftir málaflokkum

Skipting eftir málaflokkum - DAC

Endorsement of the Annual Accounts

ICEIDA is a government agency subject to the authority of the Foreign Ministry. The Agency operates in accordance with Act No. 121/2008. The Agency has the objective of promoting co-operation between Iceland and the developing countries. The purpose of such co-operation is to support the efforts of the governments of these countries to improve their economies and thereby participate in strengthening their social progress and political independence within the framework of the United Nations Charter. Furthermore, the Agency has the task of promoting mutual understanding and solidarity between Iceland and the developing countries through increased trade and cultural relations.

Revenue balance in 2008 amounted to USD 432 thousand. Year-end assets of the Agency amounted to USD 2,388 thousand and equity amounted to USD 862 thousand.

The Director General and the Finance Manager endorse the Annual Accounts of the Agency for the year 2008 with their signatures.

Reykjavik, 12 June 2009

Sighvatur Björgvinsson
Director General

Hannes Hauksson
Finance Manager

Skýrsla stjórnenda og staðfesting ársreiknings

Þróunarsamvinnustofnun er ríkisstofnun, sem heyrir undir utanríkisráðuneytið. Stofnunin vinnur í samræmi við lög nr.121/2008 um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands. Stofnunin skal vinna að samstarfi Íslands við þróunarlöndin. Markmið þess samstarfs skal vera að styðja viðleitni stjórnvalda í þessum löndum til að bæta efnahag þeirra og á þann veg eiga þátt í að tryggja félagslegar framfarir og stjórnmalalegt sjálfstæði þeirra á grundvelli sáttmála Sameinuðu þjóðanna. Enn fremur skal að því stefnt með auknum samskiptum, m.a. á sviði menningar og viðskipta, að efla gagnkvæman skilning og samstöðu Íslands og þróunarlandanna.

Á árinu 2008 varð 38,0 m. kr. tekjuafgangur af rekstri stofnunarinnar. Eignir voru um 288,7 m.kr., skuldir 184,5 m.kr. og eigið fé nam 104,2 m.kr. í árslok 2008.

Framkvæmdastjóri og fjármálastjóri staðfesta ársreikning stofnunarinnar fyrir árið 2008 með undirritun sinni.

Reykjavík, 12. júní 2009

Sighvatur Björgvinsson
framkvæmdastjóri

Hannes Hauksson
fjármálastjóri

Auditor's Report

To the Director General of ICEIDA.

We have audited the annual accounts of ICEIDA for the year 2008 . The English version of the annual accounts consists of an endorsement of the annual accounts by the Director General and the Finance Manager, the profit and loss account, and the balance sheet.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these annual accounts in accordance with law on annual accounts. This responsibility includes designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free from material misstatements. Management's responsibility also includes selecting and applying appropriate accounting standards and policies.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these annual accounts. The audit was conducted in accordance with proper standards and principles and the law on the National Audit of Office of Iceland. There it is required that we comply with the relevant ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the annual accounts are free from material misstatements.

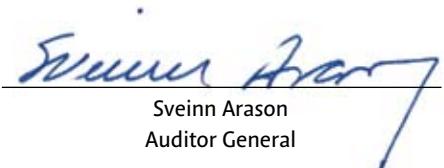
The audit involves performing procedures to verify the amounts and disclosures in the annual accounts. The selected procedures depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risk of material misstatement of the annual accounts. The audit also includes evaluation of the appropriateness of accounting principles and estimates used by the management, as well as evaluation of the overall presentation of the annual accounts.

We believe the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Opinion

It is our opinion that the annual accounts give a true and fair view of the financial position of ICEIDA on December 31, 2008, the results of its operations and changes in cash in 2008 in accordance with law on governmental financial reporting in Iceland and law on annual accounts.

The National Audit Office of Iceland, 12 June 2009

Sveinn Arason
Auditor General

Áritun endurskoðenda

Til framkvæmdastjóra.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Þróunarsamvinnustofnunar fyrir árið 2008. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnenda, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fjárreiður ríkisins. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalsa innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaðferðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við góða endurskoðunarvenju og ákvæði laga um Ríkisendurskoðun. Samkvæmt því ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðunin felur í sér aðgerðir til að staðfesta fjárhæðir og aðrar upplýsingar í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri áhættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum. Endurskoðunin felur einnig í sér mat á þeim reikningsskila- og matsaðferðum sem gilda um A-hluta stofnanir og stjórnendur nota við gerð ársreikningsins og framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glöggja mynd af afkomu Þróunarsamvinnustofnunar á árinu 2008, efnahag hennar 31. desember 2008 og breytingu á handbæru fé á árinu 2008, í samræmi við lög um ársreikninga og fjárreiður ríkisins.

Ríkisendurskoðun, 12. júní 2009

Sveinn Arason
ríkisendurskoðandi.

Profit and Loss Account for the Year 2008¹

	2008 USD	2007 USD
Income:		
Own income	25,859	15,109
	<u>25,859</u>	<u>15,109</u>
Expenses:		
Head Office	1,581,376	1,773,987
Namibia	2,634,726	1,602,328
Mosambique	3,573,885	3,606,917
Malawi	5,129,101	4,604,907
Uganda	3,203,677	2,514,560
Nicaragua	2,228,178	1,125,914
Sri Lanka	2,174,144	1,228,781
Other Development Assistance	<u>1,724,992</u>	<u>974,861</u>
	<u>22,250,079</u>	<u>17,432,255</u>
Deficit before cost of financing	(22,224,220)	(17,417,146)
Interest income, (financial expenses)	1,260,755	46,103
Earnings (deficit) before State appropriation	(20,963,465)	(17,371,043)
State Appropriation	<u>21,395,481</u>	<u>17,758,513</u>
Revenue Balance (deficit)	<u>432,016</u>	<u>387,470</u>

Balance Sheet 31 December 2008²

	2008 USD	2007 USD
Assets:		
Current assets		
Current debtors	153,534	197,402
Treasury	9,349	
Cash	<u>2,225,487</u>	<u>2,450,528</u>
Total assets	<u>2,388,371</u>	<u>2,647,930</u>
Equity and Liabilities		
Equity		
Balance 1 January	1,067,081	575,709
Translation gain/(loss)	(636,960)	103,902
Revenue balance	<u>432,016</u>	<u>387,470</u>
Equity	<u>862,137</u>	<u>1,067,081</u>
Liabilities:		
Current liabilities		
Treasury		1,212,375
Overdraft		12,524
Unpaid expenses	<u>1,526,234</u>	<u>355,950</u>
Liabilities	<u>1,526,234</u>	<u>1,580,849</u>
Equity and Liabilities	<u>2,388,371</u>	<u>2,647,930</u>

¹ Average exchange rate (s) for the year 2008; 88,07 ISK/USD as valued by Central Bank of Iceland
 Average exchange rate (s) for the year 2007; 64,02 ISK/USD as valued by Central Bank of Iceland

² Exchange rate (mid) at the end of the year 2008; 120,87 ISK/USD as valued by Central Bank of Iceland
 Exchange rate (mid) at the end of the year 2007; 62,00 ISK/USD as valued by Central Bank of Iceland

Rekstrarreikningur árið 2008

	2008 ÍSK	2007 ÍSK
Tekjur:		
Tekjur	<u>2.277.370</u>	<u>967.293</u>
	<u>2.277.370</u>	<u>967.293</u>
Gjöld:		
Aðalskrifstofa	139.271.814	113.570.674
Namibía	232.040.341	102.581.029
Mósambík	314.752.075	230.914.809
Malaví	451.719.919	294.806.149
Úganda	282.147.838	160.982.155
Níkaragva	196.235.666	72.080.984
Srí Lanka	191.476.869	78.666.537
Önnur þróunaraðstoð	151.920.089	62.410.627
	<u>1.959.564.611</u>	<u>1.116.012.964</u>
Tekjuafgangur (tekjuhalli) fyrir hreinar fjármunatekjur	(1.957.287.241)	(1.115.045.671)
Fjármunatekjur (fjármagnsgjöld)	<u>111.034.712</u>	<u>2.951.488</u>
Tekjuafgangur (tekjuhalli) fyrir ríkisframlag	(1.846.252.529)	(1.112.094.183)
Ríkisframlag	<u>1.884.300.000</u>	<u>1.136.900.000</u>
Tekjuafgangur (tekjuhalli) ársins	<u>38.047.471</u>	<u>24.805.817</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2008

	2008 ÍSK	2007 ÍSK
Eignir		
Veltufjármunir		
Viðskiptakröfur	18.557.709	12.238.952
Inneign hjá ríkissjóði	1.130.067	
Handbært fé	268.994.659	151.932.730
Eignir alls	<u>288.682.435</u>	<u>164.171.682</u>
Eigið fé og skuldir		
Eigið fé		
Höfuðstóll:		
Höfuðstóll í ársbyrjun	66.159.045	41.353.228
Tekjuafgangur (tekjuhalli) ársins	38.047.471	24.805.817
Eigið fé	<u>104.206.516</u>	<u>66.159.045</u>
Skuldir		
Skammtímaskuldir		
Ríkissjóður	75.167.247	
Yfirdráttarskuldir	776.495	
Viðskiptaskuldir	184.475.919	22.068.895
Skuldir	<u>184.475.919</u>	<u>98.012.637</u>
Eigið fé og skuldir	<u>288.682.435</u>	<u>164.171.682</u>

ICEIDA Administration, Personnel and Consultants in 2008

Board of Directors

Six members of the Board and alternate members are elected by the Parliament for a term of four years. The chairperson is appointed by the Minister for Foreign Affairs. The Board was elected in May 2005 and was to serve until May 2009. However, on grounds of a new Act adopted by the Parliament in September 2008, Act No 121/2008 on Icelandic International Development Cooperation, the Board completed its work in November 2008.

Members of the Board

Mr. Sigurður Helgason, Chairman
Mr. Skúli Helgason, Vice Chairman
Ms. Bryndís Friðgeirsdóttir, the Social Democratic Alliance
Mr. Haukur Már Haraldsson, the Social Democratic Alliance
Mr. Hjálmar Jónsson, the Independence Party
Mr. Jón Skaptason, the Independence Party
Ms. Katrín Ásgrímsdóttir, the Progressive Party
Mr. Sigrús Ólafsson, the Left-Green Movement

Observer from the Ministry for Foreign Affairs

Mr. Þórður Bjarni Guðjónsson, Director of the Department for International Development

Council on International Development Cooperation and Development Cooperation committee

According to the law no. 121/2008 on Icelandic International Development Cooperation, a Council on International Development Cooperation will operate, based on the 4. article in the law no 121/2008. The council will be responsible for professional debate on Icelandic ODA. The council holds 17 members, thereof one chairman, five members from Icelandic aid agencies, two from the academic society and two from the labour market side. The seven remaining seats are seated by parliament representatives who comprise the Development Cooperation Committee whose main role is, according to new laws, to secure the role of the parliament in policy and decision making in regards to international development cooperation in the long term.

The Parliament elected the seven members of the Development Cooperation Committee in November 2008. These are:

Ms. Ásgerður Jóna Flosadóttir, Liberal Party
Ms. Guðrún Ögmundsdóttir, Social Democratic Alliance
Mr. Hjálmar Jónsson, Independence Party
Mr. Sigrús Ólafsson, Left-Green Movement

Ms. Drífa Hjartardóttir, Independence Party
Mr. Haukur Már Helgason, Social Democratic Alliance
Ms. Katrín Ásgrímsdóttir, Progressive Party

Alternate members are:

Ms. Margrét Sigurgeirsdóttir
Ms. Maríanna Traustadóttir
Ms. Helga Sigrún Harðardóttir
Mr. Pétur Bjarnason

Ms. Guðrún Erlingsdóttir
Ms. Anna Þóra Baldursdóttir
Mr. Árni Gunnarsson

The remaining 10 members of the Council on International Development Cooperation were not appointed in 2008.

Framkvæmdastjórn og starfsfólk ÞSSÍ árið 2008

Stjórn

Stjórn ÞSSÍ skipuðu sex fulltrúar kjörnir af Alþingi til fjögurra ára, auk formanns og varaformanns sem skipaðir eru af utanríkisráðherra. Kjörtímabil stjórnarinnar var frá 25. maí 2005 til 25. maí 2009 en vegna samþykktar laga nr. 121/2008 um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands lauk störfum stjórnar ÞSSÍ í nóvember 2008.

Aðalfulltrúar stjórnar

Sigurður Helgason, formaður

Skúli Helgason, varaformaður

Bryndís Friðgeirs dóttir, S

Haukur Már Haraldsson, S

Hjálmar Jónsson, D

Jón Skaptason, D

Katrín Ásgrímsdóttir, B

Sigfús Ólafsson, V

Áheyrnarfulltrúi utanríkisráðuneytisins

Þórður Bjarni Guðjónsson, skrifstofustjóri á skrifstofu þróunarsamvinnu

Þróunarsamvinnunefnd og samstarfsráð

Samkvæmt lögum 121/2008 um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands skal sérstakt samstarfsráð um alþjóðlega þróunarsamvinnu starfa skv. 4. gr. laga nr. 121/2008. Samstarfsráðið skal bera ábyrgð á faglegri umfjöllun um þróunarsamvinnu Íslands. Ráðið sitja 17 manns, þar af einn formaður, fimm aðilar frá íslenskum hjálparsamtökum, tveir frá háskólasamfélaginu og tveir frá aðilum vinnumarkaðarins. Hin sjö sætin skipa fulltrúar Alþingis og mynda þróunarsamvinnunefnd en hlutverk hennar, samkvæmt lögnum, er að tryggja aðkomu fulltrúa þingflokkja að stefnumarkandi umræðu og ákvörðunum ráðherra um alþjóðlega þróunarsamvinnu til lengri tíma.

Alþingi kaus nefndarmenn í þróunarsamvinnunefndina í nóvember 2008. Þeir eru:

Ásgerður Jóna Flosadóttir, stjórmálafræðingur (F)

Guðrún Ögmundsdóttir, verkefnastjóri (S)

Hjálmar Jónsson, dómirkirkjuprestur (D)

Sigfús Ólafsson, viðskiptafræðingur (V)

Drífa Hjartardóttir, framkvæmdastjóri (D)

Haukur Már Haraldsson, kennari (S)

Katrín Ásgrímsdóttir, garðyrkjubóndi (B)

Varamenn eru:

Anna Þóra Baldursdóttir

Guðrún Erlingsdóttir

Magrét Sigurgeirs dóttir

Pétur Bjarnason

Árni Gunnarsson

Helga Sigrún Harðardóttir

Maríanna Traustadóttir

Aðrir fulltrúar í samstarfsráðinu voru ekki skipaðir á árinu 2008.

Personnel:

ICEIDA – Head Office

Mr. Sighvatur Björgvinsson, Director General
Ms. Þórdís Sigurðardóttir, Deputy Director General
Ms. Ágústa Gísladóttir, Director of Fisheries Desk, from June
Ms. Ástrós Hreinsdóttir, Librarian, from September
Mr. Geir Oddsson, Director of Fisheries Desk, until June
Mr. Gísli Pálsson, Director of Social and Energy Desk, from June
Ms. Guðný Rósá Hannesdóttir, Receptionist -Temp, May-August
Mr. Gunnar Salvarsson, Publication and PR Manager
Mr. Hannes Hauksson, Financial Manager
Mr. Jo Tore Berg, Adviser, January-November
Ms. Lilja Jónsdóttir, Receptionist
Ms. Margrét Einarsdóttir, Director of Social Desk, until October
Ms. Valgerður B. Gunnarsdóttir, Head Archivist
Ms. Þorgerður Gunnarsdóttir, Accountant
Ms. Þórarinna Söebech, Publication and PR Officer

Mr. Albazino Nhoca Manjoge, Driver
Ms. Alda Maria Pico Jorge, Project Officer, from April
Ms. Dulce Maria Domingos Chale Joao Mungoi, Project Officer
Mr. Guðmundur Valur Stefánsson, Project Manager, Fisheries
Ms. Hermenegilda Lopes Antoninho, Administrative Officer
Mr. João Martins, Driver
Mr. Jóhann Þorsteinsson, Technical Adviser
Mr. Leonardo Bucucha Savanguane, Driver
Ms. Madalena da Graça Jaime Humbane, Receptionist
Ms. Marta Einarsdóttir, Project Manager, Social Sector
Ms. Nanna Rún Ásgeirssdóttir, Intern, July-December
Ms. Olinda Tina Manuel, Housekeeper
Mr. Rael Chilaule, Accountant

ICEIDA – Malawi

Mr. Stefán Jón Hafstein, Country Director, from April
Mr. Skaffi Jónsson, Country Director, until April
Mr. Andrew Andsen, Electrician, from July
Mr. Ársæll K. Ársælsson, Project Manager, Water and Sanitation, until March
Ms. Ásdís Bjarnadóttir, Intern, July-December
Ms. Bertha Murotho Kathewera, Assistant Accountant
Ms. Catherine Mandala, Office Assistant
Mr. Davie Kumwembe, Driver
Ms. Elsie Dzanja, Secretary
Mr. Francis Maguza Tembo, Project Officer, until November
Mr. Geoffrey Mtonga, Driver
Mr. George Manjolo, Project Officer
Mr. Glúmur Baldvinsson, Project Manager, Water and Sanitation, from March
Mr. Guðbrandur Þorkelsson, Doctor, February-December
Ms. Hanna Kadzombe, Assistant Accountant
Ms. Harriet Mtambo, Assistant Accountant, from May
Mr. Idrisa Anusa, Driver
Ms. Jolly Kazembe, Assistant Accountant
Mr. Joseph Izaya, Caretaker
Ms. Kadalela Phiri, Caretaker
Mr. L.G Fulundiwe, Project Officer
Mr. Levi Soko, Project Officer
Ms. Linley Magwira, Chief Accountant
Ms. Mary Makende, Caretaker
Mr. Michael Mpando, Driver
Mr. Peter Makungwa, Driver
Mr. Stefán Kristmannsson, Project Manager, Fisheries
Ms. Stella Samuelsdóttir, Project Manager, Social Sector

ICEIDA – Uganda

Ms. Ágústa Gísladóttir, Country Director, until May
Mr. Árni Helgason, Country Director, from May
Mr. Ben Twikirize, Project Officer
Mr. Drífa Hrønn Kristjánsdóttir, Project Manager, KDDP
Mr. Edward Kabongoya, Project Officer, until October
Ms. Guðrún Birna Jóhannsdóttir, Intern, July-December
Ms. Guðrún F. Kristjánsdóttir, Administrative Coordinator
Mr. Gunnar Þórðarson, Project Manager, Fisheries, from June
Mr. Ivan Kasumbi, Office Assistant
Mr. James Kikyaizzi, Project Officer
Ms. Juliette Nagawa, Office Assistant, from January
Mr. Lawrence Kiraza, Driver
Ms. Lilian Asaba, Project Officer
Ms. Lilja Dóra Kolbeinsdóttir, Project Manager, Social Sector
Ms. Maria Goreth Nandago Ssenyomo, Senior Project Officer, from September
Mr. Peter Baguma, Driver
Mr. Pius Ichariat, Senior Project Officer
Ms. Rosetta Kabahwesa, Housekeeper
Mr. Samuel Lutwama, Engineer, from April
Ms. Sylvia Namuddu, Secretary

ICEIDA – Sri Lanka

Mr. Tumi Tómasson, Country Director, from April
Mr. Árni Helgason, Country Director, until April
Mr. Costa De Silva, Driver
Mr. Cyril Weerasinghe, Driver
Ms. Dawn Nichols, Housekeeper
Mr. Gunnar Þórðarson, Project Manager, Fisheries, until April
Ms. Leslie Joseph, Fisheries Consultant
Ms. Medhya Jayakodi, Receptionist
Ms. Nishanta Wickremasooriya, Engineering Consultant
Mr. Palitha Mutukuda, Driver, from August
Mr. R. C.Kumara, Driver
Ms. Sandaseeli Pannipitiya, Database Expert
Ms. Thecla Thangartharshini Pillai, Administrative Coordinator

ICEIDA – Namibia

Mr. Vilhjálmur Wium, Country Director
Mr. Davíð Bjarnason, Project Manager, Social Sector, from March
Ms. Elizabeth Swartbooi, Office Assistant
Ms. Jenny van der Walt, Administrative Officer
Ms. Katrín Magnúsdóttir, Intern, July-December
Ms. Lizette Beukes, Project Officer, from March
Ms. Maria Witbooi, Finance Officer, from April
Mr. Rudiger Slinger, Driver
Mr. Stefán Jón Hafstein, Project Manager, Social Sector, until March

ICEIDA – Nicaragua

Mr. Geir Oddsson, Country Director, from June
Mr. Gísli Pálsson, Country Director, until June
Mr. Curzio Castro, Driver
Mr. Ernesto Fuentez, Gardener
Ms. Gerður Gestsdóttir, Project Adviser, Social Sector
Ms. Giconda Guevara, Project Adviser, Geothermal
Ms. Gretel Garcia, Engineer, from February
Mr. Leonel Taleno, Gardener
Ms. Sharon Pondler, Administrative Coordinator
Ms. Yamileth Fuentez, Housekeeper
Ms. Þóra Bjarnadóttir, Intern, June-November

ICEIDA – Mozambique

Mr. Jóhann Pálsson, Country Director
Ms. Margrét Einarsdóttir, Country Director, August-October

Starfsmenn:

ÞSSÍ – Aðalskrifstofa

Sighvatur Björgvinsson, framkvæmdastjóri
Þórdís Sigurðardóttir, skrifstofustjóri
Ágústa Gísladóttir, svíðsstjóri fiskimála, frá júní
Ástrós Hreinsdóttir, bókasafns- og upplýsingafræðingur, frá september
Geir Oddsson, svíðsstjóri fiskimála, til júní
Gísli Pálsson, svíðsstjóri félags- og orkumála, frá júní
Guðný Rósá Hannesdóttir, afleysingastarfsmaður í móttöku, maí-ágúst
Gunnar Salvarsson, útgáfu- og kynningarstjóri
Hannes Hauksson, fjármálastjóri
Jo Tore Berg, sérfræðingur, janúar til nóvember
Lilja Jónsdóttir, móttökurstjóri
Margrét Einarsdóttir, svíðsstjóri félagsmála, til október
Valgerður B. Gunnarsdóttir, skjalastjóri
Þorgerður Gunnarsdóttir, bókari
Þórarinna Söebech, útgáfu- og kynningarfulltrúi

ÞSSÍ – Malaví

Stefán Jón Hafstein, umdæmisstjóri, frá apríl
Skafti Jónsson, umdæmisstjóri, til apríl
Andrew Andsen, rafvirkri, frá júlí
Ársæll K. Ársælsson, verkefnisstjóri vatns- og hreinlætismála, til mars
Ásdís Bjarnadóttir, starfsnemi, júlí-desember
Bertha Murotho Katthewera, aðstoðarbókari
Catherine Mandala, aðstoð á skrifstofu
Davie Kumwembe, bílstjóri
Elsie Dzanja, ritari
Francis Maguza Tembo, verkefnisfulltrúi fiskimála, til nóvember
Geoffrey Mtonga, bílstjóri
George Manjolo, verkefnisfulltrúi
Glúmur Baldvinsson, verkefnisstjóri vatns- og hreinlætismála, frá mars
Guðbrandur Þorkelsson, læknir, febrúar-desember
Hanna Kadzombe, aðstoðarbókari
Harriet Mtambo, aðstoðarbókari, frá maí
Idrisa Anusa, bílstjóri
Jolly Kazembe, aðstoðarbókari
Joseph Izaya, umsjónarmaður
Kadalela Phiri, umsjónarmaður
L.G Fulundiwe, verkefnisfulltrúi í fiskimálum
Levi Soko, verkefnisfulltrúi
Linley Magwira, yfirbókari
Mary Makende, umsjónarmaður
Michael Mpando, bílstjóri
Peter Makungwa, bílstjóri
Stefán Kristmannsson, verkefnisstjóri fiskimála
Stella Samuéldóttir, verkefnisstjóri félagslegra verkefna

ÞSSÍ – Namibía

Vilhjálmur Wium, umdæmisstjóri
Davíð Bjarnason, verkefnisstjóri félagslegra verkefna, frá mars
Elizabeth Swartbooi, aðstoð á skrifstofu
Jenny van der Walt, skrifstofustjóri
Katrín Magnúsdóttir, starfsnemi, júlí-desember
Lizette Beukes, verkefnisfulltrúi, frá mars
Maria Witbooi, fjármálafulltrúi, frá apríl
Rudiger Slinger, bílstjóri
Stefán Jón Hafstein, verkefnisstjóri félagslegra verkefna, til mars

ÞSSÍ – Mósambík

Jóhann Pálsson, umdæmisstjóri
Margrét Einarsdóttir, umdæmisstjóri, ágúst-október

Albazino Nhoca Manjoge, bílstjóri
Alda Maria Pico Jorge, verkefnisfulltrúi, frá apríl
Dulce Maria Domingos Chale Joao Mungoi, verkefnisfulltrúi
Guðmundur Valur Stefánsson, verkefnisstjóri fiskimála
Hermenegilda Lopes Antoninho, skrifstofustjóri
João Martins, bílstjóri
Jóhann Þorsteinsson, tæknilegur ráðgjafi
Leonardo Bucucha Savanguane, bílstjóri
Madalena da Graça Jaime Humbane, móttökuritari
Marta Einarsdóttir, verkefnisstjóri félagslegra verkefna
Nanna Rún Ásgeirssdóttir, starfsnemi, júlí-desember
Olinda Tina Manuel, aðstoð/húshjálp
Rael Chilaule, bókari

ÞSSÍ – Úganda

Ágústa Gísladóttir, umdæmisstjóri, til maí
Árni Helgason, umdæmisstjóri, frá maí
Ben Twikirize, verkefnisfulltrúi
Drifa Hrönn Kristjánsdóttir, verkefnisstjóri
Edward Kabongo, verkefnisfulltrúi, til október
Guðrún Birna Jóhannsdóttir, starfsnemi, júlí-desember
Guðrún F Kristjánsdóttir, skrifstofustjóri
Gunnar Þórðarson, verkefnisstjóri fiskimála, frá júní
Ivan Kasumbi, aðstoð á skrifstofu
James Kikyaizzi, verkefnisfulltrúi
Juliette Nagawa, aðstoð á skrifstofu, frá janúar
Lawrence Kiraza, bílstjóri
Lilian Asaba, verkefnisfulltrúi
Lilja Dóra Kolbeinsdóttir, verkefnisstjóri félagslegra verkefna
Maria Goreth Nandago Ssenyomo, yfirverkefnisfulltrúi, frá september
Peter Baguma, bílstjóri
Pius Ichariat, yfirverkefnisfulltrúi
Rosetta Kabahwesa, umsjónamaður húseigna
Samuel Lutwama, verkfræðingur, frá apríl
Sylvia Namuddu, ritari

ÞSSÍ – Srí Lanka

Tumi Tómasson, umdæmisstjóri, frá apríl
Árni Helgason, umdæmisstjóri, til apríl
Costa De Silva, bílstjóri
Cyril Weerasinghe, bílstjóri
Dawn Nichols, húshjálp
Gunnar Þórðarson, verkefnisstjóri fiskimála, til apríl
Leslie Joseph, ráðgjafi í fiskimálum
Medhya Jayakodi, móttökuritari
Nishanta Wickremasooriya, verkfræðiráðgjafi
Palitha Mutukuda, bílstjóri, frá ágúst
R. C.Kumara, bílstjóri
Sandaseeli Pannipitiya, gagnagrunnssérfræðingur
Thecla Thangarharshini Pillai, fulltrúi á skrifstofu

ÞSSÍ – Níkaragva

Gísli Pálsson, umdæmisstjóri, til júní
Geir Oddsson, umdæmisstjóri, frá júní
Curzio Castro, bílstjóri
Ernesto Fuentez, garðyrkjumaður
Gerður Gestsdóttir, verkefnisráðgjafi félagslegra verkefna
Gioconda Guevara, verkefnisráðgjafi jarðhitamála
Grethel Garcia, verkfræðingur, frá febrúar
Leonel Taleno, garðyrkjumaður
Sharon Pondler, ritari
Yamileth Fuentez, húshjálp
Þóra Bjarnadóttir, starfsnemi, júní-nóvember

List of Short-term Consultants

Malawi

Prof. Alan Rogers from East Anglia University, UK, came in March and made a process review of the ICEIDA supported ALP - REFLECT programme in Monkey Bay.

Mr. Arngrímur Sigurdórsson, Computer Expert from the Ministry for Foreign Affairs, came in March and provided IT services.

Mr. Ársæll K. Ársælsson provided consultancy on the ICEIDA supported Water and Sanitation project in Monkey Bay from February to April.

Mr. Bernard Olayo from the MDG Centre in Kenya came in November and made a comparative assessment of ICEIDA's approach in the Rural Development Programme in Malawi and the Millennium Villages Project approach.

Mr. Charles H. Hocutt, a Consultant from Namibia, came in September and made an external review on the ICEIDA supported Fisheries Project in Monkey Bay.

Mr. Foster Kholowa from Chancellor College, Malawi, made a process review of the ICEIDA supported ALP - REFLECT Programme in Monkey Bay in March.

Mr. Geir Gunnlaugsson, a Consultant from Reykjavik University, provided consultancy in relation to the ICEIDA supported Monkey Bay Community Hospital Project from April to May.

Mr. Geir Oddsson, Fisheries Director of Social Desk from ICEIDA Head Office, came from April to May and provided consultancy on the Fisheries Project in Monkey Bay.

Mr. Guðbrandur Leósson from the Icelandic National Audit Office conducted a review of the financial procedures of the country office in Malawi in February.

Mr. Guðjón Magnússon, a Consultant from Reykjavik University, provided consultancy in relation to the ICEIDA supported Monkey Bay Community Hospital Project from April to May.

Mr. Guðni Eiríksson from the Icelandic Marine Research Institute provided consultancy for the ICEIDA supported Aquaculture Training Programme at the Fisheries Science Department at Bunda College in March.

Mr. Jeremiah Kang'ombe from Bunda College made an external review of the ICEIDA supported Fisheries Project in Monkey Bay in September.

Mr. Kelvin Santala provided legal advice for ICEIDA throughout the year 2008.

Ms. Margaret Wanjiku from the MDG Centre in Keyna came in November and made a comparative assessment of ICEIDA's approach in the Rural Development Programme in Malawi and the Millennium Villages Project approach.

Ms. Raffaela Kozar from the Earth Institute at Columbia University, came in November and made a comparative assessment of the approach in ICEIDA's Rural Development Programme in Malawi and the Millennium Villages Project approach.

Mr. Roger Kamanga provided consultancy for a new project document for the MBCH from September to December.

Ms. Valgerður B. Gunnarsdóttir, ICEIDA's Head Archivist, came in June and provided instruction in relation to filing and archiving.

Namibia

Ms. Ágústa Gísladóttir, ICEIDA's Country Director in Uganda, came in February to assess a request for assistance from the Ministry of Trade and Industry in Namibia in relation to quality control in fisheries.

Mr. Baldwin R. Baldvinsson, from the Directorate of Fisheries, worked on the setup of handheld computers for the Ministry of Fisheries and Marine Resources in Namibia from September to November.

Ms. Dee Dee Yates from Development and Education Consulting provided consultancy on Early Childhood Development from August to November.

Ms. Eyrún H. Aradóttir from the Communication Centre for the Deaf and Hard of Hearing held two workshops for Sign Language Interpreters. First from April to May and then from August to October.

Mr. Frank Bockmühl, Geologist, prepared and managed the drilling of boreholes from March to November.

Ms. Fredricka Ndeshi Friis, Educational Psychologist, provided consultancy on Early Childhood Development from August to November.

Mr. Hafsteinn Halldórsson from HandPoint worked on the setup of handheld computers for the Ministry of Fisheries and Marine Resources in Namibia from August to November.

Mr. Hannes Hauksson, ICEIDA's Financial Manager, came in March and provided consultancy in relation to ICEIDA's accountancy in Mozambique.

Ms. Hrafnhildur Sigurðardóttir, computer expert from the Ministry for Foreign Affairs, came in March and provided IT services.

Ms. Júlía G. Hreinsdóttir from the Communication Centre for the Deaf and Hard of Hearing held two workshops for sign language interpreters. First from April to May and then from August to October.

Dr. Lindsay van den Berg from Headstart Mercy Montessori Teacher Training Centre prepared a Participant Manual for Integrated Early Childhood Development training in September and October.

Ms. Margrét Blöndal from the Icelandic National Broadcasting Service came in February to work on a documentary film on the Deaf and their situation in Namibia.

Ms. Margrét Einarsdóttir, Director of Social Desk at ICEIDA's head office, came in March and studied social projects in Namibia and looked into feasible new projects.

Ms. Patricia A. Williams from the Inclusive Skills Development Agency drafted a Project Document for a Early Childhood Development Project in August – November.

Ms. Valgerður B. Gunnarsdóttir, ICEIDA's Head Archivist, came in June and provided teaching in relation to filing and archiving.

Mr. Vilhjálmur Þór Guðmundsson, cameraman and producer, came in February to work on a documentary film on the Deaf and their situation in Namibia.

Ms. Yolande Baker, Development and Community Worker, provided consultancy on Early Childhood Development from August to November.

Mozambique

Mr. Guðni Magnús Eiríksson from the United Nations University in Iceland came in September and provided consultancy in relation to the project on supporting the Mozambique Aquaculture Institute.

Mr. Hannes Hauksson, ICEIDA's Financial Manager, came in March and provided consultancy in relation to ICEIDA's accountancy in Mozambique.

Ms. Luisa Arthur from INFOSA provided consultancy in relation to ICEIDA's support to Escola de Pesca in developing a short course, developing teaching material and training teachers. She worked on the project regularly, a few days at a time, from January to December 2008.

Ms. Margrét Geirs dóttir from the Icelandic Food Laboratories provided consultancy regarding preparing Mosambiquan laboratories for seeking accreditation and securing quality assurance systems for fish products. She came in November and left in December.

Mr. Pål Myre from Marine Design AS came in May and evaluated the status and prospects of the aquaculture plans of the Ministry of Fisheries for Mozambique.

Listi yfir skammtímaráðgjafa

Malaví

Alan Rogers, prófessor frá háskolanum í Austur-Anglíu, Englandi, kom í mars og skoðaði framkvæmd fullorðinsfræðsluverkefnisins í Monkey Bay sem þSSÍ fjármagnar.

Arngrímur Sigurdórrsson, tölvusérfræðingur í utanríkisráðuneytinu, annaðist þjónustu vegna upplýsingataekni í mars.

Ársæll K. Ársælsson veitti ráðgjöf í febrúar-apríl í tengslum við vatns- og hreinlætisverkefnið í Monkey Bay sem þSSÍ fjármagnar.

Bernard Olayo frá Þúsaldarstofnuninni (MDG Centre) í Kenia kom í nóvember og gerði samanburð á nálgun byggðaþróunarverkefnis þSSÍ í Malaví og nálgun Þúsaldarþorpaverkefnis Sameinuðu þjóðanna (MVP).

Charles H. Hocutt, ráðgjafi frá Namibíu, kom í september og annaðist úttekt á fiskiverkefninu við Monkey Bay sem fjármagnað er af þSSÍ.

Foster Kholowa frá Chancellor College í Malaví kom í mars og skoðaði framkvæmd fullorðinsfræðsluverkefnisins í Monkey Bay sem þSSÍ fjármagnar.

Geir Gunnlaugsson frá Háskolanum í Reykjavík veitti ráðgjöf í apríl – maí í tengslum við verkefnið Monkey Bay Health Care sem þSSÍ fjármagnar.

Geir Oddsson, svíðstjóri fiskimála á aðalskrifstofu þSSÍ, kom í apríl – maí og veitti ráðgjöf í tengslum við fiskimálaverkefni þSSÍ í Monkey Bay.

Guðbrandur Leósson frá Ríkisendurskoðun kom í febrúar og annaðist úttekt á fjármálaumsýlu umdæmiskrifstofunnar í Malaví.

Guðjón Magnússon frá Háskolanum í Reykjavík veitti ráðgjöf í apríl - maí í tengslum við verkefnið Monkey Bay Health Care sem þSSÍ fjármagnar.

Guðni Eiríksson frá Hafrannsóknarstofnun Íslands kom í mars og veitti ráðgjöf í tengslum við stuðning þSSÍ við verkefnið Aquaculture Training Programme hjá sjávarútvegsdeild Landbúnaðarháskólans í Bunda.

Jeremiah Kang’ombe, ráðgjafi frá Landbúnaðarháskolanum í Bunda, annaðist úttekt á fiskiverkefninu við Monkey Bay sem fjármagnað er af þSSÍ í september.

Kelvin Santala veitti þSSÍ lögfræðiráðgjöf varðandi ýmis málefni allt árið 2008.

Margaret Wanjiku frá Þúsaldarstofnuninni (MDG Centre) í Kenia kom í nóvember og gerði samanburð á nálgun byggðaþróunarverkefnis þSSÍ í Malaví og nálgun Þúsaldarþorpaverkefnis Sameinuðu þjóðanna (MVP).

Raffaela Kozar frá Jarðarstofnun Kolumbíuháskóla kom í nóvember og gerði samanburð á nálgun byggðaþróunarverkefnis þSSÍ í Malaví og nálgun Þúsaldarþorpaverkefnis Sameinuðu þjóðanna (MVP).

Roger Kamanga veitti ráðgjöf í september-desember vegna nýs verkefnisskjals fyrir stuðning þSSÍ við Monkey Bay Community Hospital.

Valgerður B. Gunnarsdóttir, skjalastjóri þSSÍ, kom í júní og veitti leiðsögn við meðferð á málaskrám umdæmiskrifstofunnar.

Namibía

Ágústa Gísladóttir, umdæmstjóri þSSÍ í Úganda, gerði í febrúar úttekt á beiðni viðskipta- og iðnaðarráðuneytis Namibíu um aðstoð vegna gæðamála sjávarafurða.

Baldvin R. Baldvinsson frá Fiskistofu vann frá september til nóvember að uppsetningu handtölvubúnaðar fyrir sjávarútvegsráðuneyti Namibíu.

Dee Dee Yates frá Development and Education Consulting veitti ráðgjöf um leikskólamál frá ágúst til nóvember.

Eyrún H. Aradóttir frá Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarskertra hélt tvívar námskeið fyrir táknmálstúlka. Fyrst í apríl og maí og síðan frá ágúst til lokas október.

Frank Bockmühl, jarðfræðingur, undirbjó og stýrði borunum á vatnsbrunnum frá mars til nóvember.

Fredricka Ndeshi Friis, sálfræðingur, veitti ráðgjöf um leikskólamál frá ágúst til nóvember.

Hafsteinn Halldórsson frá HandPoint vann að uppsetningu handtölvubúnaðar fyrir sjárvatnegráðuneyti Namibíu frá ágúst til nóvember.

Hannes Hauksson, fjármálastjóri þSSÍ, kom í mars til að gefa ráðgjöf um fyrirkomulag og verkferla við greiðslur og bókhaldsmál undæmiskrifstofunnar.

Hrafnhildur Sigurðardóttir, tölvusérfræðingur í utanríkisráðuneytinu, annaðist þjónustu vegna upplýsingataekni í mars.

Júlia G. Hreinsdóttir frá Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarskertra hélt tvívar námskeið fyrir táknmálskennara. Fyrst í febrúar til maí og síðan frá ágúst til lokas október.

Dr. Lindsay van den Berg frá Headstart Mercy Montessori Teacher Training Centre útbjóði handbók fyrir leiðbeinendur leikskólanámskeiða í september og október.

Magrét Blöndal frá Ríkisútvarpinu kom í febrúar til að vinna að gerð heimildarmyndar um stöðu heyrnarlausra í Namibíu.

Magrét Einarsdóttir svíðstjóri félagsmála á aðalskrifstofu kom í mars til að kynna sér félagsleg verkefni umdæmiskrifstofunnar og skoða möguleg ný verkefni.

Patricia A. Williams frá Inclusive Skills Development Agency vann að gerð verkefnisskjals um leikskólaverkefni frá ágúst til nóvember.

Valgerður B. Gunnarsdóttir, skjalastjóri þSSÍ, kom í júní og veitti leiðsögn í meðferð á málaskrám umdæmiskrifstofunnar.

Vilhjálmur Þór Guðmundsson, kvíkmyndatökumaður, kom í febrúar til að vinna að gerð heimildarmyndar um stöðu heyrnarlausra í Namibíu.

Yolande Baker, þróunarmálaráðgjafi, veitti ráðgjöf um leikskólamál frá ágúst til nóvember.

Mósambík

Guðni Magnús Eiríksson frá Háskóla Sameinuðu þjóðanna á Íslandi kom í september og veitti ráðgjöf vegna verkefnis um stuðning til Fiskeldisstofnunar Mósambíkur.

Hannes Hauksson, fjármálastjóri þSSÍ, kom í mars til að gefa ráðgjöf um fyrirkomulag og verkferla við greiðslur og bókhaldsmál undæmiskrifstofunnar.

Luisa Arthur frá INFOSA veitti ráðgjöf varðandi verkefni við fiskiskóla sjávarútvegsráðuneytisins við að hanna námskeið og kennsluefni og þjálfu kennara. Hún var að störfum reglubundið nokkra daga í einu, frá janúar og út árið 2008.

Magrét Geirsdóttir frá Matís hf. veitti ráðgjöf við faggildingarverkefni sjávarútvegsráðuneytisins. Hún kom í nóvember og fór í byrjun desember.

Pál Myre frá Marine Design AS kom í maí og gerði úttekt á stöðu og horfum vegna fyrilliggjandi áætlana ráðuneytisins varðandi fiskeldi í Mósambík.

Reynir Þrastarson frá skoðunarstofnuni Sýni kom í apríl og veitti ráðgjöf um leiðir til að koma á fót og nota gagnagrunn með gögnum varðandi fiskeftirlit, út- og innflutningsvottorð og starfs- og rekstrarleyfi.

Sigurður Bogason frá Markmar hf. kom í október og veitti ráðgjöf vegna verkefnis um þróun námsefnis og námskeiða í gæðastjórnun og fiskivinnslu.

Valgerður B. Gunnarsdóttir, skjalastjóri þSSÍ, kom í júní og veitti leiðsögn í meðferð á málaskrám umdæmiskrifstofunnar.

Mr. Reynir Þrastarson from the Sýni-Inspection Service provided consultancy in April on ways to establish and use a database with data on fish inspection, import and export certificates and operating licenses.

Mr. Sigurður Bogason from Markmar came in October and provided mid term review of the project: Fish Processing and Quality Control, at the Fishery School (Escola de Pesca).

Ms. Valgerður B. Gunnarsdóttir ICEIDA's Head Archivist came in June and provided teaching in relation to filing and archiving.

Uganda

Prof. Alan Rogers from the University of East Anglia, UK, came in May and made a process review of the ICEIDA supported FALP programme in Mukono and Kalangala.

Mr. Anthony Okech conducted a Needs Assessment and Baseline Study for Functional Adult Literacy in the Fishing Communities of Busia District, February-March.

Mr. Asiimwe John Bosco, Makarere University, provided consultancy in reviewing of the National Adult Literacy Management Information System (NALMIS) data collection tools and database software, for the Ministry of Gender, Labour and Social Development in May.

Mr. Bernard Olayo from the MDG Centre in Kenya came in November and made a comparative assessment of ICEIDA's approach in the District Development Programme in Kalangala and the Millennium Villages Project approach.

Dr. George Openjuro from Makarere University came in March and made a process review of the ICEIDA supported FALP programme in Mukono and Kalangala.

Mr. Gestur Gíslason, Geologist, came in October and attended the final meeting regarding ICEIDA's support to geothermal projects in Uganda.

Mr. Gíslí Pálsson, Director of Geothermal and Social Desk at ICEIDA's head office, came in October and attended the Annual Meeting of ARGeo and paid a visit to a Millennium Village in Uganda.

Mr. Godfrey Ssentumbwe from Literacy and Adult Basic Education (LABE) provided consultancy in material development and training of FAL in BMUs, May-December.

Ms. I.M. Mayanja Zaaly'embikke conducted a Needs Assessment and Baseline Study for Functional Adult Literacy in the Fishing Communities of Busia District, February-March.

Mr. Knútur Árnason, Geophysicist from Iceland Geo Survey (ÍSOR) came in October-November and attended the final meeting regarding ICEIDA's support to geothermal projects in Uganda, as well as the Annual Meeting of ARGeo.

Mr. Mabuya Mubarak provided consultancy in Logical Framework Planning for Functional Adult Literacy projects for Bugiri and Busia Districts in June and consultancy for the second Adult Literacy Strategic Investment Plan for the MGLSD, in August.

Ms. Margaret Wanjiku from the MDG Centre in Kenya came in November and made a comparative assessment of ICEIDA's approach in the District Development Programme in Kalangala and the Millennium Villages Project approach.

Mr. Patrick Kiiry from Literacy and Adult Basic Education (LABE) conducted a Needs Assessment and Baseline Study for Functional Adult Literacy in the Fishing Communities of Bugiri District, in February to March.

Mr. Ragnar Árnason came in October and gave a speech at a conference held by the Lake Victoria Fisheries Organisation.

Ms. Raffaela Kozar from the Earth Institute came in October and made a comparative assessment of ICEIDA's approach in the District Development Programme in Kalangala and the Millennium Villages Project approach.

Ms. Valgerður B. Gunnarsdóttir, ICEIDA's Head Archivist, came in June and provided instruction in relation to filing and archiving.

Sri Lanka

Mr. Baldwin R. Baldvinsson from the Directorate of Fisheries came in February and September to work on the Fishing Vessel Project.

Mr. Charitha Pattiaratchi from the University of Western Australia came in January and July and provided consultancy on the Satellite Based Fish Forecasting System.

Mr. Sigþór Hilmissón, Computer Expert from the Icelandic Ministry for Foreign Affairs, came in May and provided IT services.

Nicaragua

Mr. Enrique Portugal from Instituto de Investigaciones Eléctricas, Mexico, came in September and held a seminar on geochemistry of geothermal systems.

Mr. Fernando Castro from Geo-Ingenieria, Costa Rica, came in October and held a workshop on Clean Development Mechanisms (CDM) for geothermal projects.

Mr. Francianni Sibaja from Geotecnología de Nicaragua provided training in ArcView, a GIS information system for MEM in July to August.

Ms. Guðlín Steinsdóttir from the National Energy Authority of Iceland provided consultancy in relation to the drafting of standards for geothermal development in June to July.

Mr. Halldór Ármannsson from Iceland Geo Survey (ÍSOR) came in May and September and provided consultancy on determining the role and the structure of the Research Unit at MEM and reviewed the Geothermal Master Plan.

Mr. Helgi Jansson from the Environment Agency of Iceland came in September and initiated the work on environmental management plans for protected areas containing geothermal potential together with MARENA.

Mr. Jónas Ketilsson from the National Energy Authority of Iceland provided consultancy in relation to the drafting of standards for geothermal development in June.

Mr. Rafael Ruiz made a video about the geothermal potential of Nicaragua in November-December.

Mr. Reynir Þrastarson from the Aðalskóðun – Inspection Service came in February and provided project cycle management training in Mind Manager.

Ms. Rosa María Barragan from Instituto de Investigaciones Eléctricas, Mexico, came in September and held a seminar on geochemistry of geothermal systems.

Mr. Sergio Rodríguez from Geotecnología de Nicaragua provided training in ArcView, a GIS information system for MEM in July-August.

Ms. Sofia Castro from Geo-Ingenieria, Costa Rica, came in October and held a Workshop on Clean Development Mechanisms (CDM) for geothermal projects.

Mr. Þorkell Helgason, Special Advisor for ICEIDA, came in March and attended the first steering committee meeting concerning ICEIDA's geothermal project.

Mr. Þorsteinn Egilsson from Iceland Geo Survey (ÍSOR) came in October and held a seminar on reservoir engineering.

Mr. Þóroddur F. Þóroddsson from the Icelandic Planning Agency came in September to October and reviewed the EIA methodologies and the scope of TOR for EIA.

Úganda

Alan Rogers, prófessor frá Háskólanum í Austur-Anglía, kom í maí og skoðaði framkvæmd fullorðinsfræðsluverkefnisins í Mukono og Kalangala sem PSSÍ fjármagnar.

Anthony Okech kom í febrúar-mars og gerði þarfagreiningu og grunnathugun varðandi fullorðinsfræðslu fyrir fiskimannasamfélögin í Busia-héraði.

Asiimwe John Bosco frá Makarere-háskóla veitti í maí ráðgjöf varðandi endurskoðun á gagnasöfnunarþúnaði og gagnagrunnshugþúnaði „National Adult Literacy Management Information System (NALMIS)“ fyrir kynja-, vinnu- og þróunarmálaráðuneytið.

Bernard Olayo frá Púsaldarstofnuninni (MDG Centre) í Kenía kom í nóvember og gerði samanburð á nálgun byggðaþróunarverkefnis PSSÍ í Kalangala og nálgun Púsaldarþrópaverkefnisins (MVP).

George Openjuro frá Makarere-háskóla kom í maí og skoðaði framkvæmd fullorðinsfræðsluverkefnisins í Mukono og Kalangala sem PSSÍ fjármagnar.

Gestur Gíslason, jarðfræðingur, kom í október og sótti lokafund varðandi mögulegan stuðning PSSÍ við jarðhitanytingu í Úganda.

Gísli Pálsson, sviðsstjóri jarðhita- og félagsmála á aðalskrifstofu, kom í október og sótti ársfund ARGeo-hópssins og heimsótti þúsaldarþorp í Úganda.

Godfrey Ssentumbwe frá LABE veitti ráðgjöf í efnisþróun og þjálfun í tengslum við fullorðinsfræðslu á löndunarstöðvum í maí-desember.

I.M. Mayanja Zaaly'embikke kom í febrúar-mars og gerði þarfagreiningu og grunnathugun varðandi fullorðinsfræðslu fyrir fiskimannasamfélögin í Busia-héraði.

Knútur Árnason, jarðeðlisfræðingur hjá ISOR, kom í október-nóvember og sótti lokafund varðandi mögulegan stuðning PSSÍ við jarðhitanytingu í Úganda, hann sótti einnig ársfund ARGeo.

Mabuya Mubarak kom í júní og veitti ráðgjöf í gerð rökræns ramma vegna fullorðinsfræðsluverkefna í Bugiri og Busia, í ágúst veitti hann svo ráðgjöf í tengslum við fjárfestningaráætlun fullorðinsfræðslustefnu fyrir kynja-, vinnu- og þróunarmálaráðuneytið.

Margaret Wanjiku frá Púsaldarstofnuninni (MDG Centre) í Kenía kom í nóvember og gerði samanburð á nálgun byggðaþróunarverkefnis PSSÍ í Kalangala og nálgun Púsaldarþrópaverkefnisins (MVP).

Patrick Kiiry frá LABE (Literacy and Adult Basic Education) kom í febrúar-mars og gerði þarfagreiningu og grunnathugun varðandi fullorðinsfræðslu fyrir fiskimannasamfélögin í Busia-héraði.

Ragnar Árnason kom í október og hélt erindi á ráðstefnu sem haldin var á vegum Lake Victoria Fisheries Organisation.

Raffaela Kozar frá Jarðarstofuninni kom í nóvember og gerði samanburð á nálgun byggðaþróunarverkefnis PSSÍ í Kalangala og nálgun Púsaldarþrópaverkefnisins (MVP).

Valgerður B. Gunnarsdóttir, skjalastjóri PSSÍ, kom í júní og veitti leiðsögn í meðferð á málaskrám umdæmisskrifstofunnar.

Srí Lanka

Baldvin R. Baldvinsson frá Fiskistofu kom í febrúar og september og vann að fiskiskipa-skra.

Prófessor Charitha Pattiaratchi frá Háskólanum í Vestur-Ástralíu kom í janúar og júlí og veitti ráðgjöf í tengslum við fiskispáverkefnið.

Sigþór Hilmisson, tölvusérfræðingur í utanríkisráðuneytinu, kom í maí og annaðist þjónustu vegna upplýsingatækni.

Níkaragva

Enrique Portugal frá Rannsóknarstofnun raforkumála í Mexiko (Instituto de Investigaciones Electricas, Mexico) kom í september og hélt námskeið um jarðefnafræði jarðhitakerfa.

Fernando Castro frá Geo-Ingenieria, Kostaríku, kom í október og hélt námskeið varðandi nýtingu útblástursheimilda í jarðhitaverkefnum.

Franccinni Sibaja frá Jarðtækni Níkaragva (Geotecnologia de Nicaragua) veitti þjálfun í ArcView, landupplýsingakerfi fyrir orkumálaráðuneytið (MEM) í júlí-ágúst.

Guðlín Steinsdóttir frá Orkustofnun kom í júní-júlí og veitti sérfrædiráðgjöf í tengslum við gerð staðla vegna nýtingar jarðhita.

Halldór Ármansson frá Íslenskum orkurannsóknum, ISOR, kom í maí og september og veitti ráðgjöf í tengslum við hlutverk og uppbyggingu rannsóknæiningar og fór yfir áætlun um nýtingu jarðhita í Níkaragva.

Helgi Jansson frá Umhverfisstofnun kom í september og vann að frumgerð verndaráætlana fyrir vernduð svæði sem hafa nýtanleg jarðhitasvæði með umhverfisráðuneytinu (MARENA).

Jónas Ketilsson frá Orkustofnun kom í júní-júlí og veitti sérfrædiráðgjöf í tengslum við gerð staðla vegna nýtingar jarðhita.

Rafael Ruiz gerði myndband um möguleika á nýtingu jarðhita í Níkaragva í nóvember-desember.

Reynir Þrastarson frá Aðalskoðun ehf. kom í febrúar og veitti þjálfun í verkefnastjórnun með Mind Manager.

Rosa Maria Barragan frá Rannsóknarstofnun raforkumála í Mexiko (Instituto de Investigaciones Electricas, Mexico) kom í september og hélt námskeið um jarðefnafræði jarðhitakerfa.

Sergio Rodríguez frá Jarðtækni Níkaragva (Geotecnologia de Nicaragua) veitti þjálfun í ArcView, landupplýsingakerfi fyrir orkumálaráðuneytið (MEM) í júlí-ágúst.

Sofia Castro frá Geo-Ingenieria, Kostaríku, kom í október og hélt námskeið varðandi nýtingu útblástursheimilda í jarðhitaverkefnum.

Þorkell Helgason, ráðgjafi PSSÍ, kom í mars og sótti fyrsta fund stýrihóps í jarðhitaverkefni PSSÍ.

Þorsteinn Egilsson frá Íslenskum orkurannsóknum, ISOR, kom í október og hélt námskeið um forðaverkfræði.

Þóroddur F. Þóroddsson frá Skipulagsstofnun kom í september-október og skoðaði aðferðafræði umhverfisráðuneytisins (MARENA) við mat á umhverfisáhrifum jarðhitanytingar og lágmarkskröfur vegna mats á umhverfisáhrifum.

Abbreviations / Skammstafanir

ABETO	Always Be Tolerant Organisation		Resources, Namibia
AFSD	Aquaculture and Fisheries Science Department, Bunda College, Malawi	EEZ	Exclusive Economic Zone
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome	EIA	Environmental Impact Assessment
ALBA	Alternativa Bolivariana para los Pueblos de Nuestra América	ETP	Entrepreneurship Training Programs
ALP	Adult Literacy Programme Malawi	ETSIP	Education and Training Sector Improvement Programme
ALN-PC	Partido Alianza Liberal Nicaragüense, Nicaraguan Liberal Alliance	FALP	Functional Adult Literacy Program, Uganda
AMNLAE	Movimiento de Mujeres Nicaragüenses "Luisa Amanda Espinoza"	FAO	Food and Agriculture Organizations of the United Nations
	Movement of Nicaraguan Women "Luisa Amanda Espinoza"	FDC	Forum for Democratic Change, Uganda
ARV	Anti-Retroviral	FIMS	Fisheries Information Management System, Namibia
AVIMAS	Associação das Viúvas e Mães Solteiras	FRELIMO	Frente de Libertação de Moçambique
	Association of Widows and Single Mothers, Mozambique	FSLN	Frente Sandinista de Liberación Nacional, The Sandinista National Liberation Front, Nicaragua
BCA	Bunda College of Agriculture, Malawi	FUNIMODA	Fundación Nicaraguense para la Modernización de la Agricultura
BCC	Benguela Community Centre, Namibia		Nicaraguan Foundation for the Modernisation of Argriculture
BM	Bank of Mosambique	FVR	Fishing Vessel Registry
BMU	Beach Management Unit	GADC	General Agreement on Forms and Procedures for Development
BuKofia	Buvuma and Koome FALP Instructors Association, Uganda	GAPI	Co-operation between the Government of the Republic of Iceland and the Government of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
CA	Competent Authority, Uganda	GCBP	Gabinete para Apoio a Pequenos Projectos de Investimento
CBDAs	Community Based Distribution Agents	GDP	Office to support small investment projects, Mozambique
CBO	Community Based Organisation	GF	Geothermal Capacity Building Program, Nicaragua
CCK	Comprehensive College in Kitetika, Uganda	GNI	Gross Domestic Product
CD	Country Director	GOM	Global Fund
CHOGM	Commonwealth Heads of Government Meeting	GoSL	Gross National Income
CIDCA	Centre of research and documentation of the Atlantic Coast	GSP+	Government of Malawi
CIT	Centro de Informação e Treino	HDI	Government of Sri Lanka
	Information and Training Centre at the Ministry of Fisheries, Mozambique	HIPC	Generalized System of Preferences Plus
CLaSH	Association for Children with Language, Speech and Hearing Impairments of Namibia	HIV	Human Development Index
CLF	Candle Light Foundation, Uganda	IASST	Heavily Indebted Poor Countries
CM	Casas Maternas	ICAE	Human Immunodeficiency Virus
COSDEC	Community Skills Development Centre	ICC	International Association for Safety and Survival Training, Namibia
COSDEF	Community Skills Development Foundation	ICEIDA	International Council for Adult Education
CSE	Supreme Electoral Council, Nicaragua	IDF	International Criminal Court
CVM	Cruz Vermelha de Moçambique	IDP	Icelandic International Development Agency
	Mozambican Red Cross	IDPPE	Icelandic Directorate of Fisheries
DBN	Development Bank of Namibia	IIP	Internally Displaced People
DBS	Direct Budget Support	ILD	Instituto de Desenvolvimento de Pesca de Pequena Escala
DEP	Studies and Planning Directorate, Mozambique	INFOSA	National Institute of Small Scale Fishing Development
DFAR	Department of Fisheries and Aquatic Resources, Sri Lanka		Marine Research Institute
DfID	British Department for International Development	IIP	International Literacy Day
DFR	Department of Fisheries in Uganda	INFOSA	Intergovernmental Organisation for Marketing Information and Technical Advisory
DINAEA	Department of the National Directorate of Literacy and Adult Education, Mozambique		Services for Fish and Fishery Products in Southern Africa.
DIP	Departamento de Inspeção de Pescado	IMF	International Monetary Fund
	Fish Inspection Department, Ministry of Fisheries Mozambique	IMO	International Maritime Organisation
DNAS	National Social Welfare Directorate, Mozambique	INAQUA	Aquaculture Institute, Mozambique
DNM	Direcção Nacional das Mulheres	INAHINA	Instituto Nacional de Hidrografia e Navegação
	National Directorate for Women, Mozambique	INE	The Mozambican Institute for Hydrographic Surveying, Mozambique
DP	Democratic Party, Uganda	INEA	Geothermal Department at Instituto Nicaragüense de Energia
DPMAS	Provincial Directorates of Women's Affairs and Social Welfare, Mozambique	INIP	National Institute of Adult Education, Mozambique
DPP	Democratic Progressive Party, Malawi	INPESCA	National Institute of Ispécção de Pescado
DRH	Human Resources Directorate, Mozambique		National Institute for Fisheries Inspections, Mozambique
ECD	Early Childhood Development	IRC	Instituto de Investigación Pescuera, Nicaragua
ECO	Fisheries Economic Database, Ministry of Fisheries and Marine	IRDNC	Nicaragua Fisheries Institute
		ÍSOR	Icelandic Red Cross
			Integrated Rural Development and Nature Conservation
		ITC	Íslenskar Orkurannsóknir
		JCC	Engineering Department of Iceland GeoSurvey, Iceland
		KAFIA	Information and Training Centre, Mozambique
		KDDP	Joint Consultative Council
			Kalangala FAL Instructors' Association, Uganda
			Kalangala District Development Programme

LAC	Legal Assistance Center		Nicaragua
LMAFDP	Lake Malawi Artisanal Fisheries Development Project	PPP	Purchasing Power Parity
LLP	Lüderitz Literacy Project, Namibia	PRGF	Poverty Reduction and Growth Facility
LRA	Lords Resistance Army, Uganda	PRSP	Poverty Reduction Strategy Plan
LTTE	Liberation Tigers of Tamil Eelam, Sri Lanka	QAFMP	Quality Assurance for Fish Marketing Project, Uganda
MARENA	Ministry of the Environment and Natural Resources	RAAS	Región Autónoma Atlántico Sur
MATÍS	Icelandic Food Research	RDP	South Atlantic Autonomous Region, Nicaragua
MBCH	Monkey Bay Community Hospital	REFLECT	Rally for Democracy and Progress, Malawi
MCC	Millennium Challenge Corporation	RENAMO	Regenerated Freirean Literacy through Empowering Community Techniques
MDBs	Multi Day Boats	RUFORUM	Resistência Nacional Moçambicana
MDGs	Millennium Development Goals	SADC	Mozambican National Resistance
MDHS	Malawi Demographic and Health Survey	SAW	The Regional University Forum for Capacity Building in Agriculture
MDOS	Malawi Department of Survey	SDEFT	Southern African Development Community
MDRI	Multilateral Debt Relief Initiative	SDEJT	Society for the Advancement of Women, Malawi
MEC	Ministry of Education and Culture, Mozambique	SHH	Samskiptamiðstöð heyrnarlausra og heyrnarskertra
MEM	Ministry of Energy and Mines, Nicaragua	SLAFAR	The Icelandic Communication Centre for the Deaf and Hard of Hearing
MEMD	Ministry of Energy and Mineral Development, Uganda	SLMM	Sri Lanka Association of Fisheries and Aquatic Researchers
MFAR	Ministry of Fisheries and Aquatic Resources Sri Lanka	SMEs	Sri Lanka Monitoring Mission
MFMR	Ministry of Fisheries and Marine Resources, Namibia	SOFTDP	Small and Medium-size Enterprises
MGECW	Ministry of Gender Equality and Child Welfare, Namibia	SWAPO	Small-Scale Offshore Fishery Technology Development Project, Malawi
MGLSD	Ministry of Gender, Labour and Development, Uganda	TBA	South-West Africa People's Organisation
MGO	Malawi Government	ToT	Traditional Birth Attendant
MICS	Malawi Multiple Indicator Cluster Survey	UAF	Traditional Birth Attendant
MIFIC	Ministry for Development, Industry and Commerce, Nicaragua	UDF	United African Foundation
MIGA	Multilateral Investment Guarantee Agency	UFL	United Democratic Front
MINSA	Ministry for Health, Nicaragua	UN	United Nations
MJAF	Malawi Journal of Aquaculture and Fisheries	UNAK	University of Akureyri
MMAS	Ministry of Women and Social Affairs, Mozambique	UNDP	United Nations Development Programme
MoGCWCS	Ministry of Gender, Child Welfare and Community Services, Malawi	UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
MoH	Malawian Ministry of Health	UNU/GTP	United Nations University Geothermal Training Programme
MoH	Ministry of Health, Mozambique	UNU/FTP	United Nations University Fisheries Training Programme
MoU	Memorandum of Understanding	UPC	Uganda Peoples Party
MoWCD	Ministry of Women and Child Development	UPDF	Uganda People's Defense Force
MRS	Movimiento de Renovación Sandinista	UPE	Universal Primary Education
	The Sandinista Renovation Movement, Nicaragua	USE	Universal Secondary Education
MVAC	Malawi Vulnerability Assessment Committee	VCT	Volunteer Counselling and Testing for HIV Centre, Malawi
NACA	Network for Aquaculture Centres in Asia Pacific	VHT	Village Health Team
NALMIS	National Adult Literacy Management Information System	WIMSA	Working Group for Indigenous Minorities of Southern Africa
NALP	National Adult Literacy Programme, Malawi		
NAMFI	Namibian Maritime and Fisheries Institute		
NAQDA	National Aquaculture Development Authority, Sri Lanka		
NARA	National Aquatic Research and Development Agency, Sri Lanka		
NDF	Nordic Development Fund		
NDP	National Development Plan		
NFSC	National Fisheries Statistics Centre		
NGO	Non-Governmental Organisation		
NIFNE	National Institute of Fisheries and Nautical Engineering		
NRM	National Resistance Movement, Uganda		
ODA	Official Development Assistance		
OHI	Organisation of Handicapped in Iceland		
OVCs	Mother's Voice Grassroots		
PAEBANIC	Evaluación de Impacto del Programa de Educación Básica de Jóvenes y Adultos, Impact Evaluation of the Basic Education for Young people and Adults programme, Nicaragua		
PARPA	Plano de Acção para a Redução da Pobreza Poverty Reduction Strategy Paper, Mozambique		
PC	Conservative Party, Nicaragua		
PEAP	Poverty Eradication Action Plan, Uganda		
PIAD	Presidential Initiative on Aquaculture Development, Malawi		
PID	Project Identification Document		
PLC	Partido Liberal Constitucionalista, Constitutional Liberal Party,		

Address list:

ICEIDA-Iceland

P.O. Box 5330, IS-125 Reykjavík,
Thverholt 14
IS - 105 Reykjavík
Iceland
Tel.: +354 545 8980
Fax.: +354 545 8985
e-mail: iceida@iceida.is

ICEIDA-Malawi

Private Bag B-466, City Centre
Lilongwe 3
Plot. No. 13/13 Samala House, Lilongwe,
Malawi
Tel.: +265 1771 141 382
Fax.: + 265 177 0514 382
e-mail: malawi@iceida.is

ICEIDA-Mozambique

P.O. Box 2676, Maputo
Ave. do Zimbabwe No. 1694, Maputo,
Mozambique
Tel.: +258 21 483 509
Fax.: + 258 21 483 511
e-mail: maputo@iceida.is

ICEIDA-Namibia

Private Bag 13266, Windhoek
Sanlam Center, 4th floor, Windhoek,
Namibia
Tel.: + 264 61 229 722
Fax.: + 264 61 229 755
e-mail: namibia@iceida.is

ICEIDA-Uganda

P.O. Box 7592, Kampala
EADB Building, 4 Nile Avenue, Kampala,
Uganda
Tel.: + 256 414 230 984/992
Fax.: + 256 414 341 079
e-mail: uganda@iceida.is

ICEIDA-Sri Lanka

P.O. Box 1075, Colombo
5 Rotunda Garden, Colombo 3,
Sri Lanka
Tel.: +94 112 460 430
Fax.: + 94 112 436 487
e-mail: srilanka@iceida.is

ICEIDA-Nicaragua

PA 249, Managua
El Mirador de Santo Domingo, Km. 8 1/2 Carretera a Masaya,
1 Entrada de Magfor 700 m. Al oeste, 100 m. al sur, Managua,
Nicaragua.
Tel.: + 505 276 0699
Fax.: + 505 276 2075
e-mail: nicaragua@iceida.is

Heimilisföng:

ICEIDA-Ísland

P.O. Box 5330, 125 Reykjavík,
þverholt 14
105 Reykjavík
Ísland
Sími: +354 545 8980
Bréfasími: +354 545 8985
Netfang: iceida@iceida.is

ICEIDA-Malawi

Private Bag B-466, City Centre
Lilongwe 3
Plot. No. 13/13 Samala House, Lilongwe,
Malawi
Sími: +265 1771 141 382
Bréfasími: + 265 177 0514 382
Netfang: malawi@iceida.is

ICEIDA-Mozambique

P.O. Box 2676, Maputo
Ave. do Zimbabwe No. 1694, Maputo,
Mozambique
Sími: +258 21 483 509
Bréfasími: + 258 21 483 511
Netfang: maputo@iceida.is

ICEIDA-Namibia

Private Bag 13266, Windhoek
Sanlam Center, 4th floor, Windhoek,
Namibia
Sími: + 264 61 229 722
Bréfasími: + 264 61 229 755
Netfang: namibia@iceida.is

ICEIDA-Uganda

P.O. Box 7592, Kampala
EADB Building, 4 Nile Avenue, Kampala,
Uganda
Sími: + 256 414 230 984/992
Bréfasími: + 256 414 341 079
Netfang: uganda@iceida.is

ICEIDA-Sri Lanka

P.O. Box 1075, Colombo
5 Rotunda Garden, Colombo 3,
Sri Lanka
Sími: +94 112 460 430
Bréfasími: + 94 112 436 487
Netfang: srilanka@iceida.is

ICEIDA-Nicaragua

PA 249, Managua
El Mirador de Santo Domingo, Km. 8 1/2 Carretera a Masaya,
1 Entrada de Magfor 700 m. Al oeste, 100 m. al sur, Managua,
Nicaragua.
Sími: + 505 276 0699
Bréfasími: + 505 276 2075
Netfang: nicaragua@iceida.is

iceida